דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

● מחכים לפרס ורבין — טוביה מנדלסון
● מזרח תיכון מעונן — חגי אשד
● תזכורת צפונית — ח"ג'י
● „הלביא" מלך החיות — טדי פרויס
● בורסה וכלכלה (עמ' 4—5) עכשיו (עמ' 9)
● על הדשא (עמ' 10) כוכבים (עמ' 12)

מעונן חלקית עד בהיר.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 8—16 מעלות, ד"מת-הגולן: 7—16, נהריה: 12—22, צפת: 7—13, חיפה: 13—21, טבריה: 12—22, נצרת: 9—18, עפולה: 8—22, שומרון: 8—18, תל-אביב: 10—20, נמל תעופה לוד: 7—22, יריחו: 8—23, עזה: 10—20, באר-שבע: 8—22, אילת: 12—25 מעלות.

יום שני, כ"ה בטבת תשמ"ו, 6 בינואר 1986 ● גליון 18705 ● השנה השישים ואחת

היום 12 עמודים ● המחיר 63 אג' (כולל מע"מ)

ראש הממשלה מבחין בין סוריה ללוב; קורא לעיצומים לפני אמצעים צבאיים

גם ערפאת ואישים במימשל רייגן מצטרפים בראיונות טלוויזיה לגינוי חלקה של לוב בפיגועי וינה ורומא ● קדאפי מאיים בהפעלת חוליות רצח „בלב אמריקה" ואף במלחמת עולם שלישית אם יותקף ● „ניוזוויק": הפנטגון הדליף הידיעות על הכנות צבאיות – כדי לסכלן

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — ראש הממשלה שמעון פרס, יו"ר אש"ף יאסר ערפאת ואישים אמריקאים בכירים, המשקפים את עמדות מימשל רייגן התאחדו אתמול, בראיונות שהעניקו לרשתות הטלוויזיה בארה"ב בגינוי מעורבותה של לוב בפיגועים בנמלי-התעופה בוינה וברומא.

שליט לוב מועמר קדאפי, הכחיש כי קיימת נוכחות אירגון-הטרור של אבו-נידאל בלוב ואיים בהפעלת חוליות-רצח „בלב אמריקה" ואף במלחמת עולם שלישית, אם יותקף.

בראיון ברשת איי.בי.סי. אישר פרס, כי סוריה הסיגה מלבנון את טילי הקרקע אוויר שפרסה שם אך רמז, כי מוקדם עדיין לשפוט אם בכך סיימה סוריה את פריסת הטילים להוכיח לבנון ומחוצה לה, כפי שכבר עשתה פעמים בתוך פחות מחודשיים. פרס הבחין בין „המדינה המרושעת" לוב לבין סוריה, שהיא „קצת יותר זהירה מלוב ולאחרונה אף זהירה מש־היתה". על ערפאת אמר, כי הוא אחראי למיקצת ירי הקטיושות על ישובי הגליל, למרות הכחשותיו.

פרס דיקדק בהבחנה בין בסיס טירור במדינה כלשהי לבין המדינה הנותנת לו חסות. כיעדים לפעולה אפשרית של „מניעה, התמודדות או ענישה", לטרוריסט, לאירגונו ולבסיסו — אסור להבטיח חסינות כלשהי, אמר, אך פעולה צבאית נגדם, אין פירושה תקיפת המדינה. ישראל תקפה את מטה אש"ף בתוניסיה ולא את „המדינה המארחת" שבה התמקם. נגד המדינות המארחות את הטרור יש לנקוט, תחילה, עיצומים כלכליים, כדי-נים ומשטטים קיבוציים, קודם שנוקטים אמצעים צבאיים, אמר פרס. „איני רוצה להכריז מלחמה על איש, על מדינה. אין צורך להפריז", הוסיף ראש הממשלה.

ביוצאו מגדרו כדי להחמיא לממשל רייגן אמר פרס, כי ארה"ב לא לוחצת על ישראל להסן עצמה או לפעול. „הנשיא רייגן ושר החוץ שולץ נוקטים עמדות ברורות ותקיפות" שהשפיעו על הלובים לחזור בהם מתמיכתם המוצהרת בטרור. אמר פרס, בציינו, כי תגובות הצי האמריקאי החלו להפחיד את קדאפי.

קדאפי מאיים במלחמת עולם

בראיונות-טלוויזיה אחרים נמנע קדאפי מלהצטרף ל„צעדי" של שר החוץ הלובי על הפיגועים, אך התנער מחסות לאבו-נידאל, שאותו ראה לאחרונה „מזמן, לפני פחות משנה" ואשר „אינו מתגורר כאן אלא רק מבקר". לוב אינה אחראית לפיגועים ואין בה מחנות אימונים לפלשתינאים, אם כי היתה מעניקה להם מחנות, אילו ביקשו. „בבסיס כה מרוחק מידת המפער", קדאפי אישר, כי הפיגועים גרעו לות שלהם לשיחרור מולדתם".

(המשך בעמ' 2)

ערפאת: הקטיושות הוכחה לכשלון ישראל במלחמת לבנון

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ראש אש"ף יאסר ערפאת אמר אתמול, כי ירי הקטיושות בסוף השבוע שעבר לעבר קריית-שמונה ואצבע הגליל „מוכיח שישראל נכשלה בהשגת מטרותיה במלחמת הלבנון". ערפאת אמר את הדברים בפני חיילי „צבא השיחרור הפלשתינאי" בבגדאד.

כזכור, גם אש"ף וגם תנועת „אמל" נטלו על עצמם את האחריות לירי הקטיושות בסוף השבוע שעבר לעבר הגליל. יחד עם זאת סבורים כיום משקיפים, כי את ירי הקטיושות ביצעו כוחות „אמל" בתגובה על הפגזת הכפרים השיעים בדרום-לבנון על-ידי חיילי צד"ל.

השגריר יוחזר והיחסים ינורמלו לפני הבוררות

פרס מרוצה – שמיר עוד לא לגמרי – מן ההבהרות המצריות

רה"מ ייפגש עם ממלא-מקומו לשכנעו להסתפק בהן ולקבל בקבינט הכרעה בעניין המחלוקת על טאבה

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס, שנועד אמש עם מיופה-הכוח המצרי מוחמד בסיוני, הביע שביעות רצון מן ההבהרות שקיבל ממנו וינסה לשכנע את ממלא-מקומו שר-החוץ יצחק שמיר שאפשר להסתפק בהן.

גם שר החוץ יצחק שמיר רואה בחיוב את ההתפתחויות האחרונות במגעים עם מצרים, אך הוא סבור כי יש עוד צורך בסיבוב שיחות נוסף בין שתי המדינות. לפיכך הוא סבור כי לא יהיה אפשר לקבל הכרעה כבר השבוע, בישיבת הקבינט מחרתיים, בקשר ליישור היחסים עם מצרים ולעתיד המחלוקת על טאבה.

שמיר קיבל אתמול את ההבהרות הנוספות שהגיעו מקאהיר באמצעות מיופה הכוח המצרי.

היום או מחר הוא ייפגש עם ראש הממשלה כדי ללבן את הבעיות הקשורות בהבהרות.

על פי ההבהרות אלה יוחזר השגריר המצרי לתל-אביב, ינורמלו היחסים בין שתי המדינות על פי הסכם השלום, כולל ביצוע הסכמי סחר, תיירות, תקשורת, חינוך, ספורט ועוד, עוד לפני שתחל ועדת הבוררות בדיוניה.

עם זאת דורשים המצרים שתתקבל החלטה עקרונית על העברת המחלוקת על טאבה לבוררות בין-לאומית, שבמסגרתה אפשר יהיה גם לדון בהצעות אחרות, כולל משרה באשר לעתיד השליטה ברצועה. בכל מקרה והבטחה, כי לצד המפסיד בבוררות תינתן זכות גישה חופשית לאיזור טאבה. פרס מקווה גם כי אם תהיה פריצת דרך ביחסים בין שתי המדינות, אפשר שעוד סוף חודש פברואר הוא ייפגש עם הנשיא חוסני מובארק.

חרדה בהסתדרות מאפשרות קריסתם של מפעלי תעשיה

קיסר קורא להגביל היבוא המתחרה ולצמצם העסקת עובדים זרים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, קרא אתמול לבטל את היבוא המתחרה בתוצרת מקומית שאינו קשור להסכמים מחייבים בין ישראל למדינות אחרות.

קיסר דיבר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, שבה הובעה חרדה מפני קריסתם של מפעלי תעשיה רבים. הוא הציע כי ההסתדרות תיערך לפעולה נגד סגירת מפעלים שנקלעו לקשיים ואשר יש להם כל הנתונים להבריא.

מזכ"ל ההסתדרות יצא נגד העסקתם של עובדים זרים. כן הביע התנגדות נמרצת להורדת עלויות על ידי שחיקת שכר נוספת.

מזכ"ל חברת העובדים, דני רוזוליו, אמר שכל החברות שהתמוטטו בחצי השנה האחרונה הן פרטיות, אך מרבית המפעלים שנקלעו לקשיי מימון והמצויים כיום במצוקת אשראי הם מהמגזר הממשלתי וההסתדרותי, כגון מכונות ישראל, צים, מנועי בית שמש, „סולל בונה", „סולתם" וארגוני הקניה של המושבים. לדבריו, הממשלה חייבת לאפשר פריסת חובות ולאפשר למפעלים לגייס הלוואות מכספי הקרנות המוקפאים כיום באיגרות חוב ממשלתיות.

הברפלד: „קטסטרופה"

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, הגדיר את המצב במשק היצרני כ„קטסטרופה". כך, לדוגמה, „מקורות" רוצה להניח צינורות בנגב בשווי 180 מיליון דולר, אך בגלל קשיי מימון אינה מסוגלת לעשות זאת.

יעקב אבימור, מזכיר מועצת פועלי עפולה, מתח ביקורת על החלטת „תדיראן" לסגור את מפעלה בעיר פיתוח בעפולה.

יו"ר האגף לתכנון ומינהל, גדעון שגיא, הציע להקים ליד כל מפעל צוות משותף להסתדרות ולהנהלה, שינסה למנוע זעזועים במפעל.

יצחק ברקאי, איש ליע"ם, טען שעל ההסתדרות להציג בפני הממשלה והציבור תוכנית כוללת, שקולה, של ראשית ישום תוכנית צמיחה כלכלית.

לסייע למפעלים

יו"ר המדור לעובדת השכירה עליזה תמיר ויותר המרכז להרבות וחינוך נחום פסה, הטעימו שיש לסייע למפעלים שבמצוקה ובמקביל להיאבק עם התרבות האבטלה באזורי הדרום והצפון.

הרחיקו לכת מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת והדוד זכות, מזכיר מועצת פועלי בני ברק, שקראו לא להירתע משביתה כללית במשק כדי להעיק את דעת הקהל לנוכח מצוקת המגזר היצרני וריבוי המובטלים.

לשקול פרישה

ראובן בן עמי, מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, טען שהמשבר הממצב במשק גדולה מהמשוער. לדבריו, אמר, על ההסתדרות לשקול את האפשרות של פרישה מהמשק הכלכלי-חברתית.

חיים ליכטנברג, ראש ועד עובדי „יכין חקל" הגדיר את מצב החקלאות כ„ממש קטסטרופה", מאחר שצפויה התמוטטות של ענף אחר ענף בחקלאות.

פיני שומר, איש האגף למינהל ספורט, קרא לקבל חוק שיבטיח זכויות של אזרחים שנפגעו מפשיטת רגל של חברות.

המשטרה עצרה ערבי תושב חיפה בקשר לרצח הנהג פפיאשווילי

השופט סירב להוציא פקודת מעצר; ברמלה הוארך מעצרו של עזתי בעקבות הרצח

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

ערבי בן 42, העובד בעיריית חיפה ומתגורר בוואדי ניסנס, נעצר אתמול ל-24 שעות בבית משפט השלום בחיפה בתקוה לאחר שהמשטרה הביאה בפני השופט חשדות למעורבותו ברצח נהג המונית יעקב פפאשווילי.

למרות שהשוטרים הגישו לשופט מידע חסוי, קבע השופט ראובן ביבי כי אין כל סיבה, על פי הראיות הקיימות, לעצור את החשוד. היום ייערך דיון נוסף שבו מהלכו יובאו פרטים נוספים בפני השופט ואם תימצא סיבה מספקת, יחליט השופט להאריך את מעצרו.

החשוד, ששמו נאסר לפרסום, טען, כי יש לו אליבי וכי הוא לא היה בכלל באיזור רמלה בערב הרצח. לטענתו הוא לא עשה מאומה מה והיה באותה עת בחיפה.

המשטרה שיחררה חשוד אחר שנעצר בליל הרצח, ליל יום המוצאי. נגד השניים אין ראיות של ממש.

ברמלה הוארך אתמול מעצרו של תושב עזה, אחמד אברגיראד, בן 22, בחשד למעורבות ברצח נהג המונית יעקב פפאשווילי.

עם זאת ממשיכים המקורבים לחקירה להדליף לעתונות כאילו יש למשטרה קצה-חוט בפרשת רצח נהג המונית בלוד. סופר „דבר" מציין, כי בימים האחרונים קיים שיתוף פעולה מסוים בין כיתות הבטחון וביל צוות החקירה המיוחד שהוקם במחוז המרכז לפיענוח רצח נהג המונית. צוות זה מנסה להתחקות אחרי גורמים בעלי עבר חבלני באיזור רמלה ולוד, אך לעת-עתה אין כל קצה-חוט שיוכל להוביל לפיענוח הפרשה.

מימסר „קול אמריקה" יוקם ליד ערד

[illegible]

הפרקליטות הצבאית בודקת אם יש יסוד לחשדות נגד ח"כ עמר

[illegible]

חקירת השמטת הכנסות בהיקף גדול בענף הטקסטיל

[illegible]

ראש עיריית קריית-שמונה פרוספר אזרן, העורך הפגנת יחיד בשם עירו וישובי העימות בצפון מול משרד ראש הממשלה בירושלים — בשיחה עם ח"כ ויקטור שם טוב ממפ"ם. צילום רחמים ישראלי

מצב ישובי העימות בצפון בדיון היום אצל רה"מ

ראש עיריית קריית-שמונה מקיים הפגנת יחיד בירושלים

מאת סופר „דבר"

ראש הממשלה יכנס היום דיון בלשכתו כדי לדון במצב ישובי קו העימות בצפון, בעקבות הפגזות הקטיושות האחרונות. לדיון יוזמנו שרים שמשרדיהם נוגעים לנושא, ראשי הישובים ומומחים.

שמעון פרס הודיע על כך בישיבת הממשלה אתמול, בתשובה על שאילתה של סגן ראש הממשלה דוד לוי. הוא ביקש שהממשלה תקיים דיון „מקיף" בנושא. לאחר ישיבת הממשלה אמר דוד לוי, כי בעקבות הפגזת הקטיושות האחרונה על ישובי הצפון, יש צורך „לנקוט בפעולה תקיפה". עם זאת ציין, כי הוא לא יחר על הדיעות מסוף השבוע להרחיב את איזור הבטחון בדרום לבנון.

בתוך כך הפגין ראש עיריית קריית שמונה פרוספר אזרן לבדו מול משרד ראש הממשלה בירושלים: „באתי למחות על יחס הרשויות לקריית-שמונה. פרס לא הבנה שהשמיעו כלפינו רגשו חם, לא נעשה דבר של ממש למעננו", אמר.

ישובי קו-העימות תובעים קיום הבטחות

ראשי הישובים בקו העימות בצפון עומדים להתכנס בימים הקרובים לדיון דחוף, כדי לדרוש את מימוש כל ההחלטות של ועדת השרים בעניין הסיוע לישוביהם. ראשי הישובים טוענים, כי מרבית ההחלטות הללו לא בוצעו עד היום הזה.

בישיבה בעניין זה שהתקיימה ב-28.4.85 הוחלט להמליץ על השקעות במיגון וסידורי בטחון בהיקף של עשרה מיליון דולר. ומשרד הבטחון יתן 1.6 מיליון דולר לצרכי מיקלוט ובניית חדרי-בטחון.

לקריית-שמונה הובטח בין היתר בנייה 1.10 חדרי בטחון בסך 750 אלף דולר, שיפוץ 84 יחידות דיור בשכונת שפרינצק, כולל הגברת התאורה, ניקוז ומגרשי משחקים בהיקף של 750,000 דולר אולם מופעים, תיאטרון ועוד. הבטחות דומות בסכומים לא-מבוטלים ניתנו לשלומי, מעלות נהריה. בין היתר דובר שמשרד החקלאות יפעל להשוות את תנאי המכירה של הקרקעות בישובי העימות בצפון לצרכי מגורים, תעשיה, מסחר ותיירות, לאלה של יהודה ושומרון. משרד האוצר אמור לתת פתרון לגרעונות ולהרבות של הרשויות המקומיות ולדאוג להקלת נטל החובות בישובים החקלאיים.

משרד האוצר דאג עד כה להקלות במס הכנסה לתושבי הצפון, לפי המלצות של ועדת הכלכלה.

הקצבות גם לישובי הגולן

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ישובי רמת-הגולן יבוצרו במהלך שנת 1986 ויושפרו התנאים שיאפשרו להם להתמודד עם בעיות הקשורות להיותם ישובי קו עימות.

על כך הודיע מנכ"ל משרד ראש-הממשלה אברהם טמיר, על-פי הנחיית ראש-הממשלה שמעון פרס. טמיר, העומד בראש ועדת מנכ"לים בין-משרדית לישובי קו העימות בגליל, יכנס בקרוב את הוועדה כדי שתדון בהקצבת תקציבים גם לישובי רמת-הגולן. הכוונה היא לשפר את גדרות המערכת סביב הישובים, עמודי התאורה, המקלטים, השערים וכן לסלול כבישים אל הישובים ואליהם, בדומה למה שנעשה בשנת 1985 לאחר נסיגת צה"ל מלבנון בישובי הצפון בגליל.

מקורות מדיניים הדגישו, כי משמעות החלטה זו היא לאותת לסורים על כוונותיה הרציניות של ישראל ועל הכנותיה מול ההתעצמות ההולכת וגוברת של הצבא הסורי.

משלחת צה"ל בקהיר בעניין נהלי החיפוש אחרי „דקר"

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

משלחת צבאית בראשותו של תת-אלוף דב שיאון עושה בימים אלה בקאהיר כדי לקבוע את הנהלים לקראת חידוש החיפושים אחר נעדרי הצוללת „דקר" והנעדרים האחרים ממלחמת יום-הכיפורים ומלחמת ששת הימים על אדמת מצרים.

הדיונים הם במסגרת ועדת הקישור הצבאית לשתי המדינות והם מהווים את השיא למפגשים קודמים שהיו ביניהן במטרה לאפשר לנציגים של ישראל ומומחים זרים לעשות את כל ההכנות הדרושות כדי שאפשר יהיה להתחיל במבצע החיפושים.

עם זאת יצויין, כי המדובר במבצע שיימשכו זמן רב ביותר והוא מסובכות ביותר, במיוחד בקשר לחיפושים אחר הצוללת „דקר" מבחינה טכנית. בלשכת ראש הממשלה מדגישים, כי ההתקדמות בנושא זה היא חלק מנכונותה של מצרים להביא לשיפור ביחסים בין שתי המדינות.

אושרה בניית 500 כיתות במימון מפעל-הפיס והאוצר

מאת סופר „דבר" לענייני חינוך

משרד החינוך יתחיל בקרוב בבניית 500 כיתות לימוד חדשות במימון מפעל-הפיס והממשלה.

בישיבה שהתקיימה אתמול, בלשכת ראש הממשלה בהשתתפות שמעון פרס והשרים נבון, לוי, מודעי ויו"ר הנהלת מפעל הפיס גדעון גדות, התקבלה דרישת נבון, כי יוחל בבניין הכיתות.

העיכוב בבנייה נבע ממחלוקת בין משרד האוצר לבין מפעל-הפיס. על פי התוכנית התחייב כבר מפעל-הפיס לכסות בניית 330 כיתות במלואה ולהשתתף ב-25 אחוז בבניית 170 כיתות נוספות, ואת היתר תממן הממשלה. העלות הכוללת מסתכמת ב-26 מליון דולר.

רוב הכיתות ייבנו בגוש דן. במשרד החינוך מקווים, כי בצבר זה מחירות יהיו חלק מן הכיתות מוכנות כבר בתחילת שנת הלימודים הבאה.

חוקרים הברחת מט"ח לחו"ל במסווה יבוא חלקי מטוסים

(ע). — היחידה הארצית לחקירות הונאה חוקרת חשד בדבר הוצאת מטבע זר מישראל לחו"ל במסווה של חשבוניות ליבוא של חלקי מטוסים מארה"ב לישראל.

באיכוח היחידה הארצית לחקירות הונאה, רפ"ק פישה שאולי, התייצב אתמול בבית משפט השלום בחיפה וביקש להוציא פקודת מעצר למשך 48 שעות נגד שלושה אנשים החשודים במעורבים בפרשה זו. לטענת המשטרה, קיים חשד, שתושב קריית ביאליק, בן 41, ייבא לישראל חלקי מטוסים באמצעות חשבוניות בדויות מארה"ב, בתיווכו של חשוד אחר תושב הרצליה, שתיווך בינו ובין חשוד שלישי, שהמציא את החשבוניות הבדויות. על פי החשד שימשו חשבוניות אלה להתחמקות בתשלום מסים בישראל ולקבלת היתרים להוצאת מט"ח מישראל לחוץ-לארץ.

שלושת החשודים הם: אברהם בלום, בן 41, מקריית-ביאליק, החשוד ביבוא חלקי המטוסים; עיראל קרסס בן 42, מהרצליה, החשוד בתיווך, ויעקב אבגייר, בן 40 (חסר כתובת קבועה בישראל) החשוד בהמצאת החשבוניות הבדויות.

השופט נענה לבקשת המשטרה וציווה על מעצרם של החשודים ל-48 שעות לצורך חקירה והבאתם לפני בית המשפט.

נשיא הפרלמנט האירופי, המדינאי הצרפתי הוותיק פייר פלמלאן, הגיע אמש לארץ כאורח יו"ר הכנסת שלמה הלל, לביקור גומלין בעקבות ביקור הלל. פלמלאן ינאם במליאת הכנסת. בתמונה האורח מתקבל ע"י יו"ר הכנסת ואחד מקציני הכנסת
צילום יפפא

הרמטכ"ל: צבא קטן עלול להיות צבא חלש

חמש שעות דנה הממשלה במשמעויות של הפחתת תקציב הבטחון • צור: בעתיד לא יתאפשר קיצוץ

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי הזהיר, כי צבא קטן אין בהכרח פירושו גם צבא איכותי ואפשר גם להגיע לצבא קטן וחלש. הוא אמר זאת במהלך הדיון ב־ישיבת הממשלה אתמול שעס־קה במשמעויות הקיצוצים ו־ההפחתות מתקציב הבטחון.

במיוחד הביעו כמה שרים דאגה על רקע ההערכות ששמעו מפי אלופי צה"ל לבריחת כוח אדם איכותי ממערכת הבטחון ומצמצום המקור הפיתוח בצה"ל.

במהלך הדיון עלתה גם שאלת המשך פיתוח פרוייקט ה„לביא".

אך שר הבטחון יצחק רבין ציין, כי לדעתו לא ניתן להסיג את ה־גלגל לאחור ויש צורך להמשיך בפרוייקט. בעמדתו תומך גם ראש הממשלה שמעון פרס ואילו הש־רים עזר ויצמן ויצחק מודעי סבו־רים, כי ניתן לצמצם את הפרו־ייקט או לדחות את ביצועו בכמה שנים.

לאחר ישיבת ממשלה ארוכה ש־הקדישה כחמש שעות לדיון במש־מעויות הנובעות מההפחתות בתק־ציב הבטחון, הביעו כמה שרים התרשמותם, כי על אף הקיצוצים יוכל צה"ל להמשיך במשימותיו. הישיבה היתה במסגרת ועדת שרים לענייני בטחון והשתתפו בה ה־רמטכ"ל, ואלופי צה"ל. אחדים מהם, נוסף לשר הבטחון, השמי־עו את הערכותיהם באשר לפגיעה בכוחו של צה"ל.

לאחר הישיבה אמר השר יעקב צור, "שמענו מפי אנשי הצבא את המשמעויות הכואבות של הקיצוץ וידענו גם את המצב. צה"ל יצ־טרך לייעל את עצמו ולהיות מ־עתה קטן יותר, אך גם חכם יותר. באשר לטווח הארוך, לא יהיה אפשר עוד לקצץ והממשלה תצ־טרך להקציב לו כספים לסגירת פערים".

השר יוסף שפירא התבטא באו־רח דומה.

שר הבטחון יצחק רבין הרגיש בישיבה, כי אינו מבקש לקבל מהממשלה החלטות לתוספת ל־תקציב הבטחון. אך הוא רצה ל־קיים את הדיון, כדי שהממשלה כולה, בתוקף היותה המפקדת ה־עליונה של צה"ל והאחראית ל־הפעלתו, תישא באחריות.

שר החינוך של צרפת — בארץ

(צ.) — שר החינוך של צרפת ז'אן־פייר שבנמן ורעייתו (יהו־דיה ילידת מצריים) הגיעו אמש לביקור רישמי בישראל. את פני־הם בשדה התעופה בן גוריון קיב־לו סגן ראש הממשלה ושר ה־חינוך והתרבות יצחק נבון ורע־ייתו.

השניים יחנכו מחר את בית ה־תרבות של צרפת שהוקם בירוש־לים, „בית אליאנס פרנסה".

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	2—6	מעונן
אמסטרדם	4—10	מעונן
ב. איירס	21—31	בהיר
הלסינקי	15—4	בהיר
הונג קונג	10—16	בהיר
וינה	10—11	מעונן
דמשק	2—2	מעונן
טוקיו	0—8	בהיר
מורדגו	4—7	שלג
יוהנסבורג	13—25	מעונן
לונדון	9—12	מעונן
ליסבון	6—15	בהיר
מדריד	2—13	בהיר
מונטריאול	7—6	שלג
ניו יורק	1—5	מעונן
סאו פאולו	15—20	מעונן
פאריס	7—9	מעונן
פרנקפורט	7—11	מעונן
ציריך	1—4	מעונן
ריו דה ז'נרו	23—34	בהיר
שטוקהולם	3—6	מעונן
שיקגו	5—11	מעונן

swissair

מת הסופר כריסטיאן אישרווד

לוס אנג'לס (עי"ר). — הסופר כריסטופר אישרווד, יליד בריטני־ה, שספרו „היי שלום ברלין" הופק כסרט וכמחזמר „קברט", מת מסרטן בגיל 81, בביתו בסנטה מוניקה, פרבר של לוס אנג'לס.

הוא היה קשור שנים רבות קשר של ידידות ושיתוף פעולה ספ־רותי עם ו.ה. אודן, נסע אליו לברלין כדי להיפגש עמו ונשאר שם כמורה לאנגלית עד 1933. שהותו שם איפשרה לו להכיר מקרוב את חיי ברלין בשנים ש־לפני עליית היטלר לשלטון, ואת ההתפוררות החברתית והמוסרית שלה.

בין היתר כתב את „מר נוריס מחליף את הרכבת", „אני מצ־למה", „מ עסלחמה" ו„הכלב שמתחת לעור". תשע נובלות, אר־בעה כרכי אוטוביוגרפיה, מחזות, תסריטים וספרי מסע.

סיפוריו על ברלין היו פופולא־רים מאד במשך למעלה מחמישים שנה והם נחשבים דיווחים קלא־סיים על החיים בברלין ובגרמניה בשנות ה־30 של המאה ה־20.

זמן מה לפני פרוץ מלחמת ה־עולם השניה באירופה, עזב אישר־וד את בריטניה והיגר לארה"ב בה התגורר עד מותו. בשנים ה־אחרונות גילה ענין מיוחד בהינ־דואיזם.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו

אליהו לחוביץ

הלויתו תתקיים היום, יום ב' כ"ה טבת תשמ"ו 6.1.86, בשעה 15.00 בקיבוץ לוחמי הגיטאות

המשפחה
קבוץ לוחמי הגיטאות

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם לשרון

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה: תל־אביב, רח' שיינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר" רח' שיינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' הלל 18, טל. 241335, 2413067
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251/2
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 3-642111-2, מיקוד 33104

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה
עוזי שמאס
על מות
אמו ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
בית זקוק אשדוד
ההנהלה וציבור העובדים

במלאת שלושים לפטירת
אברהם סיגלר ז"ל
נעלה את זכרו הערב, יום ב' כ"ה טבת, תשמ"ו 6.1.86 בשעה 20.30 בבית העם באלוני אבא.
מחר יום ג' כ"ו טבת 7.1.86 נעלה לקברו בבית העלמין בבית לחם הגלילית בשעה 15.00.
המשפחה

תובעים שילוב ישובי יו"ש והרצועה במרכז השלטון המקומי

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

כינוס ראשי רשויות מקומיות מכל הארץ, חברי הליכוד, המפד"ל ו„התחיה", וכן ראשי רשויות ו־מנהיגים של „גוש־אמונים" ביו"ש ורצועת־עזה, נערך אתמול ברמת ישי בהשתתפות כ־30 איש ובי־ניהם ארבעה חברי כנסת.

הכינוס החליט לתבוע מהמערך להיכנס למו"מ על שילוב הישובים ביו"ש וחבל עזה במסגרת מרכז השלטון המקומי: „אם תוך זמן סביר", נאמר בהחלטות, „לא ייע־נה המערך לתביעה זו יפרשו 30 רשויות, שבראשן עומדים ראשי הליכוד, „התחיה" והמפד"ל, מ־מרכז השלטון המקומי ויקימו אר־גון מקביל בו ישותפו הרשויות ביו"ש ורצועת עזה.

באי הכינוס דרשו מהממשלה ל־הורים כספים לישובי הספר ו־ישובי הגליל והנגב, וכן ליהודה שומרון ורצועת־עזה, ולהצהיר אותם כיעדים לאומיים על פני כל איזור אחר בארץ. הכינוס דן כמו כן בחקירות המשטרה בענין רכישת הקרקעות ביו"ש ומחה על כך שהן בידי היחידה לטיפול ב־פשעים חמורים של המשטרה.

סופר „דבר" עמרם גבאי מוסיף:

בתגובה על הדברים שהושמעו בכנס האמור אשר נערך ברמת ישי מסר אתמול דובר מרכז ה־שלטון המקומי זה בו כבען כי הנהלת מרכז השלטון המקומי לא דנה בנושא, כיון שעד כה לא הגיעה אליה כל פניה רשמית. אם וכאשר יוגש מסמך בענין שילובם של ישובים ביהודה ו־שומרון וחבל עזה במסגרת מרכז השלטון המקומי, תתכנס ההנהלה ותקבע את עמדתה בנידון.

(ע). — נער בן 16, שרשיונו ל־נהיגה באופנוע נשלל לחצי שנה, נעצר כחשוד בגניבת אוטובוס ב־ליל שבת מחניון בורסת היהלו־מים ובנהיגה במכונית פרטית ש־נגנבה בגבעתיים.

הצעת החוק לאיסור פירסום שמות חשודים:

הממשלה דחתה סיכום הדיון לצורך הידברות עם מוסדות העתונות

שחל: אין הצעה לרישוי עתונאים — דברי זמיר נבעו מאי הבנה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

הממשלה תסכם בשבוע הבא את הדיון בהצעת חוק איסור פירסום שמות החשודים.

אתמול החלה הממשלה את הדיון בהצעת חוק זו אך לא סיכמה אותו. בין השאר בדחה הסיכום כדי לאפשר לנציגי הממשלה הידברות עם מוסדות העתונות.

השר משה שחל, שהיה ראשון הדוברים בדיון, הביע דיעתו נגד הצעת החוק בהסבירו כי אין לפגוע בזכות הציבור לדעת. שחל אמר, שהפירסומים על רישוי עתו־נאים, אין להם כל יסוד, וכי הצעה כזו אינה קיימת בכלל. הוא אמר שיש להצטער על דברי היועץ המשפטי לממשלה פרופ' זמיר בענין זה, שנבעו ככל הנראה מאי־הבנה.

שחל ציטט מתוך כללי האתיקה של מועצת העתונות ואמר כי אלו מספיקים. הבעיה, לדבריו, נעוצה באי־יכולתה של מועצת העתונות לישמם. על כן באה הצעתו שעיקריה מוסכמים על דעת העתונות ויש להעניק מעמד סטטוטורי למועצת העתונות בחוק. במקביל הציע שחל לאמץ כללי „זמן שוהה" המקובלים באנגליה ובמקומות אחרים בעולם.

שחל אמר כי אין לקבל את הצעת חוק איסור פרסום שמות החשודים ואמר כי אם יש צורך לבחור בין זכות הציבור לדעת וחופש העתונות לבין זכויות אחרות כמו זכות לפרטיות, יש להעדיף את חופש העתונות.

השר אמנון רובינשטיין, המתנגד אף הוא להצעת ה־חוק לאיסור פרסום שמות החשודים, שיטח את פרטי הצ־עתו, שעיקרה מתן תוקף חוקי לכללי מועצת העתונות בענין זה. כללי מועצת העתונות קובעים כי שמו של חשוד לא יפורסם עד שיוציא שופט פקודת מאסר וכי איסור הפירסום לא יחול על מקרים שבהם יש ענין ציבורי.

שר הקליטה יעקב צור, שהחל את דבריו אמר כי הוא מתנגד לחקיקה בנושא זה ויפעל לסיכול יוזמת החוק.

חוק ביטוח סיעוד אושר בממשלה ויוגש מיד לכנסת

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

הממשלה אישרה אתמול את הצעת החוק לביטוח סיעוד ממ־לכתי, שהגיש שר העבודה והר־ווחה משה קצב. הממשלה החליטה להגישה מיד לכנסת.

בספרי החוק נועדו לממן שלושה סוגי הוצאה מרכזיים:

● גימלאות אישיות לטיפול אי־שי ועזרה ביתית.

● פיתוח שירותים סיעודיים ב־קהילה ובמוסדות סיעוד.

● אחזקת מיטות סיעודיות הד־שות במוסדות.

דמי הביטוח לא יועלו במשך תקופה שתיקבע בחוק על חמישית האחוז, על פי אומדנים שנערכו, לא תתחייב העלאת שירות זה ב־5 השנים הקרובות.

השר יציע שני שלבים בהפ־עלת החוק. בשלב הראשון יוקצו בין 11 ל־16 מיליון דולר לפתרון בעיות מצוקה להרובות מעגל זוכ־אים ולטיפול אישי על פי הכללים הקיימים במשרד העבודה והרו־וחה. לפיתוח והרחבת השירותים בקהילה ובמוסדות הסיעוד יוקצו כ־4 מיליון דולר ו־4 מיליון דולר יוקצו לאחזקת מיטות סיעודיות.

בתום 30 החודשים הראשונים יוקצו כ־25 מיליון דולר לשנה, מתוכם לגימלאות אישיות ולטיפול אישי 18 מיליון דולר, לפיתוח שי־רותים קהילתיים ומוסדיים כ־1.5 מיליון דולר ולאחזקת מיטות סי־עודיות כ־6 מיליון דולר.

ראש הממשלה מבחין

(סוף מעמ' 1)

קדאפי אישור כי הפיגועים נרצו מהתמיכה בפלשתינאים ואמר: „אם הם כאן, הם באחריותי, אך אינם כאן. הם בכל מקום, גם באמריקה. אולי באו מאמריקה ו־אז היא אחראית לפיגועים ד" ב־השתמשו במלים שיוחסו בשבוע שעבר לריגן, איים קדאפי, כי פעולה אמריקאית או ישראלית עלולה להצית מלחמת עולם שלי־שית. אך הבטיח כי אזרחי ארה"ב בלוב לא ייפגעו. עוד טען קדאפי, כי סילי הסאיגה הזכו־יימים בלוב תיפעוליים וכי „ידי־דינו הסובייטים" הכשירו את ה־לובים בהפעלתם.

בראיון ל„וושינגטון פוסט" הא־שים יאסר ערפאת את שירותי המודיעין של לוב ושל סוריה ב־אחריות לפיגועי וינה ורומא. עו־זרי ערפאת ביקשו מה„פוסט" ל־השמיט את שמות המדינות — „כדי שלא לסייע לישראל ולארה"ב להצדיק התקפה על לוב או על סוריה", אך ערפאת עצמו ...

המריא מתוניס מיד לאחר הרא־יון ולא הצטרף אישית לבקשה.

עוד אמר ערפאת בראיון, כי בהוסיפה „אבילה לאורד" היו מעו־רבים רק שירותי המודיעין של סוריה (ולא של לוב) וכי איש־ים הצליח לוודא אם מוחמד עבאס אכן תיכנן את החטיפה, כי אבו ניזאל הוא „מכשיר" סורי — לובי. למרות ההתקרבות ה־סורית־ירדנית עוקף הסכם ערפאת עם המלך חוסיין בתוקפו, אמר ערפאת, שסירב שוב לקבל מפו־רשות את החלטות מועצת הבט־חון 242 ו־338 וחזר על קביעתו כי תחולת ההסכם עם חוסיין היא על „כל החלטות או"ם ובכללן החלטות מועצת הבטחון, העוס־קות בשאלות הפלשתינאיות, כ־לך". פעולת אבו־ניזאל בשירות המודיעין הסורי תלויה בעדה להכתים את אש"ף ולסכל הסדר במרים עם ישראל, טען ערפאת.

ה„ניו יורק טיימס" דיווח את־מול, בהסתמכו על פקיד אמרי־קאי, כי בשיחות חוסיין־אסד שי־כנע מלך ירדן את נשיא סוריה שלא לגרות את ישראל להתקפה.

השבועון „ניוזוויק" דיווח את־מול, כי במחלוקת בין שולץ ה־תקיף לבין שר ההגנה כספאר וינברגר, המצדד בהזהירות, סו־ציים בספים דיפרוטמנט, כי ה־הדלפות בשבוע שעבר על תנו־עת כוחות אמריקאים לעבר לוב יצאו מהפנטגון ונועדו לסכל מה־לכים צבאיים.

מדינות אירופה סירבו להתיד הוראת מסוסים אמריקאים מ־בסיסי נאט"ו בשיטחן, הפנטגון פסל אפשרות של הוראת מפצי־צים מארה"ב ותידלוקם באוויר ו־נותרה רק אפשרות של תקיפת מנושאות המטוסים „קורל־סי" בים התיכון. דיווח השבועון. יועצי־לשעבר של רייגן לבטחון לאומי, רוברט מקפארליין, אמר בראיון טלוויזיה (שבו הזים את הכחשות קדאפי על חסותו לטרור), כי מחנות האימונים בלוב הם יעד מוצדק לגמול, אך תחילה יש ל־עודד עיצומים קיבוציים, למשל מסחריים.

„ניו יורק טיימס" דיווח, כי בבית האמריקאי מעריכים שכמה מעמיתי קדאפי בצמרת המישטר הלובי קיצוניים ממנו ולוחצים ל־פעולה ישירה וגלויה נגד יעדים אמריקאים. בעוד שקדאפי אכנם אישר כמה פעולות נגד יעדים אמריקאים, אך בעדיף להתמקד בפיגוע־חו"ל נגד גולים לוביים מיריביו. „קדאפי בוחג ללכת עד הסף ולסגת, מול הפחדה אמיתית, לא מילולית בלבד", אמר מומחה בספיים דיפרטמנט.

האפיפיור יוחנן פאולוס ה־2 צופה מחלון מעונו בקרית הוואתיקן בביצועיו של פיל מקרקס אור־פיי, בככר סאן פטר.

בקונצרט הפילהרמונית

מוצרט, מוצרט, מוצרט

מאת יהודה כהן

הקונצרט השלישי בסידרה „פי־לוקלאסיקה" של התזמורת הפיל־הרמונית הישראלית היה ערב מו־צרט מרומם, ערב של שמחת ה־מאזין, של חוזות נגינה. התוכנית כללה שלושה קונצ'רטות לאחד עד שלושה פסנתרים.

עמנואל אקס, אמן מזהיר בעל פרס ראשון בתחרות רובינשטיין הראשונה בישראל, ניגן את ה־קונצ'רטו המהסכני במי־במול מאז־דור ק' 271, שבו הקים מוצרט את רעיונו של בתהובן להציב את הסולן בראש הטוטי הפותח; הוא הפסנתרן הישראלי המצויין יפים ברונפמן התאחדו בהשמעת הקונ־צ'רטו לשני פסנתרים במי־במול מאז'ור. שניהם, והמבצה מי־נג־זהאן ציגג כפסנתרן, היו הסידי־נים בקונצ'רטו לשלושה פסנתרים. שליו אומנם ניצח ביד בטוחה הפסנתרן עמנואל אקס מן הכלי־הון כדי נגינה. גיוון עדין במזג של האמנים הסולנים הוסיף יוים לדיאלוגים הערים ממילא שבין הכ־לים.

ברונפמן ניגן בתום רב, אצל אקס בלטה במידת מה והברקה, ובנגינתו של ציגג היה מן ה־אובייקטיבי. זה האחרון עיצב כי מנצח את הקונצ'רטות לאחד ד־לשני פסנתרים באורח מעולה. אבל כי בקונצ'רטו לפסנתר אחד היה הפרק המסיים נמהר במקצת. תמיד שרר תיאום מלא בין הסול־נים וביניהם לבין התזמורת.

זבולון
החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מתפרסמת בזה הצעות לאספקת:–
מכרז 257/85 צנור פלסטי 2.5 מטר.
258/85 סרט עטיפה מבתנה.
255/85 מעטפות לבנות.
253/85 תוספת לרמפה.
260/85 מהדקי קיר מפלסטיק, עם מסמר פלדה.
261/85 סרט פלסטי אפור.
263/85 מסמכים לעמודי עץ.
264/85 תיל ולחמה.

ספרי הצעה מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל באפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום בשעות העבודה חדר מס' 7.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 19.1.86 שעה 12 בצהריים.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

מנהל תחום אפסנאות ומחסנים

משלחת האיגודים השחורים בדרא"פ — לביקור בישראל

משלחת של ראשי האיגודים המקצועיים השחורים בדרום־אפריקה תגיע לארץ בעוד כ־חודשיים לביקור ראשון מסוגו. חברי המשלחת יבואו לישראל להשתתף בכנס שמארגן „מכון לבון לחקר תנועת העבודה על האפרטהייד בדרום אפריקה".

ידיד מכון לבון ירוחם משל סיכם את דבר הביקור הזה עם מזכ"ל האיגודים המקצועיים השחורים המאוחדים של דרום־אפריקה פירושוב קאמי במהלך דיוני אינטרנציונל האיגודים ה־מקצועיים החופשיים שנערך ב־שבוע שעבר בבריסל. בפגישה אמר קאמי למשל, כי הוא מבין לקשיים הכלכליים של ישראל ולכן אינו יכול לתבוע ממנה לנתק לחלוטין את קשרי הכלכ־לה שלה עם דרום־אפריקה. אך לם הוא הביע את תקוותו, ש־ישראל תסתפק בקשרים הכר־חיים ותחדל מקשרי סחר, השק־עות וכלכלה עם מדינות חסות כטרנסקאי וסיסקאי. „בזמן ש־המערב מתארגן נגד האפרטהייד, אין שום מדינה מערבית המע־ניקה כיום סיוע למדינות החסות הללו פרט לישראל וסיוע זה חייב להיפסק" — אמר קמ־מי. ירוחם משל אמר כי הוא שותף לדעה זו שתועלה לדיון במלוא חומרתה במהלך הכנס המיוחד שיתקיים במכון לבון בעוד חודשיים.

עצרת זיכרון במלאת 25 שנה לטביעת אניית המעפילים „אגוז"

מאת סופר „דבר" בירושלים

מלאות 25 שנה לטביעתה של ספינת המעפילים „אגוז" במסגרת מבצע ההצלה החשאי של יהודי מרוקו, צויין אתמול בירושלים ב־עצרת ממלכתית בה נכחו הראשון לציון הרב מרדכי אליהו, ראש עיריית ירושלים טדי קולק, שר־הבריאות מרדכי גור ונזכר הסוכ־נות היהודית עקיבא לוינסקי.

העצרת אורגנה על ידי סם בן־שטרית, ידיד תנועת „יחד".

ספינת המעפילים „אגוז" יצאה בליל ה־11 בינואר 1961 מחופי מרוקו לישראל כשעל סיפונה 43 מעפילים ושליח של הסוכנות. ה־ספינה טבעה על כל נוסעיה. 24 גופות הוצאו והובאו לקבורה ב־מרוקו והשאר נעלמו במצולות ה־ים. הלתע הציבורי על ממשלת מרוקו, בעקבות טביעת הספינה, נשא פרי והעבור חודשים אחדים נפתחו שערי מרוקו לכל יהודי ה־מבקש לעלות ארצה.

הגא"ר גור, שהביא לעצרת את דבר ממשלת ישראל אמר, כי זה־בח על הממשלה להמשיך ולהיא־בק למען עליית יהודים לישראל מכל, הארצות — אותות המצוקה והארצות הרווחה כאחד. עליית יהו־די אתיופיה, אמר גור, מהווה סימן וסמל למסירות ולהקרבה למען המשך עליית יהודים מכל הארצות הגולה לישראל.

ח"כ מיכאל איתן נגד הזרמת כספים לסולל בונה

מנהל פעולות חברת העובדים: טיפול הממשלה בסו"ב — כמו במפעלים אחרים

(ע). ח"כ מיכאל איתן מהלי־כוד הודיע, כי יפתח במאבק נגד הזרמת כספים לסולל בונה. „הגיע הזמן לנתק את מערכת מפעלי חב־רת העובדים מכספי הציבור", אמר אתמול איתן במסיבת עתונ־אים בבית סוקולוב בתל־אביב.

הוא הוסיף, כי ענף הבניה מש־וע לעזרה והקבלנים נדחים וכא־שר סולל בונה נכנסה לקשיים, מיד קמה ועדה לסייע לה. הציבור אינו צריך לשאת בהפסדים של סולל בונה, אמר.

מנהל פעולות חברת העובדים הכלכלן בן רבינוביץ דחה את טענותיו של ח"כ איתן מכל וכל ואמר כי הממשלה אינה מטפלת בסולל בונה בפרוטקציה אלא כמו שטיפלה במפעלים אחרים כמו „אתא", „פרוטרום", או „אלסינט".

ח"כ איתן אמר, כי על פי ניר־סת חברת העובדים חייבת סולל בונה למעלה מ־400 מיליון דולר נטו ומנגד חייבים לה 250 מיליון דולר. לאור ירידת המחירים של נכסי דלא־ניידי קיים חשש סביר — אמר — כי סולל בונה אינה מסוגלת לפרוע כיום את כל חו־בותיה, גם לאחר מימוש כל נכ־סיה.

מנהל פעולות חברת העובדים בן רבינוביץ הדגיש בתגובתו, כי חברת העובדים לא ביקשה עזרה מהקופה הממשלתית ומתקציב ה־מדינה. סולל בונה זקוקה למקו־רות מימון שיעזרו לה להתגבר על המשבר.

„הגשנו לוועדה שהוקמה באוצ־ר פרטי תכנית הבראה. ביקשנו — שות לגבות כספים לצורך מיחזור ההלוואות. זה בארץ וזה בחו"ל", אומר רבינוביץ. הוא הוסיף, כי ההלוואות אלו לא נועדו להגדיל את החוב של החברה אלא לפריסת חוב שנוצר כתוצאה מההתפתחויות במשק הישראלי והאילוץ לקחת הלוואות בריבית גבוהה לזמן קצר. „יש להתחשב בכך שסולל בונה מעסיקה למעלה מ־10 אלפים עוב־דים באזורי פיתוח כגון קרית־שמונה, עפולה, באר־שבע ועוד", אמר.

מזכיר הפועלים הציבים ב„סו־לל בונה" שמואל אידלשטיין הביע אתמול צער על דברי ח"כ איתן. „שהודעותיו הסרות משחר בשל זהירה לפרסום פוליטי, עלולות ל־הזיק לפרנסת אלפי פועלים".

מכרזים

רשות הנמלים בישראל

מכרז להובלת מכולות

נמל חיפה מעוניין בקבלת הצעות להובלת מכולות 20 רגל ו/או 40 רגל, מנמל חיפה לאזור קישון ו/או למסוף העורפי.

את נוסח החוזה והתקשרות ניתן לקבל אצל מר דוד עשור, בבנין המחלקה קומה ב' בנמל חיפה.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים אשר במחלקת כספים (בבנין המחלקות קומה ב' חדר 8) עד יום ב' 20.1.86 בשעה 13.00.

אין נמל חיפה מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר ו/או כל הצעה אחרת.

מכרז למכירת 4 מנופי הוף

נמל חיפה מזמין הצעות לקניית 4 מנופי הוף, 2 מהם בעלי כושר הרמה של 3 טון ו־2 של 5 טון.

3 מנופים (מספרים 6, 7, 8) נמצאים בנמל הראשי ומנוף מס' 12 נמצא בנמל קישון.

הקונה מתחייב לפרק את המנופים על חשבונו ועל אחריותו ולסלקם משטח הנמל תוך 60 יום מיום קבלת ההודעה על זכייתו במכרז.

את ההצעות כשהיא בתוך מעטפה סגורה יש להכניס לתיבת המכרזים הנמצאת במשרד ראש מחלקת כספים (בבנין המחלקות קומה ב') עד יום 20.1.86 שעה 13.00.

נמל חיפה מבקש הצעות להשכרת שטח

שגודלו 2024 מ"ר כולל מבנה מלאכה בגודל 180 מ"ר בגוש 10847 מחלקה 32 בגוש 1084 בחיפה אל עתיקה (שכונת תחנת הכרמל).

בירור פרטים נא לפנות למר דוד עשור — נמל חיפה טל. 518283.

ת. בן־אליהו
מנהל הנמל

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות
קרליבך 2, ת.ד. 20130 תל־אביב 67132

הודעה לכל מגדלי ירקות

בהתאם לחוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות תשי"ט – 1959 סעיף 26 (ב) הרינו להודיעכם:

כל מגדל הרוצה לגדל ירקות מהמינים הבאים:
עגבניות, גזר ופלפל בעונת אפריל־יוני 1986

יגיש בקשה לקביעת מכסות לועדת המכסות שליד המועצה. טפסי בקשה הופצו למגדלים על ידי האגף לתכנון וכלכלה.

מגדל אשר אין ברשותו טפסים כאמור יפנה למועצה בכתב תוך 10 ימים מיום פירסום מודעה זו.

ש. עומר
מנכ"ל המועצה

צה"ל מגביר הלחימה בשימוש באמצעיו לביצוע פיגועים

מאת מלי זליגר,
הסופרת הצבאית של „דבר"

צה"ל נלחם בתופעה של שימוש באמצעי לחימה של צה"ל, גנובים או מבודים, לביצוע פיגועים ב־ישראל.

מינואר עד נובמבר 1985 היו 20 מקרים בהם הופעלו אמצעי לחימה צה"ליים, ובהם רימונים בעיקר, אך גם כלי נשק וחומרי חבלה, בפיגועי מחבלים. עוד 22 פעמים נמצאו אמצעי לחימה של צה"ל בסריקות שנעשו בכפרים ובמבצ־בורי נשק בשטחים לגילוי אמ־צעי לחימה, ובין השאר נתגלו מאות מוקשים צה"ליים.

בשל המגמה החמורה הזאת, — החליט בצה"ל להקפיד עוד יותר על סימון אמצעי לחימה ועתה יסו־מנו גם מוקשים בסדרות ייצור. החקירות המתנהלות במשטרה ה־צבאית וחוקרת סביב נסיבות מע־בר אמצעי לחימה לידיים עוינות, הן חקירות שרובן לא נפתרו עדיין והן מעורדות דאגה רבה. גורי־הדין במקרים של ענישה הם כבדים ביותר ומגיעים עד לשנות מאסר רבות.

המשטרה הצבאית נערכת עתה להוציא אל הפועל החלטה להאי־חדת מתקני הכליאה הצבאיים בי־אותן שכל ארבעה מתקני הכליאה של הצבא יהיו בעלי אופי דומה ויהולי הפעלה אחידים, ויכילו את כל סוגי הכליאה לכל תקופות ה־מעצר והמאסר. בימים אלה גם מתנהלת בצה"ל עבודת מטה יד־בוחנת אפשרות להגשת טיוטה ל־הצעת חוק לכנסת שתחייב מתן עבודות שירות לאסירים צבאיים השפוטים לתקופות זמן לא ארו־כות, או שהתנהגותם מאפשרת זאת, בדומה לעבודות החוץ של אסירים אזרחיים.

מנהיג ,הכושים העברים': „גירושנו ישים קץ ליחסי השחורים והיהודים באמריקה"

בן־עמי קארטר טוען שקיימת הנחיה לגרש כל חבר־כת המגיע לתחנת משטרה

מאת אמיר רוזנבליט,
סופר „דבר"

מנהיג כת „הכושים העבריים" בדימונה, בן־עמי קרטר, הגיב אתמול בזעם רב על הידיעה ה־בלעדית ב„דבר" בה דווח, כי מש־רד הפנים החל לפרק את הכת וכי 25 מחבריה גורשו בשנת 1985 מישראל.

„שונאים אותנו", אמר קרטר לסופר „דבר", זאת למרות שאנ־נו שומרים על החוק וכל מבו־קשנו הוא להתגורר בארץ בשלווה. קיימת הנחיה לגרש כל חבר כת שהגיע בדרך זו או אחרת לתחנת המשטרה, אפילו הוא חף מפשע. הביזיון שאנו חיים בו בדימונה נכפה עלינו תעשה ביגוד לרצו־ננו. האם אינך חושב שהגיע הז־מן להשתלב בחברה הישראלית? אני מתחנן בפני משרדי הממשלה לנהוג בנו כבאזרחים רגילים. היינו רוצים שהבנים שלנו ית־גייסו לצה"ל, שילמדו בבתי ספר, אולם לא מאפשרים לנו זאת. וגדית גלאס קבעה בזמנו שאיננו מהווים סיכון בטחוני. לא נניח לגרש או־תנו לעבודות בארה"ב. לא נתנגד בכוח פיזי, כי אם בכוחנו הרוחני, אבל גירושנו לארה"ב עלול לשים קץ ליחסים בין שחורים ליהודים באמריקה".

מ"מ ראש עיריית דימונה, אל־ברט אבוטבול, ציין לעומתו, כי המצב הנוכחי בו מתגוררים בני הכת בבידוד מוחלט בתוך מרכז קליטה בעיר, תוך יצירת „מדינה בתוך מדינה" אינו יכול להימשך לאורך זמן, וכי יש למצוא לכך פתרון מיידי. איש אינו יודע את מספרם המדוייק של בני הכת ב־דימונה. אולם להערכתו הם מונים כ־2,000 עד 2,500 איש. בני הכת מקיימים אורח חיים אוטונומי ב־מובנע, אולם מפעם לפעם מתפר־סמות בעתונות ידיעות על מקרים של חטיפה. אילוץ של חברים ל־הישאר בתוך הכת, למרות רצונם לפרוש ממנה. כן יש ידיעות על התנגויות בלתי חוקיות לארץ של גורמים עבריינים המבוקשים בארה"ב על ידי האפ.בי.אי בעוון זיוף מסמכים ושוד.

הממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים שלום דנינו, אישר את נכונות העובדות שפורסמו אתמול ב„דבר" והוסיף: „משרד הפנים עושה ככל יכולתו במסגרת החוק לגרש את בני הכת מהארץ. הכו־שים העברים שוהים בישראל שלא כחוק וחלק מהם מוגדרים כ„אל־מנטים עבריינים".

מנהיג כת הכושים העבריים בן עמי קארטר עם בת עדותו בדימונה.

זעזוע בהמבורג ממקרה שני של רצח תורכי בידי ניאו־נאצים

מאת זאב פטרומינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון, (מיוחד ל„דבר"). — גופתו של רמזן אבצי, תור־קי בן 26 שהוכה למוות על־ידי ניאו־נאצים גרמניים, הוטסה בסוף השבוע שעבר ללוויה בתורכיה. אבצי התו־קף ברחוב לפני חג המולד על ידי חברי קבוצה ימנית קיצונית גרמנית („מגולחי הראש"), הוכה ולאחר שנפצע על־ידי רכב עובר במקום, ניסה לברוח, המשיכו התוק־פים להכותו. אבצי מת בבית חולים שלושה ימים לאחר התקיפה. הוא היה התורכי השני שנהרג על־ידי גרמנים צעירים בחמשת החודשים האחרונים. המשטרה עצרה ארבעה מחברי הקבוצה החשודים במעשה.

ליווי ארונו של אבצי לנמל התעופה של המבורג ב־שבוע שעבר היה להפגנה נגד הגזענות והנאציזם. את הארון ליוותה שיירה של כמאה כלי רכב ובהם תורכים וגרמנים. בין הנוכחים היה גם נציג הממשלה המחוזית של המבורג. מספר קבוצות וארגונים גרמניים הביעו זעזוע מהמעשה ונציגי האוכלוסיה התורכית דרשו מ־שלטונות המבורג להקים ועדת חקירה שתבדוק את הפ־רשה. הקונסול התורכי בהמבורג השתתף אף הוא בטקס.

יו"ר ועדת הפנים של הבונדסטאג, הסוציאל־דמוקרט אקסל ורניץ דרש את הוצאת „מגולחי הראש" מחוץ ל־חוק. פלג זה של הימין הקיצוני בגרמניה מאורגן במספר רב של קבוצות. משותף להן הוא הגולגולות המגולחות, הלבוש האחיד החצי־צבאי. מספרם הכולל בגרמניה נאמד באלפיים איש. חברי הקבוצות דוגלים בגזענות, באלי־מות, באנטישמיות ובשנאה לזרים.

חזון שבוע העבודה בן 23.5 שעות של פרופ' הנדי

מאת דליה שחר, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). — בריטניה צועדת לקראת שבוע עבודה קצר בן 23.5 שעות, טוען הפרופסור צ'ארלס הנדי, מן ה„לונדון ביזנס סקול". הפרופסור אמר כי בידי העובדים יהיה זמן רב לבילויים ואפילו המובטלים יזכו בחופשות, על חשבון משלם המסים, בקוסטה דל־סול (בספרד). לדברי הפרופסור, בידי פחות ממחצית האוכלוסין תהיה משרה מלאה, אך בשל התקדמות הטכ־נולוגיה יעלו הן התפוקה והן שכר העובדים. העובדים אשר לא יועסקו במשרות מלאות, יעבדו במשרות חלק־יות או על פי חוזים זמניים. בסך הכל יעלו ההכנסות, והמדינה תוכל לספק שירותי רווחה טובים יותר כולל חופשות למובטלים.

פרופ' הנדי חוזה מצב שבו יוקטנו במידה ניכרת שעות העבודה במשק הבריטי. בממוצע יעבוד הפרט רק 50000 שעות בחייו, לעומת כ־100000 היום (47 שעות לש־בוע, ב־47 שבועות עבודה במשך 47 שנים). שבוע העבודה המקוצר יאפשר לעובדים זמן רב לבילויים, לעבודה קהילתית וללימודי המשך. ברור כי הדבר ישנה במידה רבה את המרקם החברתי, באשר נושא השרותים ותעשיית התיירות, החינוך, התקשורת והפעילות בזמן החופשי יקבלו תנופה רבה.

ראשי רשויות בתור שגרירי הסברה

מאת עמרם נבאי, סופר „דבר"

כ־100 ראשי ערים וראשי מועצות מקומיות מכל רחבי הארץ ייפגשו היום עם סגן ראש הממשלה ושר־החוץ יצחק שמיר וכן עם הסגל הבכיר של משרד החוץ, כדי להתוות מדיניות הסברה לשליחים מטעם העיריות בחו"ל.

הפגישה בבית החייל בירושלים תדון בתיאום דרכים חדשות להגברת מערכת הסברת החוץ על־ידי ראשי ה־ערים, במסגרת שליחויותיהם וכריתת ברית ערים תאו־מות. דובר מרכז השלטון המקומי ציין את תרומתם של ראשי הערים ביצירת קשרים בין ישראל ומדינות הע־לם ואת חשיבות הקשרים האלה במערכת ההסברה של ישראל.

שיתוף פעולה ירדני־סורי בתחום הביטחון הפנימי

מאת דן אבידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

שר־הפנים הירדני חסן אלכאיד וראש שירותי „הבטחון הכללי" הירדני הגנרל עבד אלוהאב אל־מג'אלי, הגיעו אמש לביקור בן כמה ימים בדמשק על־פי הזמנת שר־הפנים הסורי מוחמד גבאש.

בביקור זה ידונו שרי הפנים של שתי המדינות בגיבוש הסה"ים משותפים בתחום בטחון־הפנים ו־הבטחת השקט בגבול הסורי־ירד־ני. שני שרי־הפנים ידונו גם ב־הרחבת שיתוף־הפעולה בין סו־ריה לירדן בתחום הסחר והתע־בורה היבשתית.

אחת המטרות ארוכות־הטווח של הביקור היא להקים איזור סחר חופשי בין המרכזים העירוניים ב־צפון־ירדן לבין ערי המחוז בדרום סוריה.

בינתיים נועד אתמול בקאהיר ראש המטה של צבא ירדן עם הנשיא מובארק ועם ראש המטה של צבא מצרים. בשיחות אלה נדון הרחבת שיתוף הפעולה בין צבא מצרים לצבא ירדן.

(ע). שתי כספות ובהן 1.5 קילוגראם זהב מעובד נגנבו ב־מוצאי־שבת ממפעל צורפות בר־חוב שיינקין 39 בתל־אביב.

אנשי תיאטרון מברה"מ יבואו לביקור גומלין

נענו חיובית, בעיקרון להזמנת משלחת ראשי התיאטרונים מישראל שסיימה ביקורה

מאת מירי פז, סופרת „דבר"

„אנחנו, עבדי האמנויות נמצא תמיד שפה משותפת בינינו; התיאטרון הוא אחד האמצעים הטובים ביותר להשכנת שלום, הבנה וידידות בין העמים", אמר אתמול פרופ' בוריס קולומבסקי, נשיא המועצה הסובייטית לתי־אטרון בפגישה עם משלחת ראשי התיאטרונים בישראל, העושה בביקור בברה"מ.

עמרי ניצן, מנהלה האמנותי של „הבימה" הזמין בשם חבריו משלחת חוזה של אנשי תיאטרון מברה"מ לביקור בישראל. פרופ' קולומבסקי הודה על ההזמנה והשיב „בעיקרון, תשובתנו חיובית. עדיין לא נקבע מועד ל־ביקור הגומלין. תאריך ואופי הביקור ייקבעו באמצעות תנועת הידידות ישראל־ברה"מ.

חברי המשלחת — גדליה בסר, נעם סמל, ציפי פינס, גרי בילו, עמרי ניצן ואילן רונן יעזבו אמש את מוס־קווה בדרכם לבוקרשט, משם יגיעו לישראל מחר בערב. פרטים אלה נמסרו על־ידי ליאון זהבי, כתב בטאוני רק"ח בברה"מ.

אנשים • אנשים • אנשים

לדון ב„תיק המרמן"

הצעה דחופה לסדר היום של הכנסת לדון ב„תיק המרמן" הגיש ח"כ מתי פלד (פרסים על החקירה התפרסמו בשבת ב„דבר" השבוע" בראיון של טוביה מנדלסון עם ד"ר אילנה המרמן). ח"כ פלד מתריע על כך שתיקים אישיים וחסויים, האוספים, לכאורה, מטעמי בטחון משמ־שים לצרכים פוליטיים מבלי שלאזרח הנו־גע בדבר אפשרות להתגונן. איסוף כזה של פרטים, אומר פלד, עלול להטיל מורא על אזרחים ולשרת אינטרסים פוליטיים למטרות אנטי־דמוקרטיות.

אורח

הסופר מרטין גריי הגיע אמש לביקור קצר בישראל. בין מארחיו גם אנשי חברת ההפצה שרכשה את הסרט „בשם כל בני ביתי" על־פי ספרו של גריי (שתורגם גם לעברית).

מירי פז

קיסר ישראלי

במדור ביקורת הספרים של ה„ניו יורק טיימס" התפרסמה בסוף השבוע ביקורת אוהדת על ספרו של עוזי בנזימן „לא עוצר באדום". הביקורת מציינת כי הספר הוא עובדתי ולא פולמוסי וכי הוא מתאר את שרון כרך לבב לבעלי חיים, אך אכ־זרי לבני אדם. אגב, במהדורה האמריקאית נקרא הספר „שרון, קיסר ישראלי".

מירי פז

הידוק וטיפוח

ועד פעולה ציבורי לקידום עניינם של יהדות תוניס, בארץ ובחו"ל הוקם בסוף השבוע שעבר בועד הפועל. מטרתו הרא־שונה של הועד היא להדק את הקשרים בין יוצאי תוניס בארץ ובצרפת, כדי למ־נוע תופעה של התבוללות וניכור. כמו כן יעשה הועד למען טיפוח פעולות חברה ו־תרבות. חברים בו אהרון אזן, שלום מר־מוני, מתילדה גז, ניסים זוילי, יעקב ישי, ז'אק בראנס, קלוד סיטבון, טל רגב, הרב אליהו־רקח והאלהאלי.

הטובים ביותר

מבקרי הסרטים האמריקאיים בחרו בסרטו האחרון של אקירו קורוסאווה, „ראן", כ־סרט הטוב ביותר לשנת 1985. ה־שחקן הטוב ביותר לשנה זו הוא ג'ק ניקולסון (על משחקו בסרט „כבודו של פריצי") והנסה רדגרייב היא השחקנית הטובה ביותר (על משחקה ב„הורבים" שלא הוקרן עדיין בארץ). גם בין גילגוד זכה לכבוד כשחקן המשנה ה־טוב ביותר על תפקיד השגריר הבריטי בסרט „הכל או לא כלום" ושחקנית ה־משנה הטובה ביותר, אליבא דמבקרי ארה"ב היא אנג'ליקה יוסטון (המשחקת ל־צידו של ניקולסון ב„כבודו של פריצי"). סרטו של קלוד לנצמן, „שואה", הוא ה־סרט הדוקומנטרי הטוב ביותר.

חתן הפרס

פרס ירושלים לחינוך ותוכמת ישראל ע"ש דוד ילין, מטעם ראש עיריית ירוש־לים, טדי קולק וחברי מועצת העירייה, הוע־נק לפרופסור יעקב בלידשטיין מ־המחלקה להיסטוריה באוניברסיטת בן־גוריון בנגב, על ספרו „עקרונות מדיניים במשנת הרמב"ם". פרופסור בלידשטיין, יליד ארה"ב הוא בעל דוקטוראט בתלמוד בישיבה יוניברסיטי בניו־יורק ולימד בקב־דה הבאוה"ב באוניברסיטות טמפל ומקגיל. הוא עלה ארצה ב־1972 והצטרף לסגל האקדמי של אוניברסיטת בן־גוריון. חיבר מספר רב של פרסומים מדעיים בספרות חז"ל ובתלמוד וכן ספר בשפה האנגלית בשם „כבד את אביך ואת אמך".

אמיר רוזנבליט

ברכה מעבר לים

ברכה שלוחה מעבר לים מפרנק סינטרה (בתמונה), למאזיני גלי צה"ל. את יום הולדתו ה־70 של הזמר־שחקן תחוג התחנה הצבאית בסידרה של שש שידורים שבתחילתם תישמע ברכתו של סינטרה, ברכה שנתאפשרה בזכות של ידיד אישי של הזמר, ראש עיריית ירושלים, טדי קולק.

קולו של סינטרה יישמע בסידרה גם ב־שירה, מוקלטים ומתוך הופעות פומביות, וגם כשהוא מארח אמנים אחרים. עוד ב־סידרה פרקים מן הביוגרפיה של סינטרה.

*

ולכל המתגעגעים ליוחנן, לפרופ' מקס, להסקל מוסרי ולאיש הקטן... הם חוזרים ביום ראשון הקרוב, לאחר הפסקה בת שלושה חודשים. גלי צה"ל מבטיחים לק־ראת העונה השלישית של „מה יש" הפ־תעות ומהפיכות.

הצגה מיוחדת מאוד

ביום רביעי תיערך ב„הבימה" הצגה חגיגית של „המלך מתיא הראשון". המוז־מנים הם שרים, חברי כנסת ומכובדים אח־רים, בלווית ילדיהם או נכדיהם. בין אלה שכבר הודיעו על באם נמצאים השרים בר־לב, קצב, רבין, יעקבי ופת והח"כים רייסר וגולדשטיין. לכבוד האירוע תתקיים באכסדרת התיאטרון תערוכת ציורים מיו־חדת שבה יוצגו עבודות של תלמידי בית־הספר רמת אביב ג', שנעשו בעקבות הצ־פיה בהצגה ושל האמנית אניסה קושניר.

המסע ה־29

המסע ה־29 של האפיפיור יוחנן פאולוס השני (בתמונה), יהיה להודו והוא יחל ב־1 בפברואר. במשך עשרה ימים יבקר האפיפיור ב־14 ערים ויפגוש בין השאר עם ראש הממשלה ראג'יב גאנדי ועם האם תרזה, זוכת פרס נובל לשלום. האם תרזה מבקשת להקים בניו־יורק מעון לחולי איידס אנושים. ראש העיר, אדוארד קוץ', הסכים להרשים לה עזרה במציאת מקום הולם.

פורש

נדב ספרן, מזרחן יהודי יליד מצרים הושב ישראל לשעבר (1946־50), יפרוש הקיץ מניהול המרכז ללימודי המזה"ת ב־אוניברסיטת הארווארד, בעקבות מחלוקת על הסוואת מעורבות הסי.איי.אי. במימון ספרו על התמיכה הסעודית לבטחון ודיון־מוסמים בסוגיה זו.

אתמול הכחיש ספרן הודעה לעיתונות של הארווארד על אילוצו לפרוש וטען, כי יפרוש מרצונו. לדברי ספרן, הוא שו־קל בילוי שנת השבתון המוזמנה לו בישראל. ג'יימס קריין, מזרחן בריטי ולשעבר שגריר ארצו בסעודיה, כתב השבוע כי למימון הסי.איי.אי. אם היה, אין כל השפעה על „האיזון והלמדנות בספר, שלא ישרת כל מטרה תעמולתית".

לחסוך גם בחינם

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, ביקר בתחנת הכח של חברת החשמל ב־חדרה, ואף שהגן על זכותם של עובדי החברה לקבל חשמל חינם. הוא קרא להם להגביל את התצרוכת החודשית של החש־מל בבתיהם כדי למנוע שימוש מופרז ו־בלתי סביר למשפחה ממוצעת. קיסר הב־טיח באותה הזדמנות שמעמדו של יורם אובריקוביץ, יו"ר הארגון הארצי של עוב־די חברת החשמל, לא יישחק גם אם לא נבחר הפעם לוועדה המרכזית.

עשרה עתונאים ירושלמים, ביניהם יעל אדמוני מ„דבר" (בתמונה מימין) קיבלו אתמול תעודות הוקרה על תרומתם למען השכונות. התעודות חולקו בטקס חגיגי שנערך בחסות מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר.
(צילום: דן לנדאו)

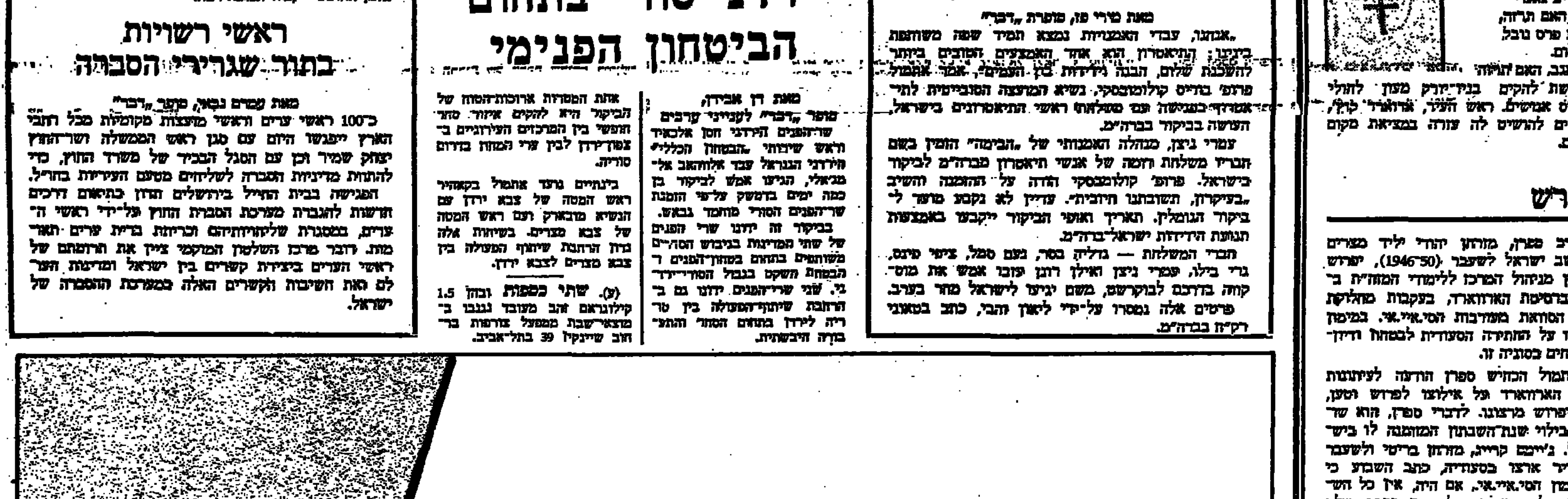

ורשבסקי פריליך דובר

1986 נפתחה בעליית שערים במניות; צבירה גדולה בקרן חליפין

מאת ורדה בר

יום המסחר הראשון לשנת 1986 עבר על שוק המניות במגמה מעורבת המלווה בנטיה הדה יותר לעליות שערים.

במניות הבנקים ש„בהסדר" נרשם עודף ביקוש של 2.5 מיליון שקל ושעריהן עלו עד 0.5 אחוזים.

התשואה הדולרית במניות „ההסדר" נקבעה ברמה שבין 12.5 עד 13.5 אחוזים.

בשוק הצמודים נרשמה תמונה צבעונית יותר.

לאגרות החוב המדדיות נרשמו היצעים בהיקף כספי של 3 מיליון שקל ושעריהן עלו עד 0.5 אחוז. הצמודות ב־80% ירדו עד 1.5% בעוד שבאגרות החוב מסוג „גליל" נרשמו תנודות שערים של מעלות של עד 1.5%.

באגרות החוב הדולריות נרשמו היצעים בהיקף כספי של 500 אלף שקל ושעריהן של הסדרות השונות ירדו עד אחוז אחד.

הצלחה לקרן „חליפין"

קרן „חליפין" מקבוצת בנק לאומי ריכזה אתמול — ביום המסחר הראשון שלה, ביקוש כספי גדול במיוחד שהסתכם ב־10 מיליון דולר.

סכום ההפצה של קרן חליפין הינו גדול ביותר הן על רקע סך כל צבירת הכספים במערכת קרנות הנאמנות כ־הסתכמה אתמול בכ־3 מיליון דולר, והן כסכום אבסולוטי „וחד־יומי".

ההצלחה הגדולה לקרן „חליפין" מקורה ככל הנראה בעמלת הכניסה היציאה הנמוכה, (ההפרש בין מחיר הקנייה למחיר המכירה של תעודות הקרן מסתכם בין 0.2 עד 0.4 אחוז) וכן, במדיניות להשקעה של הקרן לפיה כ־30% מהנכסים מושקעים בפקדונות תפ"ס ומק"מ והיתרה באגרות חוב מוסות מט"ח.

התפתחות נכסי קרנות הנאמנות

סך כל נכסי קרנות הנאמנות לסוף חודש דצמבר הסתכמו ב־1.74 מיליארד שקל חדש, זהו גידול של 16.7% לעומת נתוני השנה שעברה.

מתוך סך כל נכסי הקרנות חלקם של שלושת הבנקים הגדולים במערכת מסתכם ב־86%, דהיינו הם מחזיקים ב־1.5 מיליון שקל חדש בקרנות הנאמנות.

„הכבדות" גימגמו

יום המסחר הראשון לשנת 1986 נפתח באוירה חיובית. למרבית המניות „הכבדות" ו„חצי כבדות" נרשמו ביקושים בהיקף בינוני ושעריהן עלו עד 3% בדרך כלל.

המרגד „הקריטי" של תחילת שנה קלנדרית לא הביא עימו כל שינוי במדיניות ההשקעות של הגופים הפעילים בשוק. בנק הפועלים המשיך במגמת הקניות בעוד שהפעילים האחרים בשוק העדיפו למכור סחורה במהלך המסחר. פיכך דווקא המניות „הכבדות" עלו בשער מתון ביותר בעוד שמניות „דלות־המסחר" במג... בות והאמנות כמעט ואינן מעורבות, עלו בשער זה וזאת בעקבות עודפי ביקוש קטנים ביותר.

למניות „כלל תעשיות אלקטרוניקה" נרשם עודף ביקוש של 1.6 אלף שקל ע"נ ושערן עלה ב־0.7% בלבד.

מניות „ים־המלח" עם עודף ביקוש של 2000 שקל ע"נ עלו בשער זעיר של 1.1% בלבד.

מניות „כלל תעשיות" עלו ב־0.8% וזאת בעקבות עודף ביקוש של 16 אלף שקל ע"נ.

מניות „הסנה" בסחור ללא שינוי בשער וזאת בעקבות עודף ביקוש של 3 אלף שקל ע"נ.

דו"חות כספיים

מספר חברות פרסמו דו"חות כספיים לששת החודשים שהסתיימו בספטמבר 1985 עם השוואה לכל שנת 1984/5 (הנתונים בשקלים ישנים).

בר פון — רווח מתואם של 48.9 מיליון שקל לעומת הפסד מתואם של 447 מיליון שקל.

רובינשטיין — רווח מתואם של 736 מיליון שקל לעומת כ־3.2 מיליארד שקל.

רפק — רווח מתואם של 33 מיליון שקל לעומת כ־30 מיליון שקל.

אמצעים מתוחכמים — רווח מתואם של 31 מיליון שקל לעומת הפסד מתואם של 705 מיליון שקל.

לומיר — הפסד מתואם של 91 מיליון שקל לעומת רווח מתואם של כ־413 מיליון שקל.

● ת.א.ת. — הפסד מתואם של כ־31 מיליון שקל לעומת רווח מתואם על כ־37 מיליון שקל.

● גולדפרוסט — „אקס זכויות" ב־8.1 המסחר בזכויות יתנהל ב־30.1.

● דלק חיפושי נפט — „אקס זכויות" ב־8.1, המסחר ב„זכויות" יתנהל ב־30.1, המסחר במניות המונפקות כ„זכויות" ייפתח ב־2.2 וכן באופציות — כפוף לפירוק הנפקה בציבור.

הכשרת הישוב — לחברה נרשם הפסד של כ־1.4 מיליארד שקל לשנה שנסתיימה ביוני 1985 וזאת לעומת הפסד של 1.2 מיליארד שקל אשתקד.

אילון — רווח מתואם של 773 מיליון שקל לעומת הפסד של 2.3 מיליארד שקל אשתקד.

נגה — הפסד של 1.6 מיליארד שקל למוצרית השנה לעומת הפסד שנתי של כ־2.4 מיליארד שקל.

ורדינון — רווח מתואם של 12.5 מיליון שקל לעומת 364 מיליון שקל בכל השנה שעברה.

שערי מטבע חוץ ליום 5.1.86

המטבע	השינוי בשקלים	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות לאומי קניה	העברות לאומי מכירה	העברות הפועלים קניה	העברות הפועלים מכירה	העברות דיסקונט קניה	העברות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.46	1.53	1.46	1.53	1.46	1.53	1.4837	1.5023	1.4857	1.5043	1.4847	1.5034	1.4937
1 לירה שטרלינג	—	2.10	2.20	2.10	2.20	2.10	2.20	2.1410	2.1678	2.1409	2.1676	2.1406	2.1676	2.1588
1 מרק גרמני	—	0.59	0.62	0.59	0.62	0.59	0.62	0.6045	0.6121	0.6048	0.6124	0.6051	0.6127	0.6082
1 פרנק צרפתי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1969	0.1994	0.1970	0.1995	0.1971	0.1996	0.1982
1 גולדן הולנדי	—	0.53	0.55	0.53	0.56	0.52	0.55	0.5362	0.5429	0.5368	0.5435	0.5354	0.5421	0.5400
1 פרנק שוויצרי	—	0.71	0.74	0.71	0.74	0.70	0.74	0.7199	0.7289	0.7202	0.7292	0.7196	0.7287	0.7245
1 כתר שוודי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1957	0.1982	0.1957	0.1982	0.1956	0.1981	0.1969
1 כתר נורווגי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1960	0.1985	0.1961	0.1986	0.1961	0.1986	0.1972
1 כתר דני	—	0.16	0.17	0.16	0.17	0.16	0.17	0.1660	0.1680	0.1660	0.1681	0.1662	0.1682	0.1671
1 מרק פיני	—	0.27	0.28	0.27	0.29	0.26	0.28	0.2740	0.2774	0.2744	0.2778	0.2740	0.2775	0.2758
1 דולר קנדי	—	1.04	1.09	1.04	1.09	1.03	1.09	1.0556	1.0689	1.0580	1.0712	1.0569	1.0702	1.0635
1 דולר אוסטרלי	—	0.96	1.06	1.00	1.05	0.98	1.05	1.0119	1.0246	1.0125	1.0252	1.0127	1.0254	1.0180
1 רנד דרא"פ	—	0.51	0.56	0.50	0.59	0.50	0.58	0.5786	0.5859	0.5860	0.5933	0.5857	0.5930	0.5893
10 פרנק בלגי	—	—	—	0.29	0.31	0.28	0.30	0.2922	0.2959	0.2960	0.2996	0.2956	0.2993	0.2977
10 שי' אוסטרי	—	0.85	0.89	0.84	0.88	0.84	0.89	0.8599	0.8706	0.8597	0.8705	0.8607	0.8715	0.8647
1000 לי' איטלקיות	—	0.87	0.92	0.87	0.92	0.86	0.92	0.8853	0.8964	0.8845	0.8955	0.8870	0.8982	0.8912
100 ין יפני	—	0.72	0.75	0.72	0.76	0.72	0.75	0.7341	0.7433	0.7344	0.7436	0.7335	0.7470	—
1 דינר ירדני	—	3.91	4.15	3.80	4.05	3.88	4.11	—	—	—	—	—	—	3.9583
1 לי' לבנונית	—	—	—	—	—	0.06	0.09	—	—	—	—	—	—	0.8298
1 לירה מצרית	—	0.81	0.86	0.81	0.86	0.80	0.86	—	—	—	—	—	—	0.8514

דולר יציג: 1.4937 · דולר שחור: 1.60 — 1.59 · דולר נוסעים: 1.7678

שערי המניות

(עמודות בכל הטבלאות: המניה (י ביצוע חלקי) | השער אתמול | המחזור 1 שח ע"נ | השינוי היומי בנקודות | השינוי היומי באחוזים)

■ בנקים מסחריים

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אגוד ש	13600	18.0	-700	-4.9
המסחר 0.1	836	1475		
המסחר 0.5 א	345	1413		
בנק ספנות אמ"ב	528	2087	+7	+1.3
כללי לא בהסדר	34800	19.0	-700	-2.0
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר —			
בנק צפון אמר אופ	— הפסקת מסחר —			
רנות 1.0 א	— הפסקת מסחר —			
רנות 5.0	— הפסקת מסחר —			
רנות שה 2	— הפסקת מסחר —			
הבינלאומי 5.0	2440	1282	+60	+2.5
פ.י.ב.י 0.5	2595	3514	+75	+3.0

■ בנקים בהסדר ההצמדה

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אידיבי רג 100.0	76540	615	+140	+.2
אידיבי ב 100.0	79000	11.0	+1500	+1.9
אידיבי בכ 2.0%	488500	1.0		
אגוד 0.1	57100	94.0	+350	+.6
דיסקונט ב	99400	91.0		
דיסקונט א	98500	253		
דיסקונט שה ב	11500		+100	+.9
המזרחי ש	31730	687	+68	+.2
המזרחי ם	31720	100	+220	+.7
המזרחי שה 9	14500	48.0	+100	+.7
הפועלים מבב	134000	5.7	-3072	-2.2
הפועלים ש	51450	2141		
הפועלים ם	51450	270	+10	
כללי א 1.0	133150	8.0	+900	+.7
כללי אפ 9	134500	1.0	+3000	+2.3
כללי שה 5	102000	5.0	+1600	+1.6
כללי שה 7	6500	68.0	+70	+1.1
כלל 100.0	32890	1689	+150	+.5
כלל שה 9	44850	10.0	+250	+.6
כלל שה 11	12420	223		
מימון ומסחר 1.0	44940			
מימון ומסחר 5.0	24400	3.0	+500	+2.1

■ בנקים למשכנתאות

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אדנים 0.1	6750			
לאומי משכנתאות ש	3640	42.0		
לאומי משכנתאות ם	תב 3680	50.0	+290	+8.8
כרמל ש	2780	28.0		
כרמל שה 1	2525	38.0	+121	+5.0
בנין ב' 5.0	3170	20.0	-29	-.9
פת משכ ש	801	650	+36	+4.7
משכן ב ש	1800	93.0	+40	+2.3
טפחות 0.1	3185	100	-15	-.5
טפחות מבב ש	תב 13170	14.0	+1191	+9.9
טפחות רג ש	תב 11200	17.0	+620	+5.9
טפחות שה 1	6749			
טפחות שה 2	תב 3727	485	+339	+10.0
יפעור 1.0	תב 549	837	-61	-10.0
יפעור 5.0	תב 292	671	[illegible]	-9.9
מיב 1.0	קו 1629		+78	+5.0

■ מוסדות מימון ענפיים

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
[illegible]	273	2458		
החקלאות מבב א	25500	2.0	+900	+3.7
החקלאות מבב ג	— לא נסחר —			
לתעשיה מבב א ש	3430	46.0	+50	+1.5
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —			
פת תעש בב ג	— לא נסחר —			
פת תעש בב בב	— לא נסחר —			
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —			
פת תעש בב ד	— לא נסחר —			
פת תעש בב דד	— לא נסחר —			
תיירות בב	— לא נסחר —			
כלל ליסינג 0.1 א	4500	11.0	-87	-1.9
כלל ליסינג 0.5 ב	1750	254	-90	-4.9
כלל ליסינג אג"ח	10700	10.0	+420	+4.1

■ חברות ביטוח

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
שלל מרים 1.0	— הפסקת מסחר —			
שלל מרים שה 1	— הפסקת מסחר —			
אדרס 0.1	תב 2500	200	+130	+5.5
אדרס א 0.5	תב 1535	908	+100	+7.0
בנות משנה 0.1	970	152		
בנות משנה 0.5	460	371	+20	+4.6
הלר 1.0	תב 900	50.0	-85	-8.6
הלר 5.0	460	1488	+5	+1.1
המגה ש	1950	2017		
המניקס 0.1	1270	1661	+53	+4.4
המניקס 0.5	תב 750	834	+36	+5.0
המשמר-הראל 1.0	4600	20.0	-280	-6.2
המשמר-הראל 5.0	1850		-31	-1.7
יודיה 0.1	— הפסקת מסחר —			
יודיה 0.5	— הפסקת מסחר —			
מנורה 1.0	6280	3.0	+120	+2.0
מנורה 5.0	תב 2300	6.0	-199	-8.0
סהר 1.0 ג	תב 2600	102	+134	+5.4
סקוריס 0.1	4550	53.0	+100	+2.3
צור ש	1167	95.0		
ציון השקעות 1.0	6170	2.0	-68	-1.1
ציון השקעות 5.0	תב 1540	85.0	+140	+10.0

■ מסחר

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
[illegible] 1.0	3000			
[illegible] 5.0	920			
[illegible] אפ 1	10 405		-46	-18.2
מגור עירא 1.0	3800	423		
מגור עירא אפ 1	3450	450		
טוחה 1.0	— הפסקת מסחר —			
טוחה 5.0	— הפסקת מסחר —			
כלל סחר 1.0	1860	558	+12	+.7
קריסטל 1.0	2612	53.0	-138	-5.0
רשק 0.1	תב 23100	2.5	+2100	+10.0
רשק 0.5	תב 4455	12.0	+405	+10.0
שופרסל 2.0 א	4380	329		
שופרסל ב 10.0	2400	816		

■ שרותים

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
דלק ב ש	3885	1044	+50	+1.4
הראל 1.0	תב 2001		+100	+5.3
הראל 5.0	745			
סגנות הספקה 0.1	8650	39.0		
סגנות הספקה 0.5K	3300	185	+43	+1.3
קרור 0.1	821		+12	+1.5
קרור 1.0	190.0	2080	+7.0	+3.8
חברת השמאל 0.1	— הפסקת מסחר —			
מתפי ערנה 0.1	תב 1834	770	+167	+10.0
מתפי ערנה 0.5	592	915		
קונטרוחים 0.1	תב 680	196	+60	+9.7
קונטרוחים 0.5	313	491	+10	+3.3
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —			
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —			

■ מלונות ושרותי תיירות

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
גלי זהר 1.0	תב 9500	10.0	+500	+5.6
גלי זהר 5.0	3250	20.0	+50	+1.6
מלונות דן 1.0	3401	50.0	+94	+2.8
מלונות דן 5.0	2006		+4	+.2
נוף הגלמנ 0.1	— הפסקת מסחר —			
כנם 1.0	תב 1898	58.0	+173	+10.0
מלונות ירדן 1.0	1900	3.0		
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —			

■ מחשבים ושרותי מחשב

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
דטה מיכון 1.0	קו 1145		+55	+5.1
ת.י.ל 1.0	5000	14.0		
יעבו 1.0	2600			
יעבו אפ 1	תב 2400	35.0	+200	+9.1
כלל מחשבים 1.0	2798	8.0		
מ.ל.ל 1.0	3400	3.0	-165	-4.6
מ.ל.ל 5.0	2200			
משוב מחשבים 1.0	1640			
ניקוב מחשבים 1.	3611	35.0	+11	+.3
ניקוב מחשבים 5.	1651	5.0		
תים מחשבים 1.0	1180	30.0		
תים מחשב י"ס 1	11460			

■ נדל"ן בינוי ופיתוח

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אבגדים בינוי 1.0	תב 342	466	+43	+14.4
אבגדים בינוי 5.0	תב 201	821	+26	+14.9
אזורי מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —			
אזורי מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —			
אזורים 1.0	2520	1734	+70	+2.9
אילון 1.0	— הפסקת מסחר —			
אילון אפ 1	— הפסקת מסחר —			
אל-רוב 1.0	1750	50.0	+38	+2.2
אל-רוב 5.0	קו 1682		+76	+5.0
אפגנים 1.0	650	20.0	+15	+2.4
אפגנים אפ 1	450			
אפריקה 0.1	30500	96.0	+300	+1.0
אפריקה 1.0	21650	150	+400	+1.9
ארים 1.0	663	175		
ארלון 0.1	8400	60.0	+400	+5.0
ארלון 0.5	4640	15.0	+20	+.4
בן-יקר גת 1.0	10 2668		-140	-5.0
ברנוביץ 1.0	1346			
ברנוביץ 5.0	720			
דורקר 1.0	2910	38.0		
דורקר 1.0	270	115	+10	+3.9
דורקר 5.0	תב 186.0	100	+16.0	+9.4
דורקר אפ 1	116.0	295		
דקר 0.1	2905			
דקר 0.5	1535	30.0		
תל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —			
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —			
נכסים ובנין 1.0	3900	811	+110	+2.9
נב-ים 0.1	5790	100	-7	-1
נב-ים 0.5	3765	50.0	-10	-3
הכשרת הישוב 1.0	— הפסקת מסחר —			
ישפרו 0.1	1600	500	+30	+1.9
ישראלום 1.0	4650	38.0	-65	-1.4
ישרם 10.0	תב 5148	154	+468	+10.0
כנן פיתוח 1.0	תב 3600	100	+200	+5.9
כלל נדלן 0.1	665	4160	+15	+2.3
לומיר 1.0	1540		-30	-1.9
לומיר 5.0	699		-1	-1

(נדל"ן — המשך)

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
מ.ת.ב. 1.0	1303	280	-70	-5.1
מגורי בניה 1.0	תב 250	1397	+18	+7.8
מגורי בניה אופ	155.0	2230	+7.0	+4.7
מגדל בזוזן 1.0	תב 1352	46.0	+176	+15.0
מישכאל 5.0	תב 366	2320	-40	-9.9
מגרב 5.0	310	423		
מר-לן 1.0	תב 286	705	+17	+6.3
מר-לן אפ 1	2373			
לוינשטין 1.0	תב 2343	84.0	+213	+10.0
לוינשטין 5.0	501	1768		
ליפשיץ 1.0	תב 510	1236	+40	+8.5
ליפשיץ 5.0	238	1575	+10	+4.6
נאות אביב 0.5	14600		+300	+2.1
נכסי אזורים 1.0	5420	231	+120	+3.6
מגר התוקה 1.0	7050	5.0		
מגר התוקה 5.0	4200			
סללמנה מבב א	— הפסקת מסחר —			
מוף 1.0	1317	36.0	-54	-4.0
מוף 5.0	תב 675	255	-75	-10.0
מוף אפ 1	520			
עפר וסלע 1.0	560	156	+23	+4.3
קיסריה 0.1	תב 864	195	+45	+5.5
קיסריה 0.5	384	653	-15	-3.8
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —			
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —			
רוגובין 1.0	1630			
רוגובין 5.0	1020	75.0	+10	+1.0
רסקו מבבל	תב 2817	654	+183	+10.8
רסקו רג	תב 2045	465	+180	+9.7

■ חקלאות

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
מספי הדר 0.1	2390	40.0	+10	+.4
מספי הדר 0.5	840	276		
מהדרין 0.1	תב 11350	223	+680	+6.4
[illegible]	[illegible]	824	[illegible]	+4.6
פרי-אור 0.5	תב 4523	587	+393	+10.0
פרי-הדר 5.0	6800	154	+190	+2.9

■ מזון וטבק

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אסם 1.0	1045	325		
אמבריק 1.0	— הפסקת מסחר —			
גולדפרוסט 1.0	2490	44.0	-57	-1.5
גולדפרוסט 5.0	10 884		-47	-5.1
גולדפרוסט אפ 1	10 613		-47	-7.1
דובק מב ש	2490	515	+30	+1.2
דובק מב ם	2420	494	-120	-4.7
עלבל 1.0	תב 869	240	+79	+10.0
עלבל 5.0	תב 419	280	+38	+10.0
פרי-גן 1.0	4700	865	+200	+4.4
פרי-גן 5.0	תב 2820	1127	+170	+6.4
מגמס בירה 1.0	7300	64.0	+100	+1.4
מגמס בירה 5.0	תב 4620	78.0	+280	+6.5
יכוד 1.0	970	348	-40	-4.0
יכוד 5.0 א	620	50.0	+10	+1.6
קן 1.0	9029			
קן 5.0	4600			
סנפרוסט 1.0	5680	240	+100	+1.8
עלית 0.1	9800	35.0	+200	+2.1
עסיס ב 0.5	19900		-890	-4.3
שלמה אבגל 1.0	10 1672		-88	-5.0
שמן מבכל ש'	4000	44.0	+150	+3.9

■ טקסטיל והלבשה

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
ארגמן 1.0	תב 541	600	+49	+10.0
ארגמן אפ א	תב 1693	100	+295	+21.1
אופיס 1.0	— הפסקת מסחר —			
אופטה ברוך 1.0	תב 1050	555	-100	-8.7
אופטה ברוך 5.0	645	250		
אופון 1.0	— הפסקת מסחר —			
אופון אפ 1	— הפסקת מסחר —			
ארגמן רג ש	3600	8.0		
אתא 1.0 ב	— הפסקת מסחר —			
אתא 0.1 ג	— הפסקת מסחר —			
דלתא-גליל 1.0	3340	350	+20	+.6
דלתא-גליל 3.0 א	2520		+18	+.4
מסויות מאוחר 1.	— הפסקת מסחר —			
מסויות מאוחר 5.	— הפסקת מסחר —			
מסויות אפ 1	— הפסקת מסחר —			
ויטלון 1.0	2016	25.0	+96	+5.0
ויטלון 5.0	תב 1381	258	+110	+8.7
חדיגון 1.0	— הפסקת מסחר —			
ויקית 1.0	תב 4389	17.0	+230	+5.6
ויקית 5.0	2877	172	+137	+5.0
טיב-טב 1.0	— הפסקת מסחר —			
טיב-טב אפ 1	— הפסקת מסחר —			
יזמאר 1.0	— הפסקת מסחר —			
לודזיה 0.1	תב 1210	158	+110	+10.0
לודזיה 0.4	438	350	+12	+2.8
ליעת 1.0	549	4303	+12	+2.2
מים גליקו 1.0	תב 437	1101	+25	+6.1
מקס 0.1	18268	3.0		
מקס 0.5	תב 4895	81.0	+445	+10.0
עים 1.0	8074	8.0	+220	+2.8
עים 5.0	3800	50.0	+80	+2.2
עמק 1.0	תב 1179	41.4	+80	+7.3
פולגת 0.1 א	7800	290		
פולגת ב 0.4	4400	1126	+90	+2.1
פולימר א 0.5	3300	178	+160	+5.1
פרנוד 1.0	800	40.0	-3	-4
שלידיה 1.0	9000	32.8	+170	+1.9
תעש רוגוזין 1.0	4000	520		

■ מתכת ומוצריה

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אקסטן 5.0	קו 1050		+50	+5.0
אקסטן אפ 1	תב 851		-100	-10.5
אורדן 10.0	13000	84.0		
אורדן 50.0	11000	100		
כבלים ש	10070	21.0		
התכוף 1.0	4830	27.0	+230	+5.0
התכוף 5.0	2930	218	+50	+1.0
קונסטות מה 1.0	663	1512	-22	-3.2
קונסטות מה 5.0	תב 480	397	+24	+5.3
מודין 1.0	415	250	+5	+1.2
מודין אפ א	תב 264	250	-41	-13.4
מתכת פרום 1.0	1734	18.0	+83	+5.0
מתכת פרום אפ 1	1100			
כלל ציון 1.0	תב 2142	1021	+160	+8.1
כלל ציון 5.0	664	4292	+30	+4.7
כלל ציון אפ	תב 706	1440	+80	+12.8
קרסי 1.0	— הפסקת מסחר —			
קרסי 5.0	— הפסקת מסחר —			
נחושתן 0.1	תב 7827	47.0	+712	+10.0
נחושתן 0.5	3085	48.0	+150	+5.1
עוד 3.0	תב 940	52.0	-105	-10.1
מגן פלדה 1.0	3401	100		
קינג 1.0	7470	31.0	-150	-2.0
קינג 5.0	3560	30.0		
קליל 1.0	תב 2201	137	+200	+10.0
קליל 5.0	תב 990	113	-100	-9.2
שלוח 5.0	1335	75.0		
תעשיות לכ"ש 1.0	1080	[illegible]	+20	+1.9
תעשיות לכ"ש 5.0	565			

■ אלקטרוניקה ואופטיקה

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אלביט 3.0	419000	12.0	-999	-.2
אלקו 0.1	3898			
אלקו 0.25 ש	2123	74.0		
אלקו 0.25 ם	2083	107		
אלקטרה 0.1	10750			
אלקטרה 0.5 א	6250			
אלרון 3.0	408500	2.0	+2000	+.5
אריה 1.0	37000	36.0	-500	-1.3
כלל תעש אלקטר	2480	2093	+16	+.7
טכנוכוניקס 1.0	1630	565	+30	+1.9
טכנוכוניקס 5.0	1105	1005		
מיכטנגר 1.0	1690	235	+38	+2.3
מיכטנגר 5.0	715	690	+15	+2.1
ציקלון 1.0	4100			
ציקלון 5.0	2145	12.0	-5	-.2
קנבשטין אילד 1.	3000	26.0	-50	-1.6
קנבשטין אילד 5.	1450	40.0	-50	-3.3
ת.א.ת. 1.0	2851	32.0		
ת.א.ת. 5.0	1065	50.0	+15	+1.4
ת.א.ת. אפ 1	7451	40.0	+100	+1.4
תדיאה 1.0	3701	10.0		

■ מוצרי בניה

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
א.ב. כלל בנין 1.	3140	629	+140	+4.7
אלקל 5.0	4516	12.0	+215	+5.0
אקרשטיין 1.0	תב 730	375	+65	+9.8
אקרשטיין 5.0	695	340	+30	+4.5
בטון תדיר 1.0	— לא נסחר —			
בטון תדיר 5.0	— לא נסחר —			
בר-סן 1.0	1710			
בר-סן 5.0	450	315	+20	+4.7
המכלול 1.0	890	2.0	-10	-1.1
המכלול 5.0	440	2.0	-5	-1.1
טרומאסבסט 1.0	תב 5357	9.0	+487	+10.0
טרומאסבסט 5.0	קו 987		+47	+5.0
מ.ל.ב. 1.0	723		+30	+4.3
מ.ל.ב. 5.0	275	380		
מגדל השק בתעש	1445	72.0	+116	+8.7
מוזאיקה ולפסן 1	— לא נסחר —			
מוזאיקה ולפסן 5	— לא נסחר —			

■ מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אבן 5.0	14670	33.0	+600	+4.3
אליאנס ב 280.0	770	253	-30	-3.8
גל תעשיות 1.0	4650	211	+220	+5.0
גל תעשיות 5.0	2745	50.0	+30	+1.1
דקסטר 1.0	תב 3047	24.0	+277	+10.0
דשנים 0.1	קו 9450		+450	+5.0
דשנים 0.5	3340	213	+40	+1.2
חיפה כימיקל 10.0	806	3315	+16	+2.0
טבע ש	50650	55.0	+1400	+2.8
טבע אפ 4	46300	9.0		
ליפסקי 1.0	997	50.0	+47	+5.0
ים המלח 0.1	12839	1180	+140	+1.1
פטרוכימיים 10.0	294	8385	-6	-2.0
מקסימה 1.0	תב 3500	26.0	+226	+7.4
מקסימה 5.0	1280	50.0	+41	+3.3
נקה כימיקל 1.0	— הפסקת מסחר —			
סנו 1.0	7000	28.0	-160	-2.2
סנו 5.0	3300	60.0		
קרם כימיקל 1.0	4576	89.0	+220	+5.1
ת.ג.ל 1.0	1315			
ת.ג.ל 5.0	750	135	+40	+5.6
תיא 5.0	4790			
פרוטארום 10.0	10 6761		-356	-5.0
תרו א 5.0	2810	62.0		

■ עץ ומוצריו, נייר ודפוס

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
רפרוין 1.0	קו 4072		+194	+5.0
רפרוין 5.0	1947	36.0	+177	+10.0
ה.ג.ב 1.0	תב 1720	349	-190	-10.0
ה.ג.ב אפ 1	1600	71.0		
יער 1.0	3432			
לבידי אשקלון 1.	294	693		
לבידאשקלון אופ	תב 444	545	+54	+13.9
מולט ב 0.5	16150	15.0	+464	+3.0
מפעלי ניר 10.0	126500	14.0	+2000	+1.6
סקופיה 1.0	תב 1381	10.0	+126	+10.0
רים 0.1	תב 2550	67.0	+220	+9.4
רים 0.4	1168	50.0		
תעל ב 0.2	11760	119	+160	+1.4

■ תעשיות שונות

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אלומית 1.0	3820			
אלומית 5.0	2060	27.0	-40	-1.9
אבגין 1.0	תב 1610	199	+120	+8.1
אבגין 5.0	787	375	+37	+4.9
אבגין אפ א	503	200	+38	+8.2
תמישה יוד 1.0	7690	41.0	+100	+1.3
זיקה 1.0	תב 4060	16.4	-220	-5.1
זיקה 5.0	תב 1700	60.0	-101	-5.6
ה.ג.מלק 1.0	5970	9.0	+200	+3.5
ה.ג.מלק 5.0	2585	113		

■ השקעות תעשיה

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
מרכזית ב 0.1	5230	200	+100	+2.0
כור בכ 1.0	תב 4600000	.1	+50000	+5.8
כלל תעשיות 1.0	1194	19978	+10	+.8
מאגרי טכנולוגיה	414	2927		
מאגריטכנ אפ 1	320	1529	+2	+.6

■ חברות השקעה

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אמיקו ש	4050	105	+100	+2.5
אידיבי פתוח 2.0	2880	1827		
איקובה 0.1	1245	117	-55	-4.2
איקובה 0.5	621	406	+1	+.2
אלגר ש	— הפסקת מסחר —			
אלגר ם	— הפסקת מסחר —			
אלרון ש	1750	315	-5	-3
אלרון ם	1780	50.0	-47	-2.6
אמישר בכ' 1.0	27550	3.0	-1450	-5.0
אפיק 1.0	657	1543	+20	+3.1
אפיק 5.0	530	594		
גולת 1.0	תב 1310	78.0	-89	-6.4
הברה לישראל 1.0	תב 2757	514	+251	+10.0
הברה לישראל 5.0	תב 1432	426	+130	+10.0
הלפסון 0.1	תב 59000	2.5	+3000	+5.4
הלפסון ש	15700	26.0		
אמגא א 0.5	7190	67.0		
פועלים השק ש	4010	878	+45	+1.1
לאומי השק 0.1	3830	477	+55	+1.5
דיסקונט השק ש	— הפסקת מסחר —			
מזרחי השק ש	7800	20.0	+300	+4.0
מזר השק אגו 124	8964		+2	
חירון 1.0	1900	246	+125	+7.0
חירון 5.0	359	347	+8	+2.3
יהנא ש	7200	11.0		
ירדן א 0.1	תב 1922	762	+170	+9.7
כלל ישראל 10.0	1925	637		
כלל ישראל 50.0	1329	357		
לנדיק 0.1	תב 5724		+520	+10.0
לנדיק 0.5	תב 1916	34.0	+174	+10.0
מגור 0.1	5440			
מגור א 0.5	2600	25.0		
עזו השק ב 0.1	— הפסקת מסחר —			
עזו השק 3 0.5	— הפסקת מסחר —			
פז השק ש	18300	62.0		
פמה א 0.1	תב 6050	61.0	+550	+10.0
פמה 0.5	2725	359	+55	+2.1
פריון ב 2.5	1185	677	+35	+3.0

■ מחקר ופיתוח

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אמצעים מתוחכמים	קו 1503		+72	+5.0
גליל טכנולוגיה	388	2516	+5	+1.3

■ חיפושי נפט

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
דלק חיפושינפט 1.	5000	113		
דלק חיפושינפט 5.	1461	671		
פז חיפושי נפט	10500	43.0		
מראויל 1.0	תב 1667	40.0	+152	+10.0
מראויל 5.0	525	184	-28	-5.1
יו.א.ל. 5.0	קו 1160		+55	+5.0
מ.ג.ן 1.0	קו 1676		+80	+5.0
מ.ג.ן 5.0	תב 762	1770	+63	+9.0
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר —			
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר —			
סיסמיקה אפ 1	— הפסקת מסחר —			
מראויל ב 0.3	תב 3147	219	+160	+5.4
צפון אמריק נפט 1.	218	393		
צפון אמריק נפט 5.	152.0	323	-8.0	-5.0
צפון אמריקפט אפ	400	50.0	+16	+4.2
נפטא ש	850000			

■ מניות הנסחרות במט"ח

המניה	השער אתמול	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
ביות ם	231			

שערי אגרות חוב

(בכל שורה: השינוי | השער | מספר הסדרה)

5% מלוה מדינה (גליל)
קבי 201 תשואה 3.26%: +127 29849 3601; +117 27476 3602
קבי 202 תשואה 3.24%: +110 [illegible] 3603; +98 22933 3604
קבי 203 תשואה 3.33%: +89 [illegible] 3605; +84 19632 3606; +76 18228 3607; +66 17244 3608
קבי 204 תשואה 3.20%: +540 16858 3609; +493 15195 3610; +483 14670 3611; +475 14235 3612
קבי 205 תשואה 3.72%: -315 13042 3613; -307 12503 3614; -289 11536 3615; -269 10550 3616
קבי 206 תשואה 3.50%: -163 10058 3617; -157 9537 3618; -149 8763 3619
קבי 207 תשואה 3.64%: -210 8217 3620; 81% חלקי ביצוע; -198 7967 3621; 81% חלקי ביצוע; -182 7178 3622; 81% חלקי ביצוע
קבי 208 תשואה 3.37%: +30 6836 3623; +27 6434 3624
קבי 209 תשואה 3.70%: +25 5763 3625; +23 5326 3626; +21 4935 3627
קבי 210 תשואה 3.60%: +20 4567 3628; +18 4276 3629; +17 4039 3630
קבי 211 תשואה 4.16%: -90 3577 3631; -87 3367 3632; -82 3248 3633
קבי 212 תשואה 4.14%: -62 2861 3634; -59 2703 3635; -58 2600 3636
קבי 213 תשואה 3.75%: -26 2503 3637; -25 2328 3638; -23 2130 3639
קבי 214 תשואה 3.80%: +8 1748 3640; +7 1513 3641
קבי 215 תשואה 4.28%: -56 1306 3642; -49 1131 3643
קבי 216 תשואה 3.80%: +4 1043 3644; +4.1 961 3645

4.4% מלוה מדינה (גליל)
קבי 251 תשואה 4.35%: +3.6 820 3701
קבי 252 תשואה 4.71%: -15.4 610.8 3702
קבי 253 תשואה 4.44%: -5.6 550.8 3703; -4.8 471.6 3704
קבי 261 תשואה 4.08%: +1 255.1 3751
קבי 262 תשואה 3.81%: +3.2 105.1 3752; +3.2 100.7 3753
קבי 271 תשואה 4.27%: +2 93.8 3901; +2 89.3 3902
+2500 264000 3103; 261500 3104; +3000 244000 3105; +3200 237000 3106; 242000 3107
קבי 406 תשואה 3.30%: +27 226500 3108
קבי 407 תשואה 3.60%: -807 222790 3109
קבי 408 תשואה 3.70%: -746 222305 3110
קבי 409 תשואה 3.30%: +85 217565 3111
קבי 410 תשואה 3.90%: -450 214295 3112
קבי 411 תשואה 2.85%: +841 218059 3113
קבי 412 תשואה 3.10%: +695 210263 3114
קבי 413 תשואה 3.70%: -193 207526 3115
קבי 414 תשואה 3.40%: +212 200276 3116
קבי 415 תשואה 3.00%: +890 209903 3117
קבי 416 תשואה 2.80%: +1237 202512 3118

4%-8% מלוה פיתוח (80% הצמדה)
קבי 501 תשואה 3.10%: +116 173040 3201
קבי 502 תשואה 3.95%: +731 171595 3202
קבי 503 תשואה 3.95%: +650 169733 3203; +743 170358 3204
קבי 504 תשואה 4.25%: +363 167989 3205
קבי 505 תשואה 4.50%: -1210 164737 3206; -1306 160397 3210
קבי 506 תשואה 3.70%: +683 157698 3211; +671 154941 3212
קבי 507 תשואה 4.50%: -1556 146910 3213; -1609 140963 3214
קבי 551 תשואה 3.70%: -1077 142250 3501
קבי 552 תשואה 3.80%: -1343 140139 3502; -1204 125289 3503; -1256 122506 3504; -1314 119290 3505
קבי 701 תשואה 4.16%: -430 123557 3521; -455 111481 3524
קבי 702 תשואה 3.02%: +465 120594 3522; +438 114281 3523
קבי 703 תשואה 3.65%: -1060 110446 3525; -1113 110315 3526; -1094 108078 3527; -1121 105153 3528
קבי 704 תשואה 4.08%: +15 103881 3529; +14 101451 3530; -1 101118 3531; -1 98156 3532; -14 98008 3533; -16 92222 3534
קבי 705 תשואה 4.18%: +215 92308 3535; +198 87056 3539
קבי 706 תשואה 4.10%: -1580 92333 3536; -1581 92168 3537; -1490 86751 3538; -1542 86341 3540; -1491 83592 3541; -1540 83465 3542; -1478 79312 3543
קבי 707 תשואה 4.22%: -231 79278 3544; -192 80819 3546; -193 80530 3547; -194 80386 3548; -187 76279 3550; -188 73803 3551
קבי 708 תשואה 4.19%: -426 77037 3545; -368 75988 3549; -357 69681 3552; -373 69508 3554; -373 69508 3555
קבי 709 תשואה 4.34%: +24 68960 3553; 59632 3571
קבי 710 תשואה 4.10%: +55 66346 3556; +49 66246 3558; +47 63858 3559; +39 60432 3560; +38 60162 3561
קבי 711 תשואה 4.50%: -904 66284 3557
-881 60065 3572
קבי 712 תשואה 4.34%: -79 59828 3573; -73 55147 3574; -80 55103 3577; -75 50884 3578
קבי 713 תשואה 4.23%: +66 55043 3575; +65 54797 3576; +55 50516 3579
קבי 714 תשואה 4.65%: -894 46499 3580; -836 42250 3581; -792 38903 3582; -760 36109 3583
קבי 715 תשואה 4.04%: -873 35086 3584; -828 34706 3585; -769 31415 3586; -786 31369 3588
קבי 716 תשואה 4.11%: -771 31483 3587; -720 28666 3591; -719 28615 3592; -720 28538 3593
קבי 717 תשואה 4.30%: -630 28354 3589; -617 27005 3594; -603 25784 3596; -603 25645 3597
קבי 718 תשואה 4.05%: -695 28443 3590; -679 27071 3595

5% מלוה פיתוח
קבי 101 תשואה 3.78%: +509 120052 2001; +506 119522 2002
קבי 102 תשואה 3.70%: +1114 115161 2003
קבי 103 תשואה 4.07%: -339 115379 2004
קבי 104 תשואה 3.75%: +471 108597 2005; +470 108460 2006; +461 106304 2007
קבי 105 תשואה 3.79%: +456 104698 2008; +446 102736 2012; +434 100032 2015
קבי 106 תשואה 3.29%: +463 108108 2009
קבי 107 תשואה 3.95%: -961 105607 2010; -944 103536 2011; -988 103502 2013; -968 100728 2014
קבי 108 תשואה 3.89%: +444 102885 2016; +433 99389 2018; +418 96093 2021
קבי 109 תשואה 3.59%: +427 99088 2017; +425 98804 2019; +413 95911 2020
קבי 110 תשואה 3.22%: +388 90970 2022
קבי 111 תשואה 3.16%: +392 92373 2023
קבי 112 תשואה 4.29%: -1810 83337 2024; -1807 80294 2027; -1825 74168 2031
קבי 113 תשואה 3.48%: +369 85923 2025; +367 85472 2026
קבי 114 תשואה 3.94%: +1248 81722 2028; +1165 77686 2030
קבי 115 תשואה 2.41%: +328 80287 2029; +317 76263 2033; +291 70885 2035
קבי 116 תשואה 3.92%: +332 78142 2032; +322 73769 2034; +295 67861 2036
קבי 117 תשואה 2.47%: +480 66485 2037; +417 59903 2052
קבי 118 תשואה 4.09%: +280 64126 2038; +270 61669 2040; +255 58310 2051
קבי 119 תשואה 3.95%: +266 61183 2039; +253 57907 2041
קבי 120 תשואה 2.49%: +235 56469 2053
קבי 8121 תשואה 1.06%: +216 54199 2054
קבי 2121 תשואה 0.43%: +200 51321 2056
קבי 3121 תשואה 0.38%: +306 46875 2058
קבי 1121 תשואה -0.31%: -1195 44444 2060
קבי 8122 תשואה 2.98%: +609 51312 2055
קבי 2122 תשואה 2.10%: +208 48964 2057
קבי 3122 תשואה -0.25+0.84%: +184 46628 2059
קבי 8123 תשואה -0.75%: +133 35055 2061
קבי 123 תשואה -5.45%: -847 32751 2062; +118 38491 2063
+3000 106800 6001; +2250 98250 6002; +1500 97500 6003; +2800 99700 6004

רשף צמוד דולר ריבית קבועה
קבי 901 תשואה 7.45%: -3.9 226.2 7001 רשף; -3.4 229.7 7002 רשף
קבי 902 תשואה 7.24%: -8.8 220 7003 רשף; -0.7 210.1 7004 רשף
קבי 903 תשואה 7.59%: -6 194.4 7005 רשף
קבי 904 תשואה 7.20%: +0.5 185.5 7006 רשף
קבי 905 תשואה 7.10%: -0.5 173.6 7007 רשף; -0.6 164.9 7008 רשף
קבי 906 תשואה 7.30%: -1.6 158.7 7009 רשף
קבי 907 תשואה 7.60%: -1.8 147.9 7010 רשף
קבי 908 תשואה 7.85%: -0.4 140.6 7011 רשף; -0.4 135.7 7012 רשף
קבי 909 תשואה 7.51%: -2.1 127.9 7013 רשף
קבי 910 תשואה 7.30%: -0.8 112 7014 רשף
קבי 911 תשואה 7.77%: -0.3 94.7 7015 רשף

גלבוע ריבית משתנה
קבי 801 תשואה 1.90%: +250 12945 6101 גלבוע
קבי 802 תשואה 2.40%: -41 7405 6102 גלבוע
קבי 803 תשואה 2.30%: -37 6615 6103 גלבוע
קבי 804 תשואה 2.45%: -136 6141 6104 גלבוע; -129 5882 6105 גלבוע
קבי 805 תשואה 2.40%: -130 5643 6106 גלבוע; -127 5425 6107 גלבוע
קבי 806 תשואה 2.50%: -29 [illegible] 6108 גלבוע; -14 3712 6109 גלבוע; -14 3625 6110 גלבוע
קבי 807 תשואה 2.50%: -12 3462 6111 גלבוע; -11 2970 6112 גלבוע
קבי 808 תשואה 2.70%: -7 3000 6113 גלבוע
קבי 821 תשואה 3.20%: -20.0 788.4 6151 גלבוע; -18.6 735.6 6152 גלבוע
קבי 822 תשואה 3.47%: -2.5 693.6 6153 גלבוע; -2.5 654 6154 גלבוע
קבי 823 תשואה 3.30%: -10.4 420.2 6155 גלבוע
קבי 824 תשואה 3.30%: -5.2 340.6 6156 גלבוע
קבי 825 תשואה 3.30%: -7.5 295.4 6157 גלבוע; -8.2 242.6 6158 גלבוע
קבי 826 תשואה 3.55%: -2.2 205.2 6159 גלבוע
קבי 827 תשואה 3.32%: -1.1 192.3 6160 גלבוע; -3.1 169.9 6161 גלבוע
קבי 828 תשואה 3.29%: -2.3 168.3 6162 גלבוע

שערי קרנות נאמנות

ליום 5.1.86

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון
אב	3405.82	3355.75
אבטקה	21815.40	21600.77
אביבי	24321.08	24092.65
אגוז	—	—
אדיר	1181.89	1158.84
אדום	1269.47	1244.93
אופיר	1407.26	1379.49
אור	409.10	400.49
אורון	—	—
אור-לי	18197.14	17984.94
אורן	8422.64	8256.96
איל	2735.22	2682.49
איילת	3588.75	3512.20
אירים	3846.33	3762.64
איתן	1059.75	1037.90
אלון	—	—
אלמוג	2791.68	2737.13
ארז	518.70	508.62
אש	108.92	106.56
אשל	491.23	481.65
אתרוג	1051.42	1041.01
בדולח	1403.32	1376.20
ברוש	5168.65	5067.85
ברק	—	—
ברקת	722.52	708.31
גביש	1003.33	983.65
גבע	762.13	750.80
גורן	7739.02	7588.89
גיא	6978.27	6874.72
גיל	1844.72	1809.33
גלית	476.82	471.04
דובדבן	1400.88	1386.97
דוכיפת	3179.54	3117.16
דולב	—	—
דורון	1154.67	1132.03
דותן	—	—
דליה	313.33	307.17
דן	—	—
דנית	—	—
דקל	2993.79	2936.82
דרור	3414.90	3347.76
הדס	24340.86	24115.63
הדר	355.25	348.26
הבית	2063.15	2014.29
זהר	14570.20	14353.98
זיו	13902.26	13695.98
זמיר	2788.31	2733.62
חבצלת	125.09	122.37
חלמיש	100.40	—
חרמון	542.36	531.65
טוב	1098.84	1073.12
טל	3296.98	3161.77
יובל	4058.82	3961.17
יהלום	1220.30	1196.02
יסודות	27627.80	27535.90
יערה	21014.85	992.80
כוכב	3475.89	3408.64
כחל	116.87	114.60
כלנית	343.81	337.07
כספית	589.23	583.36
כרמל	109.92	107.70
כתר	808.73	793.08
להב	2949.26	2892.61
למשקיע	—	—
לפיד	7435.83	7290.55
לקט	1363.70	1336.37
לשם	719.74	705.62
מאור	32089.17	31771.22
מבחר	—	—
מבטח	—	—
מגן	—	—
מגוון	—	—
מזל	1103.23	1082.36
מור	—	—
מורן	547.34	542.26
מניה	21837.18	21253.12
מנור	—	—
מעוף	—	—
מעיין	—	—
משקיע	743.06	728.73
מרגלית	828.32	812.20
מרום	—	—
נגב	18881.24	18601.11
נחל	468.60	459.45
נוף	308.02	301.85
ניר	2876.93	2834.25
סביון	324.67	318.28
סגולה	113.78	111.60
סלע	747.09	732.45
סנונית	3521.44	3504.11
ספיר	3812.59	3801.86
סתר	528.63	526.00
עדי	7190.67	7057.51
עדית	1380.10	1353.18
עידן	5704.86	5003.23
ענבר	1163.52	1137.31
עפרוני	1902.28	1885.95
ערבה	988.20	966.42
ערמון	305.72	299.73
פז	1073.41	1052.30
צבר	1049.98	1043.63
צורית	1187.25	1163.89
צופר	770.46	753.97
צוקים	5424.93	5349.48
צמרת	1401.05	1374.31
קלע	1466.51	1459.13
רותם	15049.48	14928.54
רקפת	353.75	346.78
רשף	4283.20	4193.69
שביט	3472.33	3404.81
שחם	793.75	777.45
שירה	26422.42	25914.01
שמיר	62024.34	60802.59
שניר	443.31	436.87
שפע	14045.76	13701.80
שקד	—	—
תאנה	1583.88	1568.46
תבור	699.98	689.98
תדהר	4791.33	4767.41
תהילה	101.80	99.77
תירוש	374.01	369.59
תמר	1007.16	987.74
תרשיש	997.27	989.82
תורניק	1200.55	1177.61
תשרי	343.42	338.36

• קרן סגורה
•• בלי יחידות
••• בלי פריה חסכה

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית פק"מ ל־7 ימים או ריבית במרווח קבוע מה פריים. הגבוה מבין השניים
בנק לאומי

רכוש ספר ספרית דבר

מנדלבום מציע לממשלה למכור נכסים במקום ני"ע

מאת דרור שרביט

"היקף החוב הפנימי של הסקטור הציבורי, ושיעורי הפיחות המופלגים הביאו את תהליך היווצרותו של חוב זה לכלל מיצוי. לשם איזון תקציבה, יכולה ה־ממשלה להסתייע בהחלפה הדרגתית של נכסים פי־סיים המצויים ברשותה — בהתחייבויות פיננסיות — דהיינו במכירת נכסים פי־סיים לציבור", אומר נגיד בנק ישראל הד"ר משה מנדלבום במאמר מסכם על המדיניות המוניטארית ש־פורסם ברבעון לבנקאות.

במאמר המתייחס למדי־ניות המוניטארית של ה־בנק בין השנים 1982 עד יוני 85, המעודכן עד סל־קי 85 ואשר נכתב ביחד עם הכלכלן סמי נח, נא־מר כי יעד מרכזי, שהמ־דיניות המוניטארית חתרה אליו בשנים האחרונות ב־תחום האשראי, היה אי גי־דול ריאלי של האשראי הבנקאי לציבור. אולם, ב־תנאים ובהסדרים המוס־דיים הקיימים במשק היש־ראלי, ריסון מוניטארי — בפרט של האשראי — אי־נו יכול להיות רכיב מרכ־זי במדיניות הדיסאינפלאצ־יונית. "לא ניתן להתמיד לאורך זמן בריסון מוני־טארי חריף, המביא להגד־לת עלות האשראי החופ־שי — בלי שהמשק יש־לם מחיר כבד; כושר ה־צמיחה יפגע, וההשקעות תפחתנה.

הדרך היחידה, נאמר ב־מאמר, לחיזוק הקשר בין משתנה האשראי הבנקאי לציבור ואמצעי המדיניות המוניטארית שנוקט בנק ישראל לבין המצרפים ה־שונים של אמצעי התש־לום וסך הנכסים הכספיים של הציבור, הוא צמצום דראסטי בעודף הביקוש של הסקטור הציבורי והפסקת הדפסת הכסף מצד האו־צר. עם זאת, ללא ריסון מוניטארי ניכר — דהיינו האטה משמעותית בקצב ה־התרחבות הנומינאלי של הגדלים המוניטאריים (ב־סיס הכסף, האשראי והנ־כסים הכספיים) — לא ניתן יהיה להפחית לאורך זמן את שיעורי האינפלציה הגבו־הים ששררו במשק מזה ע־שור שנים.

נגיד בנק ישראל מציין במאמרו את ההצלחה ש־נרשמה בהסטת הציבור ל־עבר נכסים לא צמודים ו־זאת כדי לצמצם את ההת־רחבות הנומינאלית של ה־מצרפים המוניטאריים לכל שיעור אינפלציה מה ש־מכונה "ההסתגלות המוני־טארית". בקשר לכך מצו־יין כי יתרת הנכסים הלא־צמודים במטבע ישראלי ג־דל מכ־200 מיליון דולר במוצאית 1982 לכ־1.8 מיל־יארד דולר באוקטובר 85. משום מה, אין הנגיד מצ־יין כי הסטה זו נזיתה כ־רוכה בהבטחת ריבית רי־אלית גבוהה למפקידים, אשר במונחי הצמדה ו"הס־תגלות מוניטארית" היתה אף גרועה מהמצב הקודם.

ועדת אמוראי תדון בשפל הפוקד "הארגז" ו"מרכבים"

מאת חיים ביאור

הוועדה למיצוי תעסוקות ב־מפעלים, בראשות סגן שר האו־צר עדי אמוראי, תדון מחר בש־פל הפוקד את שני המפעלים ל־הרכבת אוטובוסים — "הארגז" בתל־אביב ו"מרכבים" בפתח־תקווה.

הדיון יתקיים ביוזמתם של ש־לושת נציגי ההסתדרות בוועדה — עליזה תמיר, עוזי בלוך וגד־עון בן ישראל. הללו טוענים ש־כדי להבטיח את קיומם של המפ־עלים, על קואופרטיב "אגד" ל־הזמין במהלך השנה הנוכחית 150 אוטובוסים ואילו "דן" תז־מין 160 אוטובוסים, דהיינו — ב־1966 יעסקו "מרכבים" ו"ה־ארגז" בהרכבתם של 310 אוטו־בוסים.

עוזי בלוך מסר אתמול ל"דבר" כי למרות שתוכנית הצ־טיידות זו סוכמה בין משרדי הממשלה הנוגעים בדבר לבין ההסתדרות, הרי שביצועה מתע־כב, מאחר שטרם נקבעו הסדרי המימון בין הממשלה, "אגד" ו־שני המפעלים. לדבריו, עד כה פוטרו ב"מרכבים" ו"הארגז" למ־מעלה מ־200 עובדים ונוכח האב־טלה הגלויה השוררת באולמות הייצור עלולים המפעלים להגיע למשבר.

לפני כשנה המליצה ועדה מ־שותפת למשרד האוצר, משרד ה־תחבורה וחברת העובדים להגיע בהקדם לתוכנית חומש של הצ־טיידות "אגד", מאחר שהתנודות הגדולות בהצטיידות האוטובוסים גורמות להגדלת עלויות הן של מפעלי הרכבה והן של חברות האוטובוסים.

הוועדה ציינה כי המפעלים צ־ריכים להערך לירידה בהיקף ייצור האוטובוסים לעומת השנ־תיים האחרונות. עם זאת, הווע־דה קבעה כי אינה ממליצה על סגירה מוחלטת של יבוא האוטו־בוסים.

גידול פי ששה במספר החברות בקשיים ב־85

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מספר החברות בקשיים בישראל גדל השנה ביותר מ־500% (גידול פי 6), כך עולה מנתונים לסיכום 1985 של חברת דן אנד ברדסטריט למידע עסקי.

בסוף חודש דצמבר הגיע מספר החברות והעסקים ברשימת החב־רות בקשיים ל־1592 לעומת 262 חברות ועסקים בסוף 1984.

אייל ינאי מנהל חטיבת מידע עסקי ב"דן אנד ברדסטריט (ישראל)" מסר כי השיא בגידול חל בסוף הרבעון השני של השנה ב־חודשים מאי עד יולי. בחודשים אלו גדל מספר החברות ב־126%.

מסיכום נתוני השנה עולה כי חברות רבות במשק התאימו עצמן במהלך השנה לירידה בביקושים ולגידול בהוצאות המימון ע"י הת־ייעלות, פיטורים וצמצום פעילות.

ברשימה נכללות חברות אשר נקלעו לקשיי נזילות המשפיעים על מוסר התשלומים שלהן; חברות המתקשות בעמידה בהתחייבויות ולהספקת סחורה; חברות שפעולתן צומצמה באופן ניכר, תוך פגיעה במצבן הפיננסי וכן חברות שחדלו לפעול או שמונה להן כונס נכ־סים.

מספר החברות ב"רשימה השחורה"

חודש	שנה	מספר החברות	שינוי ב־%
דצמבר	1984	262	+58
ינואר	1985	328	+26
פברואר	"	351	+ 7
מרץ	"	401	+15
אפריל	"	424	+ 5
מאי	"	487	+15
יוני	"	782	+60
יולי	"	961	+23
אוגוסט	"	1071	%11
ספטמבר	"	1178	%10
אוקטובר	"	1330	%13
נובמבר	"	1395	+ 5
דצמבר	"	1592	+14

"תנובה" תיכנס כשותפה במחלבות רמת הגולן

מאת דויד מושיוב

הנהלת "תנובה" תסיים תוך השבועות הקרובות רכישת חלקו של מושב גנב במחלבות רמת ה־גולן וזאת מתוך רצון לסייע ל־מושב עצמו ולארגון משקי עמק הירדן. "תנובה" מבקשת לסייע בפיתוח המחלבה בתחום משק־אות חלב עמידים תוך הסכמה עם השותפים האחרים.

מנכ"ל "תנובה" יצחק לנדסמן מסר ל"דבר" כי מחיר רכישת חלקו של מושב גנב (שליש מה־מחלבה) עדיין לא נקבע. "תנו־בה" תשלם את ההון העצמי ש־הושקע על ידי מושב גנב ותקבל על עצמה את הפרעון היחסי של ההלוואות של מפעל מאושר זה.

לנדסמן הסביר, כי "תנובה" מנהלת מו"מ עם הבעלים האחרים של המחלבה שטראוס ו"סדה" מ־שום שהיא אינה יכולה להשאר אדישה לבקשת משקי עמק היר־דן (בעיקר) להכנס כשותף במח־לבה במקום מושב גנב, שיש לו בעיות כספיות קשות בארגון קנ־יות של משקי עמק הירדן. הדו־בר הסביר, כי ל"תנובה" יש עניין בפיתוח רמת הגולן, משום שהבעלים של "תנובה" (המוש־בים והקיבוצים) הם הישובים המהווים את עיקר ההתיישבות ברמת הגולן.

מחלבת רמת הגולן מעבדת מיליון ליטר חלב בחודש.

עליה בייצור החקלאי בתשמ"ה

מאת דויד מושיוב

ערך הייצוא החקלאי בשנת תשמ"ה עלה בשיעור 3.6 אחוזים לעומת ירידה בשיעור 5.6 אחו־זים שנה קודם לכן בתשמ"ד. בסיכום הייצור החקלאי לשנת תשמ"ה שפורסם על ידי הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות וההת־יישבות הכפר — האגף לסקר ו־ייעוץ כלכלי — קובע כי ערך הייצור החקלאי בשנה זו הגיע לכדי 2.221 מיליארד דולר.

הגידול בייצור החקלאי בשנה זו נבע ממספר סיבות: גידול ני־כר בערך הייצור של הגידולים בשיעור 10.9 אחוז. גידול זה נו־בע בעיקר מגידול בכמות התוצ־רת החקלאית בשיעור 5.3 אחו־זים.

ניתוח הנתונים מראה, כי ה־שינויים המשמעותיים ביותר חלו בענף ההדרים. ערך הייצור הרי־אלי של ענף זה עלה בשיעור 61 אחוז, בעיקר בהוצאה מעליית המחירים ליצרן. בכמות הייצור של ההדרים חלה בשנה זו ירידה בשיעור 4.3 אחוזים, אולם במ־חיר חל גידול בשיעור 68.6 א־חוז. ייצוא ההדרים בשנת תשמ"ד הסתכם בסך 123.6 מיליון דולר ואילו בשנת תשמ"ה הסתכם בסך 169.9 מיליון דולר.

הנתונים מראים עוד כי בשנת תשמ"ה חלה ירידה משמעותית בגידולי השדה בגלל הפגיעה ה־קשה ברווחיות ענף הכותנה. ענף זה סבל מצמצום בייצוא בהיקף של 27 מיליון דולר, מ־152.2 מיליון דולר בשנת תשמ"ד לכדי 125.1 מיליון דולר בשנת תשמ"ה. ירידה בשיעור 17.8 אחוז. זאת בגלל ירידה של 28 אחוז במחיר ליצרן של הכותנה בבורסה העו־למית.

התשומה הקנויה על ידי ה־חקלאות בשנת תשמ"ה הסתכמה בסך 1.169 מיליארד דולר לפי ההתפלגות הבאה: מספוא קנוי — 423 מיליון דולר; מים — 76 מיליון דולר; זמורי אריזה — 78 מיליון דולר; דשנים — 44 מיליון דולר; הובלה — 65 מיל־יון דולר; חלפים, תיקונים וכלים — 41 מיליון דולר; דלק, שמ־ני סיכה, חשמל — 91 מיליון דולר; חומרים להגנת הצומח ו־החי — 124 מיליון דולר; שי־רותים ומימשל — 66 מיליון דו־לר; זרעים, סקעות ושתילים — 46 מיליון דולר; בלאי — 135 מיליון דולר.

בחשבון כולל הגיע ערך התו־צר החקלאי הנקי לכדי — 896 מיליון דולר.

סך כל ייצוא התוצרת החקלאית הטריה והמעובדת בתשמ"ה היה 833 מיליון דולר לעומת 810 מיליון דולר בשנת תשמ"ד, כלו־מר גידול בשיעור 2.8 אחוזים.

הטבלה הבאה מראה את הת־פלגות הייצוא לפי הענפים:

(מיליוני דולר פו"ב)

	תשמ"ד	תשמ"ה	שנוי ב־%
סך ייצוא כולל (טריה מעובדת)	810.4	833.0	+ 2.8
יצוא תוצרת חקלאית טריה סה"כ	508.2	503.6	— 0.9
מזה: הדרים	123.6	169.9	+37.4
פירות אחרים	57.1	60.5	+ 5.9
כותנה	152.2	125.1	—17.8
פרחים וצמחי נוי	79.2	70.5	—11.0
ירקות, תפוחי אדמה, מקשה	54.7	36.0	—34.2
יצוא תוצרת מעובדת סה"כ	302.2	329.5	+ 9.0
מזה: מוצרי הדרים	194.7	228.1	+17.2

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

קרנות נאמנות

הפעם נעסוק בקרנות הנאמנות של קבו־צת בנק הפועלים הזוכות בעת האחרונה ל־עדנה מחודשת ולפעילות אגרסיבית האינ־טנסיבית המתבטאת בשוק ני"ע.

חלקה של קבוצת בנק הפועלים בשוק הקרנות הוא כ־23% לערך, זהו גידול של 4% לעומת חודשי יולי—אוגוסט 1985 שבהם חלקו של הפועלים עמד על כ־19% לערך. הגידול בקרנות נבע מעיקרו מקבלת החל־טה בבנק ששוק המניות מצוי בשפל מצ־מיק אשר מרמתו ישנו סיכוי מעבר לסביר לעליית שערים ואין בחשיבה זו לדעת ה־בנק סיכון מופרז.

בשיחה שקיימנו עם אנשי הבנק למדנו כדלקמן — 1. הרבעון הקרוב עד למרץ 1986 עשוי להיות חיובי בשוק המניות. 2. רמת האינפלאציה תעמוד ע"ס 2%—1 ל־חודש דבר שיוריד את ריביות התפ"ס מחד ויגרום לירידת ריבית החובה באופן מתון העשוי להיות משמעותי מבחינת המשקיעים מאידך. 3. בשנת 1985 החל שער הדולר לרדת בשווקים הבינלאומיים ותופעה זו ע־שויה להימשך ביתר שאת בשנת 1986, פ־עילות מסוג זו עשויה לגרום לחוסר צורך דחוף בפיזות במדינת ישראל עקב ירידת הדולר בעולם כולו. 4. עשויה להיות תו־פעה של מעבר מהשקעות דולריות להש־קעות מדדיות.

אנו רואים לפיכך תזה חשיבתית מעניי־נת ביסודה אשר תוצאותיה עשויות להו־ביא בשלב שני התעוררות בבורסה לני"ע.

יחד עם זאת נקט בנק הפועלים משנה הזהירות במשך כל שנות פעילותו בבורסה ודבר זה נשאר שריר וקיים גם כעת, לפיכך ממליצים אנשי ני"ע של הבנק לברור את ההשקעות בבורסה בזהירות ולדוגמא — עדיף לקנות מניות קונצרניות כאשר המניה מרכזת עיסוק במספר ענפים (דוגמת כלל תעשיות) מאשר מניה המייצגת עיסוק ב־ענף אחד בלבד (דוגמת אלסיקס). קרן סער של בנק הפועלים המחזיקה 68% מנכסיה בפקדונות שקלים עשויה להיות אמת־מבחן ברורה לחשיבה זו מבחינת תוצאותיה ו־תשואותיה.

נראה בעליל שבנק הפועלים צועד בכוון בניהול קרנותיו והיה וחשיבה יוצרת זו ת־משך ותישא פרי אנו עשויים לראות שוק קרנות נאמנות פעיל תוך חשיבה יסודית ועניינית, יפה.

צרכנות

היום יותר מבעבר ובאופן מודגש אנו חוזים בתופעה בולטת בנושא הצרכנות ד־היא הנחות ניכרות בחלקן אפילו אמיתיות כנגד תשלום מזומן.

שימו לבכם למתרחש בענפי ההלבשה ו־הריהוט. מחצית המודעות מפרסמות הנחות הנעות בין 20%—50% וכאשר השווינו ב־חלקן הסתבר לנו, שההנחות הן אמיתיות. ענף הריהוט סובל יותר מהענפים האחרים. בימים שאין מוציאים כסף מיותר אין קו־נים רהיטים שהם, בדרך כלל, בחזקת מות־רות.

הסתובבו באיזור לוינסקי הדרך יפו ותאו, שולחנות סלונים שלפני שנה ביקשו עבו־רם מיליון שקלים ישנים עולים היום כשש מאות אלף שקלים ישנים בלבד וגם זאת במספר תשלומים.

מהריהוט אפשר לעבור להלבשה. חיסול הוא המילה היותר מתאימה לענף זה. כל מודעה שניה בנושא ההלבשה דנה בגודל ההנחות. "טתה" למשל מפרסמת על הנחות עד 50% לערך ובשלושה תשלומים! המש־מעות הישירה — בספכם הפך ליקר מבע־בר.

נבואתו של יגאל הורביץ שבזמנו הצחי־קה מעט על אודות חוסנו של השקל החדש בתקופתו הפכה למציאות ארבע שנים מ־אוחר יותר.

גם בענף המזון אנו חוזים בתופעה דומה. אם כי פחות בולטת, ענף המזון אינו כלול בדרך כלל, בקטיגוריית ענפים במצוקה וזאת עקב היותו ענף שימוש קבוע כהגדרת כלכ־לנים.

טלו, למשל, את סוגת. כל הקונה חזה סו־גת מקבל ק"ג אחד של סוכר בחינם. מענ־יין מאוד, שכן סוכר קונים בכל מקרה ש־צריך והוא אינו מוצר בזירה או מותרות ל־מרות עובדה זו אנו רואים שיווק אגרסיבי במידה מסויימת שכן הוא משמעותו של מא־בק על כיסו ומזומנו של הצרכן.

במדינות מתוקנות התופעות הנ"ל מקוב־לות משנים ואי־אפשר בלעדיהן, ידועות "הבדיחות" על האמריקאי שנוסע מאה קי־לומטר למלא מיכל דלק עקב הנחה של סנט אחד לגלון.

טוב, שהתוכנית הכלכלית מרגילה אות־נו במנהגי כלכלת המערב וטוב שהפכנו לנסיכים מבוקשים עקב הימצאו של מזומן בכיסינו.

עניינים שבשיגרה

א. תנאי עבודה בקואופ׳ רעננה עד ל־תקופה האחרונה. להלן הפירוט:

1. קנית בית חדש שיש בו גינה קיבל מ־תנה מכסחת דשא. 2. נסעת ברכב שלך ת־קבל מיכל דלק מלא ע"ח הקואופ׳. 3. בר־צונך לעבוד שעות נוספות בביתך הפרטי, רשום בכרטיס העבודה שעבדת בקואופ׳ ולא בביתך. 4. יש צורך בהשקעות בעסק, אל תוציא מכרזים חיצוניים כחוק אלא פעל עפ"י השיטה — "עניי עירך קודמים" ותן לבעלה של מזכירת הקואופ׳ לבצע את ה־עבודות.

אחרי כל זה תקבל גם משכורת חודשית כחוק ותנאים סוציאליים מלאים והטבות.

ב. שנת שיא ברווחיות בכימיקלים לישר־אל. צריך פעם בכל המבוך של הצרות שנופלות עלינו מדי יום ביומו להגיד מי־לה טובה לכימיקלים לישראל ולמנהליה. באה ויפה.

ג. גולדפרוסט מנפיקה מניות בדרך של זכויות ובהיקף של 1.5 מיליון דולר. שימו לבכם לאחד מנימוקי ההנפקה המכריעים — החברה הודיעה, כי ללא ביצוע ההנפקה מצבה יוחמר. אין צורך להוסיף על כך בר־שנות נוספת.

ד. יקנעם — סולתם. שני מושגים שהפ־כו לאחד במשך הזמן.

סולתם מצויה כידוע בבעיה, היא אינה מסוגלת למכור מרגמות כבעבר וכך היא מחזיקה מלאי של 50 מיליון דולר שחונק אותה בהוצאות המימון שלו. בסולתם עוב־דים רבים מתושבי יקנעם. סולתם מצו־יינת לפטר 650 עובדים מתוך 1600 עוב־דיה. הה"ה זבולובסקי לא מוכר מרגמות ו־גם סירי סולתם אינם מכניסים ממון לקו־פתו ובכך נשארו העובדים שבהם אפשר ל־קצץ. ראשי המועצה ופרנסי הקהילה הו־דיעו שלא יאפשרו פיטורי עובדים בסול־תם. אותם מלאי המרגמות והסירים אינו מעניין ובצדק מסויים.

במצב שנוצר הולכים לקרות מספר תס־ריטים. 1. צה"ל יקנה מרגמות וגם קצת סירים. 2. משרד הרווחה יקנה סירים. 3. איבי נתן יקנה סירים מסולתם עבור האנ־יופים וההודים. 4. הממשלה תיחלץ כרגיל לעזרת סולתם. 5. השימוש בעובדים כאמ־צעי לחץ על הממשלה לא יעבוד הפעם.

אני מהמר על תסריט מספר 4 שבעקבו־תיו יתממשו תסריטים 2+1.

* הכותב הוא יועץ השקעות.

הבורסה מבקשת להסדיר הטיפול בתיקוני תשקיפים

מאת דרור שרביט

הבורסה לניירות ערך מבקשת להסדיר את הטיפול בתיקונים מהותיים בתשקיפים, זאת בעק־בות מספר תופעות שהתגלו ב־הנפקות "כלל" ו"כור" אשר הו־סיפו מסלול הצמדה מדדי בתש־קיפיהם, וזאת בתהליך אישור מזורז על ידי הרשות לניירות ע־רך.

הוספת מסלול ההצמדה המדדי נעשתה על סמך האישור שנתן האוצר להנפקת איגרות החוב של "מנפיקים" מקבוצת דיסקונט, ד־זאת לנוכח הקשיים שהתגלו ב־שיווק איגרות חוב שהציעו רק הצמדה לריבית דולרית.

חברים בבורסה לניירות ערך קבלו על כך שהאישור המזורז שניתן להנפקת "כלל" גרם לכך שלא היתה להם הזדמנות לרכוש את ניירות הערך שהוצעו בהנפ־קה. שכן, כבר ביום פרסום התי־קון לתשקיף, בו נמסר על תוס־פת ההצמדה המדדית, "נחטפה" כל ההנפקה על ידי מי שהיה מודע לשינוי. בהנפקות רגילות, לעומת זאת, ניתנת שהות של כ־שבוע ימים בין פרסום תשקיף לתחילת ההחתימות לו.

בהנפקת "כור", כבר ניתנה שהות של שלושה ימים בין פר־סום התיקון לבין מועד ההחתימות, שהיה אתמול, אך בבורסה לניי־רות ערך טוענים כי תהליך האי־שור המזורז גרם לכך שהתשקיף פורסם עם דו"חות כספיים לא מעודכנים, שכן הדו"חות שנכללו בתשקיף אישרו את ההנפקה רק עד סוף 1985 בעוד שהתיקון לתשקיף נעשה בתחילת 1986.

ברשות לניירות ערך אומרים כי יש לרשות סמכות להאריך תוקפם של תשקיפים, אך הם יב־דקו את ההשלכות השונות של האישור המזורז שניתן בתיקוני שתי ההנפקות.

היבואנים:

ירידה ביבוא מוצרי צריכה

מאת משה גלבוע

בניגוד לפרסומים האחרונים מט־עמים כלכלני איגוד לשכות המסחר כי מסתמנת ירידה גדולה ביבוא מוצרי צריכה, על־פי נתוני היבוא של המחצית השניה של שנת 1985 מסתבר כי יבוא מוצרי הצריכה המובהקים (מלבד מכשירי וידאו) ירד בעשרות אחוזים הן לעומת המחצית הראשונה של 1985 והן בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 1984.

מן הנתונים עולה כי בחודשים יולי—דצמבר 1985 יובאו 2509 טל־וויזיות בממוצע לחודש, לעומת 3769 במחצית הראשונה של הש־נה (ירידה של 33.4 אחוז) ו־5180 בתקופה המקבילה ב־1984 (ירידה של 51.5 אחוז). מספר מכונות ה־כביסה שיובאו ארצה בששת ה־חודשים האחרונים של 85 היה 2475, בהשוואה ל־5693 בששת ה־חודשים הראשונים של אותה שנה (56.5%—) ו־6447 בתקופה המקבי־לה בשנת 1984 (61.6%—).

במחצית השניה של 1985 יובאו ארצה 2484 מכוניות לעומת 5273 שיובאו במחצית הראשונה של או־תה שנה (52.8%—) ו־4248 (41.5%—) מכוניות שיובאו במח־צית השניה של 1984.

רק ביבוא מכשירי הווידיאו חלה עליה. בחודשים יולי—דצמבר 1985 יובאו ארצה 1869 מכשירים ב־השוואה ל־1426 מכשירי וידיאו ש־יובאו במחצית הראשונה של 85 (עליה של 31 אחוז) ו־1248 מכשי־רי וידיאו שיובאו במחצית השניה של 1984 (עליה של 49 אחוז). כל־כלני איגוד לשכות המסחר מצי־נים כי יבוא מוצרי הצריכה מהווה פחות מ־3 אחוזים מכלל היבוא והשפעתו על הוצאת המט"ח של המדינה שולית ביותר.

פסק־דין עקרוני קובע:

הנאמנות בענף היהלומים הפכה לאשראי רגיל

ימנע מהבנקים אפשרות לתבוע מ"לוידס" כספי חובות אבודים של היהלומנים

מאת דרור שרביט

פסק דין עקרוני שניתן בבית המשפט המחוזי ב־תל־אביב, בשאלת מהות ה־נאמנויות בענף היהלומים, קובע כי הנאמנות היתה אשראי וכי שטרי הנאמנות לא קויימו. פסק הדין ניתן בתביעה שהגישה המדינה נגד היהלומן י. שיינהריך.

מבחן הנאמנויות בענף היהלומים הצריך בירור משפטי, והבנקים שתבעו כספים מחברת "לוידס" ב־גין חובות של יהלומנים, היו צריכים להוכיח לחב־רת הביטוח כי הכספים נג־נבו. שיטת הנאמנות בע־נף היהלומים אפשרה ל־יהלומנים להשתמש ביהלו־מים שהופקדו כערבות ב־בנק, אך חייבה אותם ל־החזירם כעבור 30 יום או את תמורתם באופן מיידי כאשר הם נמכרו.

בנק ברקליס דיסקונט, וכמוהו בנקים נוספים ש־פעלו בענף היהלומים ה־גישו תלונות פליליות נגד יהלומנים שלא עמדו ב־תנאי הנאמנות. בעקבות זאת הוגשו נגדם תביעות פליליות על ידי המדינה, שאחת מהן, נגד שיינהריך הוכרעה לאחרונה.

השופט אדמונד לוי קבע כי הנאמנות היתה אשראי וכי שטרי הנאמנות לא קויימו. לפיכך, לא ניתן ל־הוכיח את יסוד "הגניבה" בו באשם היהלומן. בפסק הדין מותח השופט ביקורת קשה על הבנק ואומר כי "לא יהיה זה בלתי מוצדק לקבוע שמידת ההתנהגות גובלת בשערורייה של ה־בנק שנהג הרות בכספי צי־בור שהופקד בידיו. הוא הפר את הוראות בנק יש־ראל ולא קיימן ויצר פיר־צה של ממש שאותה הה־חייבו יהלומנים לשלם, ל־קבלתו של אשראי זול ד־מסובסד ואני מסופק אם הבנק היה נוהג באותה ד־רך בכספי שלו". השופט סבור שפרשה סבוכה זו ראויה להיחקר דעולה ממ־נה ריח חריף של מעשים פליליים הן של הבנק והן של מספר עובדיו.

מעיני השופט לא נעלמו כוונות התלונה הפלילית שהגיש הבנק נגד היהלומן ועל כך הוא אומר: "אין לשלול את האפשרות ש־העלה בא כח הנאשם (עו"ד וינרוט) ביחס למניעי ה־בנק להגיש את התלונה נ־גד שולחו. דהיינו הרצון להבטיח שהמבטח ("לויד־ס") לא יתנער מאחריותו כלפי הבנק".

הלוח הכללי

וילות ובתים

● מודעות בטלפון !!! בזיה, ישראכרט ודיינרס ! 03-221650 03-221896, 03-227117 רצוף.

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

● בכפר־סבא 4 מיוחדת וכסו־רת, תיקים לראות ! בהגבו־נות — 052-28216

● בבית בעציון, 3 קיא + מזה"ש — 34,000 מיידי — 03-9324814

דירות מרוהטות

● שותף/ה ל־2 חדרים בוסת־ן, טלפון 722819

● 2 + טלפון —150, חלקית (אפשרות למכירה) 03-652270 03-656019

דירות בשכר חודשי

● 2 מרוהטים שקטה + טלפון בבוקר 459350, אחה"צ 443810

הצעות עבודה

● למודיעין אחרי דרוש/ה עובד/ת להכנס שכר עובדים מלאה. לקביעת ראיון 03-269145 לרכב.

● "לספי בהיקף אורות, — דרושים 4 איתור התצוגה בת־ים.

● דרוש כוכר דלק להתנת דלק במטבחו — 03-740188

● דרושה כתרה לעבודות מקר־דית, לפנות "ציקרי" אילת 18 ת"א ב־9.00—17.00

● לבלי רכב פרטי, ודו־גלגלי, לעבודה קבועה — לה־גדיה 67/1.

● לעבודת זרופות עבודות מז־ין ועבודות בזמן בישורת מלאה 610307 (שלמה).

● יהלומים !!! דרוש ברלנטייר לעבודה לתיבים וקטס, — שלמון 821561

● דרושים עובדים אחראיים !!! לאולם כחולי וידאו, בגוורים במרכז ת"א חובה — 294742.

● דרושה פקידה לעבודה ב־שעות הבוקר — בגיבור אתרים 294742.

● דרושים סטודנטים לכלבלה ו/או כינוס עסקים לעבודה ב־שעות הבוקר, 5 ימים בשבוע, 03-664861

● למפעל לאריזות הכשיטים דרושות עובדות ייצור. רצ בתחירה יתרון — 03-5519578

● מפגייסרים, בקצעיות ד' בהתחלות למכין חדש בתנאים טובים — 03-296456 לאה.

● קהאו ! להכבה מעניינת עבודה קבועה בבליחויות + נסעה — 03-909018

● קופאיות/ים לרשתות השי־וק הגדולות באזורים : קניון רמת־אביב, רמת־השרון ותל"א — 03-2402078

מכוניות

● אסקורט ברכה 1977 4 דלתות, במצב חדש !!! — 03-392534

● אוטוביאנקי דבס 1977 (ארוכה) ומקורית — שמורה להפליא !!! 03-802575

● ברגורה 1979 אוטומטית 47,000 קמ"ר ראשונה ישמורה — 03-7518346

● אאודי 80 1983 20,000 ק"מ, 052-34803 בשעות 03-823258, 03-824826

● לנציה ויליה 1983 ראשונה + בזון, 052-72326 052-82005

● הממוכים לאוטוסין ומורים !!! בדיקה כללית וחוזה חינם !!! ולתיקונים 12% הנחה, — ב־03-7680011 גבעתיים.

● מודעות בטלפון !!! בזיה, ישראכרט ודיינרס ! 03-221650 03-221896, 03-227117 רצוף.

● פיאט מוגנה 1986 אפס ק"מ להחלפה ברכב של, 03-490683 063-22723

● אוטוביאנקי אלגנט 78 פר־טית !!! יפהפיה !!! שמורה לגור־מה !!! — 03-857593

● מגדר 504 — 1983 ראשונה + ארגז + טסט, אפשרות החלפה, 03-381002

● פיאט 128 1976 ארוכה, שמורה כחדשה + טסט + רדיו — 03-9612455

● אלפא 33 1986 אפס ק"מ להחלפה ברכב זול, 03-490683 063-22723

● רנו 12 סט.אס. אוטומטית 1976 פרטית !! + טסט הטיפול שמורה להפליא ! ! 03-333537

● סובארו 1600 1983 ג'י.אל.אס ראשונה + מגן (מכשיר) 03-381002

● פיאט 127 1050 1984 מצויי־נת, טסט + רדיו, 052-556882

● סובארו 1300 1981 יד ראשונה שמורה — 10,000 ש"ח, 03-593445

● פיאט 128 1977 שמורה כחדשה 2,400 יצ"ג, 03-905548

● סובארו 1400 1979 שמורה היטב, פרטית + טסט — 03-9233422

● סובארו סטייקן 1973 מיתוך ננוע !!! + טסט, בצויינת, 03-334375

● סובארו די.אל. 1400 1973 ראשונה פרטי + רדיו — 03-5511948

● סובארו אס.אס. 1972 במצב מצויין + טסט 771444

● סובארו די.אל 1400 דגם 1977 + טסט יפהפיה !!! — 03-375163

● יחידות מחברת הסכרה !!! רנוזדות 1984 + פיאטסות 1984 + אוטוביאנקים 1984 + פיאט 131 1600, אוטומטית 1983, אפשרות החלפה ברכב זול והתשלומים. 03-490683 063-22723

● רנו 4 בסחרית סוף 77 במצב כפועלה — 200113

● פיאט רגטה 1200 1984 5 דלתות, 03-354896 03-346184

● מכוניות הבורסה : אופל קדט ביבוא אישי + בבחר מגוון על אירופאיות, אמריק־איות, סרנסמטיק 1985 — 03-7518914

● אלפא סוד 1979 פרטית נפח 1300 + בצרכה, מקורית, 5 הילוכים + טסט, 03-315570

● בהזדמנות אוטוביאנקי ג'וני 108 + טסט הטיפול רדיו — 811856

● רנו 4 1100 1980, שניה בצויינת, מכירה / החלפה — 057-38592

● קדט 1979 אוטומטית 4 דלתות ראשונה ושמורה — 03-596397

● הר 12 סטייקן (חללית) 1979 ראשונה פרטית, 03-385379

● אופל אסקונה 1983 1600 אוטומטית ראשונה, 067-95473 067-95122

● אופל קדט 1300 1983 אוטו־מטית שמורה כחדשה 052-84394 052-558050

● אסקונה !!! + קדט !!! + קורסה 4 + 5 דלתות !!! + אאודי 1986 חדשות !!! — 03-225217, 03-235824

● למכירה מיידית !!! אסקורט אריקה 1985 + 1986 חדשות !!! + תוספות 03-225017 — 03-235824

● למתעות !!! ביטה ג'יול 1600 1986 חדשות אוטומטיות + דגילותיות !!! 03-225217, 03-235824

● אוטוביאנקי ירדענה פרטית נהדרת + טסט, 03-7519299

● סרפים 190 1983 22,000 ק"מ עם כל התוספות — 03-316466

● דימבו סוסר 1982 26,000 ק"מ, ראשונה + טסט, 719736

● סובארו 1979 1600 כחדשה + תוספות ,ניר רגיל 03-244407

● שביר 305 1982, יד ראשונה 98,000 ק"מ + בזנן, 03-376466

מציעים למכירה

● תכולת בית + בכשירי חש־מל + רהיטים + שטיחים בזול — 03-839958

● בביהי"ד מדפים + עמודים + ארונות + תיקיות מבתכת לחנויות, כוחבים וסמפלים — 252738, 259031

רוצים לקנות

● מים קונה הכל !! רהיטים, ירושות, עתיקות, 812649 — 874534

● לוי קונה רהיטים, חכל, ירושות, 838790, 813008

● לוי קונה רהיטים, דברי חשמל, ירושות — 838790, 813008

● מים קונה הכל !! רהיטים, ירושות, עתיקות, 812649 — 872531

● כהן קונה הכל : רהיטים, ירושות, מקררים, 836316 — 591838

● יוסי קונה ירושות, מקררים, רהיטים, חיסולים דצתיקות — 831494

וידאוטייפ

● מכירת חיסול וידאו טייפים בחמירי מבצע "ידיי צליי" — סוקולוב 26 חולון, 842762

פוליש וניקיון

● "המלטסי־ניקיון ופוליש + הדברה (רשיון 5563) במבצע !! 03-375458

פירסום

● לבעלי דינג, ישראכרטים ד'יינרס, נקבל מודעותיכם טל־פונית. טלפונים : 03-280666, 03-280943, 03-296662

רהיטים

● סלונים כהיצרן — 295. מיטות זוגיות בפורמיקה + מזרנים + ארנו בצפיים — 03-825055, 03-734007

● במבצע מהיצרן !!! סלונים מסטים — 399. מיטות זוג־יות + מזרנים —180, אילת 8 ת"א — 03-820893

יופי והרזיה

● שרות מבני לבית הלקוח/ה ע"י בכניסטיות נאות, — 03-236798

● "בירי" ! רבע שעה ומעסה במבנה ההיה בביתך ! 793173

● במבצע ! מבני כללי ועיגוה ע"י בפנ.יסטיות, 30 ש"ח לעמה — 03-238063

● הפ"ג !!! מבני כללי מהנה מרכה בקצועית, טלפון — 03-461221

● אעונה + מבני ע"י בפאי־גיסטית, אורגת אקסקלוסיבית. הובבי־ציון 26 03-288618

● כתאו !! "בים־פתיכן" תקבל/י בפר מרגיע ומהנה ב־בחיר ביוחד. סוקולוף 12, ת"א (ריבית מבגייסטית).

● במבצע מבנים חינם באווירה אינטימית ע"י מבגייסטית, — כבכר 7, 03-284513

● חדים ! מבני ע"י צעירות יפות, בדעע וחיני"ע, 03-825431

● מבני בקצעי ע"י מבגיים מיות + סאונה, בן־יהודה 26, 03-287740

● מבני כללי ומהנה באווירה נעימה, אירלוזורוב 168, — 03-221032

● "יוסי" ! כצים ומוליטי, מבני ברמנן ע"י נאות, 03-230658

● שרות מבני דיסקרטי ואקס־קלוסיבי לבית הלקוח, להזמנות 03-289452

● מבני בכל הלב אצל "לבי" יהודי הגיבלה 55 03-370097

● "סטיילי", רוצה כינה צעירה ונאה בביתך ? צלצל 03-285237

● מבנים 20 לבעה ע"י מבני־גייסטית, דיזנגוף 184 — 03-222071

● בצווייין בבקגייסטית התגיע לביתך ? צלצל 7515288 יהיה תגיע.

● קרות מבני לבית, עיסוי מהנה במצירות נאות, 333520

● בריאות הנאה מאוהה ומבני באקסקלוסיבי שלכה הבלק 46 — 03-238680

● חפ"ק !!! בריאות מבני מרגיע ומקצועי, פינסקר 48 — 03-296456

● "פינוקי" !! צלצל וכינה נאה תגיע לביתך ב"יד ! 03-236697

● "גייר" ! רבע שעה המנסה מפנקת ההיה בביתך ! — 03-793173

הכרויות

● הכרויות לאנשי־עסקים, ל־מיינים ברמה אקסקלוסיבית, ל־צוים חינם — 03-235020 "סופייים".

● הכרויות אקסקלוסיביות בי־גיגון רחב (לנבים חינם) — 03-734755 "ידידי".

● הכרויות בדידות אקסקלוסיבית ברמה גבוהה ובסודיות "דוריק" 03-722277

● הצעות בידידות בנוגן רחב ובסודיות — "גוריק" 03-374776 להנשים חינם.

שידוכים

● זוגות רבים מכל רחבי הארץ ניאשו ונישאים באמצעות צלוב־"סיורי" — לקבלתם — חייג/י עכשיו ! 03-322839, 03-442105

נרשמו לנשואין

● אברהם בן יהודה הורביץ, רווק, מרוקו, בית שמש ; הביבה בת יחיא בוסה, רווקה, ישראל, כדבר אשתאול.

● שמואל בן עזרי אלגבסי, רווק, ישראל, בית שמש ; חנה בת אלברט כנסה, רווקה, ישר־אל, תל־אביב.

● שמעון בן יצחק ז"ל חזן, רווק, ישראל, בית שמש ; יעל בת יצחק ז"ל פוזיכה, רווקה, ישראל, כ"שב זנוח.

● דוד בן אליהו אסטלם, רווק, ישראל, מושב זנוח ; רוגית בת שלום אזערגן, רווקה, ישר־אל, בית־שמש.

● ברוך בן יהודה יחזקאל, רווק, אירן, בית שמש, אסתר בת מרקו פולדי, רווקה, ישראל, בית שמש.

● עזור בן יצחק דוד, רווק, ישראל, בית שמש ; זהבה בת יעקב כהן, רווקה, ישראל, בית שמש.

ירושלים

הצעות עבודה

● עובדים במכיה מוקדמת ד' מבבמים לכל הבבשרות, תנאים טובים, לפנות לשיאון, הלל 22 — 244550

● דרושות עובדות נקיון ל־מחזירים, תנאים טובים, 245332

● לשירותי כללית דרושים/ות תיכונסיסטים/ות לעבודות נקיון בשעות מחיב, תנאים טובים 231598

חיפה

מכוניות

● בעוניין במכונית במצב טוב (גם לפני שיפור) במחיר כיה־אים, 02-246006 בין 9.00—1.00

הצעות עבודה

● בעלי מקחיות (טרנזיטים, טרנספורטרים, הבל־קבינות) ל־עבודה בחיפה ובצפון 04-934102

הוק הודעה שנת הכספים בהתשע"א 1981

כתבנית אנגלית מעולה
לחומר טכני,
מעבד תמלילים — יתרון,
אזרחות ישראלית חובה
מ. כ. — מור כרמי בע"מ
בן אביגור 8 ת"א, 67218
טלפון 03-339776

רחבת ההפגנות מול משרד ראש הממשלה בירושלים היתה אתמול מוקד להפגנות בעד ונגד הקמת האוניברסיטה המורמונית בירושלים. בשעות הצהריים התכנסו שם כ־40 רבני ערים ושכונות בקריאה להפסיק מיד את בניית האוניברסיטה, ואחר־הצהריים התייצבה במקום משמרת מחאה של התנועה נגד כפייה דתית. בתמונה: אחד הרבנים משכנע את השר פרץ. (צילום: י.פ.פ.א.)

בתי־המרקחת חוזרים למכור מזון תרופתי במחיר מסובסד

מאת רבקה הרניץ, סופרת "דבר"

החל מהמחר שוב ימכרו בתי המרקחת את המזון התרופתי ב־מחירים מסובסדים, על־פי החל־טתו של שר הבריאות מרדכי גור. נציגי המשפחות שילדיהן מתקיימים על מזון תרופתי ביטלו בעקבות זאת את הפגנתם, שנועדה להיום, נגד ביטול הסבסוד.

• נטל הסבסוד המחודש למזון תרופתי, שעלותו כ־750,000 דולאר לשנה, יפול בינתיים שוב על משרד הבריאות, אם כי בתקציבו אין כל כיסוי להוצאה זו. אתמול יצא השר גור מישיבת הממשלה, שדנה בענייני מערכת הבטחון, כדי לקיים פגישה עם נציגי ארבע קופות החולים הפועלות בארץ בעניין מימון הסבסוד למזון תרו־פתי. הדיון נמשך יותר משעתיים וחצי, והסתמנה בו אפשרות של חלוקת נטל הסבסוד, הנע בין 50 ל־90 אחוז ממחיר המזון — בין קופות החולים לבין משרד הברי־אות, אך לא נתקבלו החלטות מחייבות.

קופות החולים הקטנות: "מכבי", "לאומית" ו"מאוחדת", הודיעו, כי יוכלו להגיע להסדר עם משרד הבריאות בעניין חלוקת נטל הסב־סוד. לעומת זאת הודיע נציג קו־פת חולים הכללית, כי הקופה מת־ייחסת למזון תרופתי כאל מזון ולא כאל תרופה, והמועצה האר־צית של קופת חולים הכללית החליטה באחרונה, שחובת סבסוד מצרך זה חלה על משרד הבריאות בלבד. נציג הקופה אמר, כי בלי שינוי החלטת המועצה הארצית לא תוכל הקופה להשתתף בסבסוד המזון התרופתי.

הוחלט לקיים דיון נוסף בימים הקרובים.

(ע). — רימון רסס צה"לי נמ־צא במוצאי־שבת קשור לדלת די־רתה של אניטה אלג'ים ברחוב דניאל 49 בבתים. חבלן משטרה הוזעק למקום ונטרל את הרימון. החבלן ציין, כי הרימון היה מיו־עד להפחדה בלבד. המשטרה עצ־רה חשוד, תושב בתים, בן 33.

"איי.די.אל." גייסה 2 מיל' ד' לפרוייקט אבחון מחלות לב

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת "איי.די.אל." מקבוצת "אמפל" השלימה בימים אלה גיוס 2 מיליון דולאר בארה"ב במסגרת שותפות מוגבלת למ־טרות מחקר ופיתוח בתחום אב־חון מחלות הלב.

מנכ"ל החברה אילן מוסנזון מסר אתמול, כי גיוס ההון נועד למימון פיתוח שתי משפחות של מוצרי דיאגנוסטיקה בתחום מח־לות הלב. קבוצת מוצרים אחת [illegible] מהיר של אר־סם שריר הלב, והאחרת — לק־ביעת רמת הסיכון להתקפי לב על ידי בדיקת דם מהירה בו־[illegible] של מעבדות מחקר, מעבדות בתי חולים או במשרד רופא.

חברת "איי.די.אל." (מעבדות בין־לאומיות לדיאגנוסטיקה) תש־קיע בפרוייקט חצי מיליון דולאר. גיוס ההון בארה"ב אורגן באמ־צעות חברת "אמידה" בניו־יורק, אשר מנהלה ישראל רונן כבר אר־גן בעבר גיוסי הון דומים לתע־שיות עתירות הידע בישראל.

[illegible] חברת "אמפל" [illegible] מכירות של 60 מיליון דולאר ל־מוצרים שיפותחו בחמש השנים הראשונות. חברת "אמפל" וחברת "ישום" של האוניברסיטה העברית בירושלים מחזיקות ב־60 אחוז מהמניות של החברה הישראלית.

כבאי הגליל מכבים שריפות רק כשאוספים אותם מבתיהם

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

מה הקשר בין תוספת אחזקת רכב במשכורת לבין המהירות של כיבוי שריפות?

מסתבר, שיש קשר כזה. כבאי איזור הגליל העליון החליטו בימים האחרונים, כי לא יבואו עוד ל־תחנת הכיבוי במקרי חירום ברכ־בם הפרטי, וכל אימת שיוזעקו לכיבוי שריפות, ייאלץ רכב הכי־בוי לעשות סיבוב ולאסוף אותם משכוני מגוריהם שברחבי הגליל.

הכבאים החליטו על כך בעקבות ביטול תוספת אחזקת הרכב, ש־היתה כלולה עד כה במשכורותיהם בשל הגרעון התקציבי של שירות הכבאות בצפון.

יצויין, כי בימים האחרונים היו לפחות שני מקרים שבהם הגיעו הכבאים במחצית השעה לאחר ש־הוזעקו, משום שהיה צורך לאסוף אותם מבתיהם.

יו"ר ארגון שירותי הכבאות ב־גליל, צבי רסקי מראש־פינה, אמר כי בפני ארגונו היו שתי אפש־רויות בלבד: לפטר עובדים, או לבטל את דמי אחזקת הרכב. כש־ישתפר מצב שירות הכבאות, יוח־זרו לכבאים דמי אחזקת הרכב.

(ע). — צעיר בן 20, תושב בתים, נלכד בשבת לאחר שפרץ לדירת משפחת גמליאל ברחוב פייר קניג בחולון. צוות סיור של משטרת מרחב דן, שהוזעק למקום, הקיף את הבית, ואחד השוטרים טיפס למרפסת ולכד את הפורץ.

ועדה אסרה השתתפות ילדים במחזה סאטירי

(ע). — ועדה מיוחדת, שמונתה על־ידי שר העבודה והרווחה לבדיקת נושא העסקת ילדים במחזות המועלים על־ידי תיאטרונים, החליטה, בישיבתה האחרונה לפסול את השתתפותם של שני ילדים במחזה "הבית ברחוב שיינקין", העומד לעלות על בימת התיאטרון הלאומי "הבימה" בתל אביב.

בנימוקי הוועדה נאמר, בין השאר: "תוכן המחזה כולל סאטירה גרועה על הממשלה, שלא תובן על ידי היל־דים ותציג את הממשלה באור שלילי. היא תיצור בעיני הילדים תמונה מעוותת של הדמוקראטיה, דבר הנוגד את המגמה החינוכית של חינוך לדמוקראטיה ואזרחות טו־בה".

עוד נכתב בין הנימוקים, כי המחזה כולל ביטויים ודי־מויים גסים, שאינם מהווים רקע חינוכי מתאים לילדים.

תוכנית ללימוד דו־קיום לתלמידי חטיבת הביניים

במשרד החינוך הוכנה תוכנית חדשה, "שכנים", המ־יועדת לתלמידי חטיבת הביניים והעוסקת בדו־קיום בין היהודים והערבים בארץ. התוכנית הוכנה על־ידי צוות חוק־רים ומתכנים, יהודים וערבים, מטעם האגודה להבנה בין־דתית בישראל והאגף לתוכניות לימודים במשרד החי־נוך.

מטרת התוכנית להביא את התלמידים להכרה והבנה של העמים והעדות בארץ, תוך הדגשת המשותף והשונה ביניהם. כן מנסה התוכנית להפחית את הדעות הקדומות הקיימות בקרב בני הנוער כלפי בני עמים אחרים. "שכנים" היא תוכנית נסיונית המיועדת לתלמידים יהו־דים. בקרוב תפורסם תוכנית מקבילה לתלמידים ערבים.

שנת 1986 הוכרזה שנת הבטיחות בדרכים

מאת דוד מ.שיוב, סופר "דבר"

שנת 1986 הוכרזה על־ידי המועצה הלאומית למניעת תאונות דרכים שנת הבטיחות בדרכים. הדבר אושר גם בוועדת השרים לענייני בטיחות בדרכים, והממשלה תכריז על כך באחת מישיבותיה הקרובות.

יו"ר המועצה הלאומית למניעת תאונות דרכים, שופט בית־המשפט העליון דב לוין, שמסר על כך אתמול בפ־גישה עם חוג כתבי התחבורה בתל־אביב, הציע להקים משטרת תנועה ארצית, שתעסוק במלחמה בתאונות הדר־כים ובפיקוח על התנועה בדרכים.

השופט לוין אמר, שאף כי בשנת 1985 חלה ירידה של 5.3 אחוזים בתאונות הדרכים, נהרגו בשנה זו 379 איש בכבישים. 45 אחוז מהם היו הולכי רגל, 44 אחוז קשישים ו־35 אחוז ילדים. 80 אחוז מהתאונות היו בער־רים ו־75 אחוז מהן בשעות היום.

יולדת מאתיופיה סירבה להיעזר בנהג האמבולנס

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

עולה צעירה בת 16 מאתיופיה, כבאי טגפו, השוהה במרכז הקליטה בטבריה, חשה אור ליום אתמול בצירי לידה האופיינים אותה, ולמרכז הקליטה הוזעק נהג האמ־בולנס הוותיק של תחנת מגן־דוד־אדום בעיר אלברט אמסלג. [illegible]

בהגיעו ניסה הנהג לברר מה מצבה של הצעירה, אך [illegible] החל לנסוע עם הצעירה לבית־החולים "פוריה", אך ב־דרך החלה הלידה והיא פתחה בזעקות. הנהג עצר את האמבולנס כדי לסייע לה בלידה, אך היא גערה בו וביקשה שיסתלק. אולם הוא לא ויתר ועשה את כל הדרוש כדי לאפשר לה לידה קלה, ובסיומה נולד לה בן במשקל 3.6 ק"ג.

כינוס למשורר פאול צלאן מהיום באוניברסיטת חיפה

מאת סופר "דבר" בחיפה

כינוס ספרותי בין־לאומי, המוקדש למשורר היהודי בלשון הגרמנית, פאול צלאן, ייפתח היום באוניברסיטת חיפה. בכינוס משתתפים 25 משוררים וחוקרים מארצות־הברית, מגרמניה, מרומניה ומישראל.

פאול צלאן היה אחד המשוררים החשובים של אי־רופה אחרי מלחמת־העולם השנייה. הוא נולד ב־1920 ברומניה והתאבד בשנת 1970 בהיותו בפאריס. את שנות המלחמה עשה במחנות כפייה ברומניה ובברה"מ. רבים משיריו עוסקים בתקופת המלחמה והשואה.

1,000 מתנדבים פושטים בשווקים למניעת עיגול מחירים כלפי מעלה

מאת סופר "דבר"

כ־1,000 מתנדבים של הרשות לצרכנות בהסתדרות פושטים החל מהיום על חנויות ובתי־עסק בכל הארץ, כדי לפעול נגד עיגול מחירים כלפי מעלה עקב המעבר לשקל החדש.

יו"ר הרשות לצרכנות נוזהת קצב מסרה אתמול, ש־המתנדבים מצוידים בחומר הסברה והדרכה לצרכנים על השקל החדש ועל כללי עיגול המחירים הישנים.

מבצע הסברה לקשישים בתל־אביב

"הסבר השקל החדש לקשיש", מבצע שבו יסבירו פקי־די בנק לאומי את הליכי השקל החדש לקשישים, ייע־רך בימים הקרובים בתל־אביב—יפו.

ראש האגף לשירותי רווחה בעירייה שרית גרינברג פנתה להנהלת בנק לאומי ולמועצה הישראלית לצרכ־נות בבקשה להצטרף למבצע ושני הגופים נענו.

המבצע יתחיל ביום א', 12 בינואר, ובמסגרתו יעברו פקידי בנק לאומי בין מועדוני הקשישים של עיריית תל־אביב—יפו ויסבירו את הליכי המטבע החדש.

רשת "סופרניקו" לחומרי ניקוי בגוש דן התמוטטה בגלל חובות והבעלים נעלמו

מאת יעקב בר־און

התמוטטויות העסקיות הגיעו גם לענף המסחר בחומרי־ניקוי ובתמרוקים. רשת "סופרניקו", שהיתה רשת מובילה בענף זה בגוש־דן ובשרון ושהקיפה בי־שיאה תשע חנויות בשירות עצ־מי, נסגרה פתאום תוך השארת חובות ניכרים לספקים.

חובות אלה, שגדלו באחרונה ב־מצב הכלכלי הנוכחי, בין השאר בשל מבצעי ההוזלה שערכה ה־רשת במסגרת התחרות הקשה עם הרשתות הגדולות של "שופרסל" וקואופ, גרמו להתמוטטות שהי־תה החנויות האחרונות שלה. בבני־ברק וברמת־גן. על חלונות הראווה נותרו הכרזות המפתות על מבצעי ההוזלה, ועל הדלת מודבקת הודעה קצרה: "בהופעה". בתוספת מס־פר הטלפון של משרדו התל־אביבי של עורך־דין מבני־ברק. רוב ה־סחורה נותרה במקום.

כותב שורות אלה ראה ביום הסגירה את הבעלים מעבירים ב־חיפזון חבילות רבות של מיטולים, הלוהים של הרשת, לרכבו של עסק אחר בענף. הדבר היה ביום ג' שעבר אחר הצהריים, בשעה שה־חנויות בגוש דן סגורות. באותו ערב הוכו עובדי הרשת בתדהמה כשקיבלו הודעה טלפונית שלא לבוא למחרת לעבודה, מתוך הסבר שהחנות לא תיפתח עוד. "בשארו חייבים לנו משכורות של חודש, פיצויים ודמי־הבראה", אומרת בלומה צברי, מעובדי הרשת.

עו"ד נחום גבה, המייצג את בעלי הרשת, אמר לעומת זאת: "חנויות "סופרניקו" נסגרו לחלו־טין. אין אפשרות כספית להמשך הפעילות".

את תגובת בעלי הרשת לא היה אפשר לקבל. מאז תליית ההודעה על ההופעה, הם נעלמו מהשטח. בביתו של מנהל הרשת מרדכי ספר בפתח־תקווה אין מענה לצלצולי הטלפון. הטלפון מנותק, גם הפעמון בדלת אינו מצלצל. ה־שכנים טוענים, שלא ראו בימים האחרונים את משפחת ספר. ב־אתמול ראו תוספת על דלתה של המשפחה: הודעת עיקול מבית ה־משפט בגין תביעת חוב של ספקים בסך של 19,000 דולאר.

קיבוצים בעמק מתקשים להמשיך לתמוך בתלמידים של תוכנית סל"ע

מאת יצחק מירון, סופר "דבר"

קיבוצים בעמק הסובלים מהמצוקה הכלכלית הודיעו בימים האחרונים להנהלת מכללת עמק יזרעאל, שהם שוקלים להפסיק את השתתפותם בתוכנית סל"ע (סטודנ־טים לומדים עובדים). המקיפה כיום כ־230 תלמידים, ה־שוהים ועובדים ב־13 קיבוצים באיזור.

תוכנית סל"ע היא תוכנית יחודית לחיילים משוחררים, המשלבת לימודים והכנה לבגרות עם שהות ועבודה ב־קיבוצי עמק יזרעאל. התוכנית נתמכת על־ידי שלושה גופים שונים: משרד החינוך, באמצעות האגודה לקידום החינוך, משרד הבטחון, באמצעות הלשכה להכוונת חיי־לים משוחררים, וברית התנועה הקיבוצית, המכוונת ומ־לווה את התלמידים בקיבוצים.

לתוכנית סל"ע מתקבלים בוגרי 10—12 שנות לימוד, כמעט כולם מרקע סוציו־אקונומי המזכה אותם במילגה מטעם משרד החינוך. הם לומדים שלושה ימים בשבוע במשך 18 חודש, וההסדר המאפשר להם לשהות בקי־בוצי העמק בתנאי פנימיה פותר להם בעיות רבות.

עם גבור המצוקה הכלכלית בשנה האחרונה גדל מספר המועמדים לתוכנית סל"ע, והנהלת מכללת עמק יזרעאל בודקת עתה אפשרות של פתיחת מסלול נוסף, עם מגו־רים במשכנות, בעיר עפולה. ראש עיריית עפולה, ח"כ עובדיה עלי, שהצטרף בסוף השבוע שעבר לחמשת חב־רי־הכנסת ותושבי העמק שהקימו "לובי" למען מכללה, קידם בברכה את התוכנית, ואמר, שיעשה כל שביכו־לו כדי שעפולה תקלוט את תלמידי סל"ע.

עובדי "תדיראן" אלקטרוניקה בעפולה ישביתו היום גם את מפעל המקררים

מאת יצחק מירון, סופר "דבר"

130 עובדי מפעל "תדיראן" לאלקטרוניקה בעפולה, שהוצאו לחופשה מאונס לקראת סגירתו של המפעל בשבוע הבא, הכריזו אתמול על כוונתם לנהל מא־בק חריף ובלתי־מתפשר על מקום עבודתם, והבוקר הם מת־כוונים לחסום את הכניסה ל־מפעל "תדיראן" למזגנים ומקר־רים, המעסיק 520 עובדים.

"לא ניתן לאיש להיכנס ולא נרשה ששום מזגן או מקרר יוצאו מחצר המפעל". אמרו אתמול ל־"דבר" אנשי ועד העובדים של מפעל האלקטרוניקה. כבר אתמול הוצבו שלטים בשער מפעל המזג־נים, המכריזים פרשית חסמו את הכניסה אליו. "תדיראן" הפסה אותנו לבני עירבה כלפי המפ־על", אומרים אנשי ועד העוב־דים. לדברי הוועד, קיבלה החברה הטבות ממשלתיות כדי להקים מפ־על בעפולה והתחייבה בתמורה להעסיק מאות ואפילו אלפי פו־עלים ולפתור בכך את משבר התעסוקה בעיר. ההסכם היה ל־חמש שנים, ועכשיו, כשתקופה זו קרבה לקיצה, מנסה הנהלת "תדיראן" להתנער מהתחייבויות שקיבלה על עצמה.

דובר הוועד עמוס פנחס אמר ל"דבר", כי להערכתו יש הוכחות שבידי ההנהלה די הזמנות עבודה לכל שנת 1986, "אבל להנהלת "תדיראן" יותר קל להפטר מכל 130 עובדים בישוב פיתוח מרוחק מאשר לנסות לצמצם ב־משהו את מספר העובדים במפ־עלה הגדול בחולון, שבו מועס־קים אלפים שבו ניצב סולם ארגון חזק ומאורגן היטב".

בישיבת חירום של מזכירות מועצת פועלי עפולה שהתקיימה אתמול בהשתתפות נציגי ועד ה־עובדים, קרא להם מזכיר מועצת הפועלים יעקב אבישור לנהל מא־בק הגיוני ללא ויתורים, אך בלי להפריע לעבודתם של 520 עובדי מפעל המקררים המזגנים.

דובר חברת "תדיראן" אמר את־מול ל"דבר", שמפעל המקררים והמזגנים בעפולה המעסיק כ־500 איש ההולך ומתרחב, יוכל לקלוט כמה עשרות מעובדי מפעל האלקטרוניקה, "בתנאי שלא יפ־ריעו ויתנו ולא ידרשו רק עבודה עם הלוקים לבניים". אולם ראשי ועד מפעל האלקטרוניקה טוענים, כי אי אפשר לקלוט את המפוטרים במפעל המקררים, שכן שני־שלי־שים מהם נשים, שאינן יכולות לעבוד במפעל המקררים, ו־40 הם טכנאי אלקטרוניקה, "שאינם מוכ־נים ליהפך למכונאי פחים".

למשפחת גברי ולכל בית ניר עם
אתכם באבלכם על מותו של
ינצ'יק ז"ל
בית דורות

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו לעבודה
מכוריש שלום ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

בצער ובכאב רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו
אסתר פרץ
ההלויה תתקיים בקבוץ עין־גב היום יום שני כ"ה בטבת תשמ"ו 6.1.86 בשעה 15.00
המשפחה
ובית עין־גב

לחברנו טובה ואילון כהן
למשפחה
ולקבוץ ניר עם
משתתפים באבלכם הכבד במות
יעקב (יונצ'יק) גברי
קבוץ עין השורש

במלאות שבעה למותו של חברנו
שמואל בן־הלל ששון ז"ל
מתאבלים יחד עם בני משפחתו
חבריו הירצבאים

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
ישראל ויינר והמשפחה
במות
האם ז"ל

ביום שלישי כ"ו בטבת תשמ"ו 7.1.86
במלאת שלושים לפטירתה של חברתנו
פנינה נצר (כץ) ז"ל
נעלה לבית הקברות בשעה 15.30
לגילוי המצבה
בשעה 16.00 דברים לזכרה במועדון.
המשפחה
וקבוצת גבע

במלאת 4 שנים לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר
יונתן גילינסקי (שיקה) ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו מחר יום שלישי, כ"ו טבת תשמ"ו 7.1.86
נפגשים בשעה 15.30 ליד שער בית הקברות החדש בכפר סבא
המשפחה

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
שמואל ברזין
במות אביו
נפתלי ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
אלכס מילכמן
במות אמו
יוכבד ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

לצביה גולן ובני המשפחה
אתכם באבלכם
במות האב, הסב,
שלמה הלר
בית גבים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
דגני נתנאל ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים | עיריית אשדוד | החברה העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ

בניה עצמית באשדוד — רובע ט"ו
יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית "בניה עצמית" שפורסמה בספטמבר 1985 נותרו 53 מגרשים לבניה חד משפחתית, 7 חצאי מגרשים דו־משפחתיים לבניה בקיר משותף ו־6 יחו"ד ב־5 מגרשים לבניה טורית.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע תנאי תשלום והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט המקורי וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 14.1.86 שעה 10.00 בשיטת "כל הקודם זוכה".
בעת ההרשמה שתערך במשרד המחוז במינהל מקרקעי ישראל, ירושלים, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, טל. 02־224121 בשעות העבודה המקובלות יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה ע"ח ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד המחוז בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זאת עד לגמר שיווק המגרשים ולא יאוחר מ־28.2.86.
תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע למגרש בגודל של 510 מ"ר לבניה חד־משפחתית המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 18,537 ש"ח (12,550 דולר) — המחיר אינו כולל מ.ע.מ. ואינו כולל הוצאות צבור פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים | שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז ירושלים

בניה עצמית בשכונת גילה בירושלים — יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית "בניה עצמית" שפורסמה בחודש ספטמבר 1985 נותרו 3 מגרשים לבניה חד משפחתית ו־33 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית בקיר־משותף.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי התשלום, אשראי והוצאות פיתוח מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 15.1.86 בשעה 10.00 לפי העקרון של "כל הקודם זוכה". בשעה הנקובה בתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
בעת ההרשמה שתערך במשרדי המחוז במינהל מקרקעי ישראל, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, ירושלים, טל. 224121, בשעות העבודה המקובלות, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המינהל בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־28.2.86.
תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 350 מ"ר (חצי ממגרש דו־משפחתי) המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 29,465 שק/חד (19,949 דולר) — המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

דבר היום

מפלגה חדשה

המפלגה החדשה מיסודם של פורשי הליברלים בליכוד עדיין לא קמה באופן רשמי, אך ההכרזה על הקמתה צפויה בימים אלה. רבים ישאלו אם מפלגה נוספת היא בדיוק מה שחסר במפה הפוליטית בישראל (בכנסת הנוכחית מיוצגות 16 מפלגות). אך דווקא רוויה זו מבליטה את אומץ ליבם של קבוצת האנשים אשר פורשים מטעמים רעיוניים ממפלגה שאין הם יכולים לראות עצמם כמקופחים בה. לפחות שניים מראשי הקבוצה – יו"ר ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית א. דולצין, וראש עיריית תל־אביב שלמה להט, וכן שני ראשי ערים נוספים – בהחלט נוטלים על עצמם סיכון אישי מסויים למען אמונתם הפוליטית – תופעה הראויה להערכה בימים אלה שבהם הכיסאות קובעים לא מעט את השקפת העולם.

יהיה זה אך הגיוני לצפות כי המפלגה החדשה תחפש לה בעלי־ברית בקרב הגופים הפוליטיים הקיימים, להליכה משותפת אל הקלפי על בסיס קירבה רעיונית. לצורך זה נראות „שינוי" ו„אומץ" כבחירה טבעית למדי, ואפשר שגם ר"צ איננה בהכרח רחוקה. אך ייתכן כי בשביל ר"צ גם מפ"ם היא „שידוך" טבעי, ובמקרה זה אין התחברות עם הליברלים הציונית. מובן שאיש איננו יודע ברגע זה מתי יתקיימו הבחירות, ורוב המפלגות מעונייננות להרחיקן ככל האפשר, כי אינן ערוכות לקלפי – אך נראה כי מבחינה לאומית הקדמת הבחירות עדיפה על קיומן במועד. ממשלת האחדות הלאומית מיצתה את מידת האחדות שהיתה לה לפעולה משותפת – ואף שהיא איננה מפולגת יותר מבפנים מאשר הליכוד עצמו, וכל אחת מחטיבותיו בנפרד, קשה לראות מה היוזמות שתוכל לנקוט ולקדם.

שאלה אחרת היא מהו הפוטנציאל האלקטוראלי של מפלגת מרכז או של גוש מרכז, בבחירות כאלה, ועל חשבון מי. במנה של אופטימיות אפשר לטעון כי זה יהיה תלוי בהיערכותה הארגונית, בבסיסה הרעיוני והצגתו, ובהרכב נבחריה.

תזכורת צפונית /דגי

ברחבת השביתות, ההפגנות והמחאות, שבין משרד ראש הממשלה ובנק ישראל, פגשתי אתמול את פרופסור אורן, ראש העיר קריית־שמונה, ולידו שלט בארום ובשחור: „אני שובת במקום כל תושבי קריית־שמונה. אדוני ראש הממשלה, כבר דיברתך, תן בטחון ופרנסה לקריית־שמונה".

גבר כבד־גוף ומרכיב משקפי שמש, בשל הבוהק. לוחצים ידיים. כמה זמן אתה מתכוון להשאר כאן? אני שואל אותו. „אני מקווה כי ינקו לי שליש מהעונש על התנהגות טובה", משיב ראש העיר.

בשנת 1955, והוא בן חמש, הגיע עם משפחתו מסאפי שבמארוקו. חמש נפשות. בארץ נולדו עוד שנים המשפחה אימצה בן נוסף. מאז בקריית־שמונה. „מה שאני זוכר מחיי אני זוכר רק מכאן. השאר סיפורים של ההורים מחו"ל. כל חיי התנהלו רק בקריית־שמונה". בשנת 1982 גילה עם משפחתו שבעה חודשים בקיבוץ חולתא. חבר תנועת החירות.

אני שמעתי בדיוק דברים קשים מפי רפול, דברים שלא שיערתי כי ייאמרו מפי אדם כמותו. הוא קבע: „או שקריית־שמונה תהיה דרומה או שצה"ל ישוב צפונה, עד הליטני".

בעודו מבקש להשיב לי קרבים כמה גברים מגודלים, לבושי כחול, ולוחצים את ידו: כל הכבוד לך! אנחנו ממספנות ישראל. גם אנחנו בצרות.

אורן: כל המדינה בצרות.

אחד מהם: שילכו לעזאזל כל הגנגסטרים האלה!

אין הוא מפרט מי הם. יש לשער שכוונתו לכל אלה ששם, במשרדים האלה, לאלה שטוב להם, לבוסים, לחורצי־הדין הגורל־אחות הרפוקים.

אורן מברך אותם ושב ופונה אלי. אני ממשיך ואומר לו: „ראיתי כתבת טלוויזיה על קריית־שמונה, שוב הקולות האלה המספרים על פחד. זו אמת, אני יודע. השאלה היא עד כמה מותר לנו להיחשף בתדהמה?" אחר־כך הרגשתי לא טוב על שימוש זה בגוף ראשון רבים. „לא יתכן", המשכתי, „שבכל פעם שתשוב סכנת הקאטיושות ידברו על נטישת העיר ועל תנועה דרומה".

„יש משהו באמצע בדברים של רפול", משיב ראש העיר, „צה"ל יכול מפעם לפעם ללכת צפונה, להגן על זה שלא נלך דרומה". שני צלמים מבקשים ממני סליחה ומצלמים אותו, למען הארץ והעולם כולו. אורן ממשיך: „הבעיה היא בטחון ופרנסה. אני מוגבל פרוזאית. אין לי משק סגור. אני קשור למדינה".

יש קריית־שמונה על תנאי?

אנחנו לא חיים על תנאי, זה ביתנו יש עמוד־שדרה איתן. אנשים רוצים לחיות שם, אוהבים את המקום. קריית־שמונה יכולה היתה להיות עיר של 150,000 תושבים. כמספר הזה עברו בה. היא לא גדלה, לצערנו. השם עיר גדול עליה. הבעיות שלנו שונות מהבעיות שמרכיבות חברה נורמלית מסודרת במרכז הארץ. אנחנו לא מושכים. צריך ליצור כלים. הרי מדיניותה המוצהרת של ישראל היא ביזור האוכלוסיה. מוכרחים לתת תמריצים.

מה מצב האבטלה אצלכם?

בסביבות שבע־מאות מובטלים, אחד־עשר אחוז מכוח העבודה. המוסדות אומרים רק שמונה וחצי אחוזים. זו מכה קשה. שני מרכיבים אלה אינם יכולים לדור בכפיפה אחת. זה ממש חומר־נפץ.

★

אני שואל אותו אם ישנה „פאניקה" בקריית־שמונה.

אין פאניקה: מלבד במקרה של תדירות המחבלים לקריית־שמונה והרצח שהיה, לא ראיתי אצלנו פאניקה. אנחנו לא פאניקנים: יש אצלנו אנשים למודי סבל. לפעמים זו אדישות. גם בזמן הקטיושות היו אנשים שלא ירדו למקלטים. זה סוג של אדישות, כמו אצל חייל למוד קרבות.

היכן שירתת בצה"ל?

הייתי תשע שנים במשמר־הגבול, הגעתי לדרגת פקד. עכשיו אני מפקד־תבל בדרגת רס"ן.

בעודי מנסח את השאלה הבאה פורץ אורן: „האוכלוסיה שלנו היא אחת היפות במדינת ישראל. ישראלים בהדרים. תערובת מוצלחת של קיבוץ־גלויות. אך אנחנו מסרבים להשלים עם העובדות, עם כורח־המציאות, כביכול. יש היום שמונה־מאות משפחות שרוצות לבוא אלינו, אני אתן לך כתובות ותוכל לברר. יש אצלנו שבע־מאות דירות ריקות שאפשר לאכלס. הבעיה היא מקורות פרנסה. והיא מתחילה לקבל צביון קשה אם מיתוספת עליה בעיית הבטחון. נושא הבטחון מאפיין אותנו, כל עוד אין קאטיושות בכל המדינה. אני מתרוצץ ממשרד למשרד. פעם בשבוע אני בתל־אביב, פעם בירושלים, הכל שתדלנות.

מתי באחרונה דיברת עם שמעון פרס?

עם פרס דיברתי ביום ה' בערב.

מופיע יצחק שמיר, מלווה שני עוזרים. השנים מתחבקים. מצלמות. שמיר: „שלום, פרופסור, עד מתי תשב כאן?" וזה משיב לו „אני מקווה כי יורידו לי שליש על התנהגות טובה". שמיר מבטיח לעזור.

אורן מספיק לומר לו שהבטיחו לו עוד שבעים משפחות מהתע"ש בתל־אביב לתע"ש בקריית־שמונה. שמיר חוזר ומבטיח לעזור ופוסק: „אתה לא צריך לשבת פה. אתה צריך להיות עכשיו בקריית־שמונה", לוחץ ידו ומוסיף: „אנחנו מעריכים מאד את פעולותיך". הוא מתרחק. צלמים נוספים שהגיעו מבקשים אותו לשוב אל אורן ולהצטלם ביחד. ההכרה לא יגונה.

(המשך בעמ' 8)

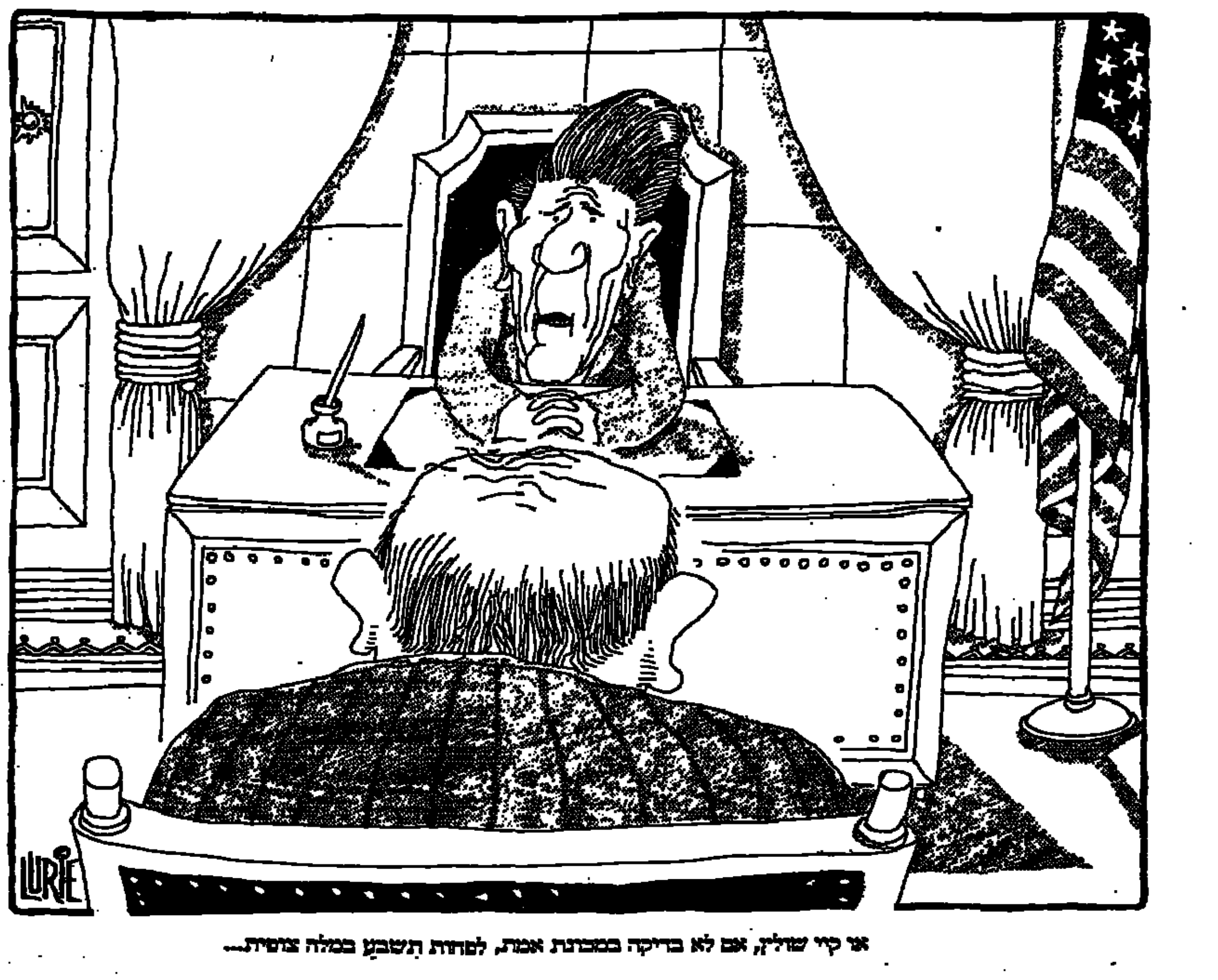

אז קיר שולץ, אם לא בדיקה במכונת אמת, לפחות תִשָּבע במלה צופית...

עננים בשמי המזרח התיכון

מאת חגי אשד

בינתיים לא ברור אם אלה ענני מלחמה ממש או רק ענני תמרונים של מבחני כוונות ויכולת של כל הצדדים המעורבים בתמרונים הללו. סוריה ולוב, ישראל וארה"ב, ברה"מ ומדינות מערב־אירופה. בינתיים כבר נודו כמה מטוסים ראשונים. אולי רק לטיווח ואולי יותר מזה. הים התיכון הוא אחד, והטכנולוגיה הצבאית של ימינו בים ובאוויר הופכת אותו לזירה מלחמתית אחת, שכמעט אי־אפשר להפריד בין חלקיה השונים. בעיקר כשמדובר באגן המזרחי של הים התיכון, מחופי לוב ושמיה ועד לחופי סוריה ולבנון והשמים שמעליהם ומעל ישראל.

אנחנו חלק מהתמונה הכללית, בין בדיעבד בין מלכתחילה. אין צורך להניח שהסובייטים מתכננים את מהלכיהם של הסורים הלובים ומפקחים עליהם; גם אין צורך להניח שהסובייטים ידעו עליהם מראש ושיש להם ביקורת שלאחר־מעשה על הזזת הטילים של הסורים ועל ידי הקטיושות לקריית־שמונה או על מעשי הרצח בנמלי־התעופה של וינה ורומא, בסיועה של לוב (ושל סוריה). די בכך שהסובייטים מפרסמים אזהרות שלאחר־מעשה כי ייצאו להגנת סוריה ולוב מפני „תוקפנות אמריקאית וישראלית". ושהם שולחים עוד אניית ביון מול חופי לבנון. מנגד אנו עדים לצעדי גיוס והכנות צבאיות של האמריקאים. לפי שעה זו רק צבירת יכולת צבאית בזירת הים התיכון; לא ברור אם זו גם הפגנה של כוונות ונכונות למימוש היכולת הצבאית הזאת. אבל כבר נוצר איום צבאי הדדי, וכבר הלחץ הולך וגובר לנקיטת אמצעים אחרים – מדיניים, כלכליים, משפטיים ומשטרתיים – נגד הטרור הערבי, בחסות לוב וסוריה.

האמריקאים מודים בחוות הסורים: טילים רוסים מוקמים. סיטואציה מוכרת בוריאציה חדשה. תקופת מבחן מסוכנת ומעצבנת. היה אפשר לעבור אותה בשלום

בינתיים לא ברור מה כוונותיה של סוריה כלפי לבנון וישראל. האם היא פועלת ליצירת ניגוד אינטרסים קטבי בינה לבין ישראל או שהיא מסתפקת בהבטחת אינטרסים מקבילים בינה לבין ישראל, בלי התנגשות ביניהם. האם סוריה רוצה לבטל לגמרי את „הקו האדום" בינה לבין ישראל, בשטחה של לבנון, או שהיא רוצה להזיז אותו ולהתוות אותו מחדש. יש מקום לשתי האפשרויות השונות, ועל־כן דרושה תקופת־ביניים לבחינת כוונות ויכולת, לבדיקת נכונות והמוכנות של ישראל להגן על האינטרסים החיוניים שיש לה בדרום לבנון ובשמי לבנון, גם כדי שתוכל להגן על ישובי הצפון וגם כדי להבטיח את עצמה מפני התקפה סורית כוללת. כלומר, גם לצרכי בטחון שוטף וגם לצרכי בטחון יסודי.

אם הסורים כבר החליטו לשלול מישראל את כל האינטרסים הבטחוניים שיש לה בלבנון – גם לשם סילוקה מדרום לבנון וגם למניעת טיסות הסיור שלה בשמי לבנון – פירוש הדבר שהחליטו ליזום מלחמה ממש נגד ישראל בקרוב. לפי שעה אין הוכחות לכך. לפי שעה ייתכן שהסורים מסתפקים בביצוע „הסכם דמשק" הלבנוני, הלכה למעשה, הסכם שיבטיח להם מעמד של שליטה והשפעה בלבנון, על בסיס ההסדר הבין־עדתי שנכפה בדמשק. לפי שעה ייתכן שישראל תוכל להפיק מתוק מעז אם יוברר שלבנון חדלה להיות שטח הפקר לפיגועי טרור נגד ישראל ויש בעל־בית – סוריה – שאיתו אפשר להגיע שם למצב דומה לזה הקיים ברמת־הגולן. לפי שעה יכולים כל המהלכים הסורים להתפרש כבחינת הכוונות והיכולת של ישראל. שני אלה תלויים בעיקר בקונסנזוס הישראלי לגבי האינטרסים החיוניים של ישראל בלבנון ובשמיה. כמידת הקונסנזוס כן עוצמת ההרתעה של ישראל כלפי סוריה. שני אלה עומדים במבחן.

זהו חלק מהמבחן הים־תיכוני הכולל, שהוא גם [illegible] כל אלה למשארזמתן ולמתיחת קווים אדומים בשמי הים התיכון, הוא שיקבע [illegible] והאסור לגבי פיגועי טרור רצחניים, ירי קטיושות והצבת טילים סובייטיים גם בסוריה וגם בלוב. זוהי תקופת מבחן מסוכנת ומעצבנת, שמחייבת יותר ויותר תיאום, יותר ויותר כוונות משותפת בין ישראל לבין יתר הגורמים בזירת הים התיכון, ובעיקר ארה"ב.

כלה בלי נדוניה

מאת טדי פרויס

„הלביא" תופס בהדרגה את מקומה של „שלום", אניית הדגל של הצי הישראלי בראשית שנות ה־60. תחילה דיברו על חשיבותה הכלכלית של אניית פאר, אחר־כך הזכירו את החשיבות הבטחונית של אניה שבימי מצור תוכל לסייע בפריצתו, והסבירו איך נגביר את התיירות ונשפר את מאזן התשלומים. כשהיתה האניה בדרכה לניו־יורק, מצא מבקר המדינה שחישובי הכדאיות היו אופטימיים מדי, ובעצם לא היה בסיס לציפיות לדיווידנדים, ולו רזים, שהבטיחו ראשי חברת הספנות הלאומית „צים". בכל־זאת חלפו שנים עד שהממשלה מצאה עוז למכור את האניה ולצמצם את הפסדי החברה. זה היה לפני עשרים שנה.

לא ברור כל־כך מי רוצה עדיין ב„לביא". במפקדת חיל־האוויר מתייחסים בספקנות לציפור החדשה. ראש הממשלה, ממייסדי התעשיה הבטחונית־טכנולוגית, מדבר עליה בזהירות מעוררת פליאה. בדרך כלל דיבר שמעון פרס בפה מלא בזכות יצור עצמי; תמיכתו המסויגת בפרוייקט איננה משכנעת. שר הבטחון אינו נלהב („עברנו את קו אי־החזרה") ושר־האוצר ויותר מקבלי ההחלטות בתחום הכלכלי מדברים נגד המטוס. יצחק מודעי אמר, בנעימה של משאלה, שה„לביא" יפול מאליו. מכל השרים שהתעמקו בנושא הפרוייקט, השר משה ארנס הוא כמעט היחיד שעדיין תומך בו. לצידו ניצבים ראשי התעשיה האווירית ותעשיינים אחרים, שהמטוס יספק להם תעסוקה כקבלני משנה. „אנו תופרים אוכפים לפילים", אמר מפקד חיל־האוויר לשעבר בני פלד, כיום ממנהלי קונצרן „אלרון", המצפה לקבל את הסטייק־פילה של האביר המעופף.

ראשי התעשיה האווירית מטעימים, כי ימים אלה, ימי מיתון והאטה, אינם המועד המתאים לגניזת פרוייקט המעסיק אלפי אנשים. הם צודקים. מוטב היה אילו התעוררו בשלב מוקדם יותר, אך את ההשוואה אין לעשות עם העבר אלא עם העתיד: כמה עוד יעלה לנו הפרוייקט – בכסף ובכוח אדם – ולא כמה כבר עלה עד כה. הנימוק שמשה ארנס מרבה להשמיע אינו משכנע (הוא טוען שהאמריקאים והשדולה הפרו־ישראלית, שהשיגו 250 מיליון דולר לשנה למימון דמי־הפיתוח, יתרעמו אם נגנוז את הפרוייקט אחרי שיותר ממחצית הסכום כבר הוצא). פרוייקטים אמריקאיים רבים נגנזו אחרי שכמעט הושלמו על שולחן השירטוט: את טנק המערכה החדש ואת המפציץ האסטראטגי החדש ביטל הנשיא קארטר, אף שתיכנונם היה בעיצומו. (רייגן החליט לבכל את הגניזה). שרטוטי מטוסים, אניות וטילים נשלחו למחסן, אחרי שנמצא כי אין טעם לייצרם. גם פרוייקטים אזרחיים נשלחו למזבלה, אחרי שמאות מיליונים מהתקציב הפדראלי הושקעו בפיתוחם. למשל, הסס"ט, מטוס הנוסעים העל־קולי בחברת „בואינג" ביקשה לייצר. האמריקאים החליטו שאין טעם לזרוק כסף טוב, אחרי שזרקו כסף רע, והפסיקו את ההקצבות. מינהל וקונגרס המרבים לחשוב על העתיד יבינו, אם יסבירו להם, כי יצור „הלביא" הוא מעמסה כבדה מדי לכוחה הכלכלי־הרעועה של ישראל ולכן היא נאלצת לבטלו.

„תופרים אוכפים לפילים", אמר עליו בני פלד. יפול מאליו, הביע משאלה מודעי. פרס הגיד ורבין אינו נלהב. ארנס דבק במטרה. תעשיינים אחרים מחכים לסטייק־פילה של האביר המעופף – „הלביא". ההשוואה הנכונה היא זאת ההולכת קדימה, עם העתיד, ולא לאחור, עם העבר.

יתר־על־כן, פרופסור ארנס מאמין שהאמריקאים יממנו נוסף על הוצאות הפיתוח, גם את דמי הייצור. אם אמנם יש ממש בתקוותו, יגלו האמריקאים הכנה כפולה ומשולשת לביטול ה„לביא": נוסף על מאות־המיליונים (שכבר הוציאו לפיתוח) הם לא יצטרכו להקצות עוד מיליארדים (לייצור) מתקציבם, שכבר עתה בגרעון של 200 מיליארד דולר. יחד עם המימשל של ארה"ב גם תעשיית המטוסים (ואין זו סתם השערה: יש מידע על כך): ישראל תקנה ממנה 300 יחידות, במקום לייצרן בכוח אדם ישראלי ובכספי אמריקאי.

פרופסור ארנס נוהג לומר, כי כבר עתה ה„לביא" הוא מוצר יצוא: אנו מקבלים כל שנה 250 מיליון דולר לפיתוחו: ה„יצוא" הזה ייעלם אם נפסיק את העבודה. לנימוק הזה אין שחר. כל מה שאפשר לומר על ה„יצוא" הזה הוא, שכמותו כאותן כתבות עתונאיות, שמחברן מקבל שכר סופרים כדי שלא לפרסמן. האמריקאים מסכימים עתה שישראל תשתמש בכסף שהוקצה ל„לביא" למימון פרוייקטים חדשתיים אחרים, והם מוכנים להוסיף על זה 50 מיליון דולר לשנה. כומר, החותן מוכן להעניק את הנדוניה, גם אם החתן לא ישא את בתו המכוערת.

אמת, כי הורדת ה„לביא" מסדר היום תבטל מעבודה בעלי מקצועות מסויימים, אך זה יהיה צוואר־בקבוק זמני בלבד. במשך הזמן, כפי שחזים מתכנני כוח־האדם, יהיה בארץ מחסור חמור במהנדסים ובאנשי מחשבים, ואלה בעלי מקצוע ש„הלביא" סורף בכמויות גדולות. אם נקבל 250 מיליון דולר בשנה, אפשר להפנותם להשקעות בטחוניות, הרי שלבד מתכניות, לא יחסר לנו מאומה כדי להעסיק את כוח־האדם שישתחרר מה„לביא". מפעלים וחברות רבים זקוקים לכספי פיתוח לכוח־אדם, ויש להניח שרוב המועסקים ב„לביא" ימצאו לעצמם כר פעולה ופרנסה חדשים ומבטיחים יותר. נכון, לא ברור מה יעלה בגורלם של מהנדסי האווירונאוטיקה והמטלורגיה, שכישוריהם מתאימים לייצור מטוסים בלבד. זו בעיה, אך מה חשבו חובבי ה„לביא" לעשות איתם אחרי שייצור המטוסים יושלם? לבנות „סופר־לביא", „ליש", „שחל" או מלך־חיות מעופף אחר?

מחכים ברמזור

מאת טוביה מנדלסון

הריח העומד באוויר הוא חריף, מחליא ומוכר. כל־כך, עד שיש פרשנים ומומחים המשוכנעים שלא רק שאי־אפשר יהיה למנוע „התפתחות צבאית" באיזור, אלא שלא כדאי למנוע זאת. יותר מזה: משיקולים מדיניים טהורים אולי אפילו כדאי להאיץ קצת את התהליך. הנסיון בחבל ארץ זה של העולם מוכיח כי מה שמתחיל כשמועה, לובש צורה של הערכה אסטראטגית ומתגבש לתחזיות וציפיות שהציבור כולו שותף להן – מתממש בסופו של דבר, לטוב או לרע, בשדה הקרב. העובדה שביומיים האחרונים ניתן חצי־אישור לידיעות מארה"ב, שלפיהן נשיא סוריה הזיז שוב את הטילים והחזיר אותם מלבנון לשטח סוריה, לא הקטינה את סכנת ההתפוצצות באיזור.

רוטציה או לא, ממשלת אחדות או לא, מלחמה או שלום – חשובות יותר. פרס ורבין, מחכים לכם למנוע מלחמה.

בעקבות התקפות המחבלים על דלפקי „אל־על" בווינה וברומא הגיעו מוואשינגטון תגובות, שהתחילו כליטופים המכוונים להתניף לאגו הצבאי הישראלי, והסתיימו למעשה במתן „אור ירוק" לישראל להגיב. לא בכל מקום. תלוי, כמובן, בהעדפות של הדוד סם. ישראל אולי איננה יכולה לעשות זאת – כמה מקברניטיה ודאי גם אינם רוצים בכך – אבל אורחים רשאים למחות על „העידוד" שהיא מקבלת להיות הזרוע צבאית של המימשל בוואשינגטון. בנסיבות קצת שונות פעלה כבר ישראל בהתאם לרמזור המתחלף בוואשינגטון, ועד היום לא הוכרע היכונה אם האור שקיבל אריאל שרון לפני הכניסה ללבנון היה ירוק או שמא מיהר לפעול בלי שהבחין שאלכסנדר הייג פשוט נתקע בצהוב.

כמו האור הירוק מארה"ב כך הקריאה של סגן ראש הממשלה, דוד לוי, „להרחיב את איזור הבטחון בדרום לבנון" בעקבות ירי הקאטיושות בשבוע שעבר על קריית־שמונה. לוי, שהיה שותף מלא להכרעות של הממשלה הקודמת, שפעלה כזכור להרחבת איזור הבטחון בדרום לבנון, מגלה הפעם משנה זהירות ומסייג את הצעתו באמירה, ש„אין לנקוט צעד צבאי מקיף". הוא אינו היחיד בין ראשי הליכוד ששכח לאן הוליך אותנו הצעד הצבאי „המוגבל", שפתח ב־1982 את המלחמה בלבנון. על־פי ההתבטאויות האחרונות של דוד לוי, יצחק שמיר ואישים אחרים בהנהגת הליכוד, התבטאויות המוכתבות פחות מהמצב המדיני־בטחוני ויותר מהמצב הפוליטי פנימי בתוך תנועת החירות ומהמועד המתקרב לביצוע סעיף הרוטציה בהסכם הקואליציוני, לא ירחק היום, וההישג החשוב ביותר של שמעון פרס ויצחק רבין יוקף לחובתם, והוצאת צה"ל מלבנון תתואר כמחדל שהחזיר את הקאטיושות לקריית־שמונה.

נושאים חשובים רבים עמדו על סדר־יומה של הממשלה, אך מהר מאוד הוכח, שאחדות מונעת קבלת החלטות וביצוען. בנושאים של שלום ומלחמה ומדיניות בטחון, אין אחדות, אף לא מוסווית בהסכמים קואליציוניים. הציבור כולו נושא עתה עיניו למהלכים של ראש הממשלה ושל שר הבטחון. לא עתידה של ממשלת האחדות מטריד עתה את הציבור ולא את קיומו או אי־קיומו של הסכם הרוטציה. כל אלה מתגמדים מול הציפיה להיווכח ביכולת, בכשרון וביוזמה של שמעון פרס ויצחק רבין, לעשות את מה שצריך לעשות בנושא הסדר ולמנוע מלחמה.

עם הליכוד כמו בליכוד

מאת יהודה גוטהלף

עקב תוצאות הבחירות לכנסת לא היה מנוס מהרכבת קואליציה רחבה, וממשלת „האחדות הלאומית" נהיתה הכרח שלא יגונה. שמעון פרס נטל על עצמו משימה בלתי־אפשרית כמעט, ויש לברכו על התושיה והכוח הרוחני, שהוא מגלה בניווט הספינה תוך גלים נסערים מבית ומחוץ. אף אין להתעלם מהישגים מסויימים בשנה הראשונה לקיום הממשלה בראשותו: החזרת צה"ל מלבנון, עצירת ההידרדרות המשקית־הכלכלית, עקב ממשלות „הליכוד", המאמצים לחידוש יוזמת השלום עם שכנינו.

[illegible]

ברם, אחדות הקואליציה, שהיתה רופפת מלכתחילה, מתערערת והולכת: ובלי קונסנזוס מסויים ספק אם תאריך ימים. חובתנו לשקוד, ששכרה של הקואליציה לא ייצא בהפסדה, ולא תנוצל להחלשת מעמדה וסיכוייה של תנועת העבודה.

לא אעמוד הפעם על התפקיד, שנטלו לעצמם שרי הליכוד, ובראשם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ י. שמיר – לבלום כל יוזמה לייצובו ולהרחבתו של השלום עם שכנינו, תוך ניצול כל הזדמנות המוגשת להם מצד גורמים חיצוניים־עוינים שאינם מעוניינים בתהליך השלום. אולם בתחומי המשק והחברה חופש ההכרעה והפעולה נתון בידי ממשלת „האחדות", ויש להבטיח, כי לא תעוות – בתקופת המעבר – דרכה ההיסטורית של החברה הישראלית על ידי הטייתה לעבר משטר רכושני־„ליברלי" – מהמאה שעברה. שרי העבודה בממשלה מתקוממים נגד „הליכודיזציה" של שירות המדינה". מהראוי שיפעלו גם נגד „הליכודיזציה" של המשק והחברה. חלילה להם ללכת שבי אחר מדיניותו של שר האוצר מודעי, שבתחילתו לאיחוד עם „חירות" (ואף למנהיגות במפלגה המאוחדת) – הוא מופיע לאחרונה כ„קתולי יותר מהאפיפיור".

★

אינני משלה עצמי, כי בשותפות עם הימין עשויה מפלגת העבודה להגשים את תכניתה הציונית־סוציאליסטית. אולם יש ויש להקפיד על תכנית מינימום, מתקבלת על הדעת, שבלעדיה לא יהיה טעם לשותפות.

א) יסוד־מוסד לכל קואליציה של מתנה העבודה עם בעלי־בריתה (הליברלים, הדתיים ועוד) בימי הישוב וכינון המדינה היה – פלורליזם משקי־חברתי, שבעלות ממלכתית וציבורית, פרטית ושיתופית דרו בו בכפיפה אחת. אך שר האוצר „הליברלי" מבקש להעביר ככל האפשר מפעלים ממלכתיים לבעלות פרטית. מצוקתה הכספית של הממשלה ידועה לכל אך מפעל ממלכתי אפשר למכור רק פעם אחת. למפעלים כושלים לא יימצאו קונים: מה בצע במכירת מפעלים ממלכתיים ריווחיים (והמדובר אפילו ב„שקם"!), העשויים לשמש מקור הכנסה קבוע לשנים הבאות. משל למה הדבר דומה? „לאותם פראים שכשעה שרוצים ליהנות מפירותיו של עץ, מיד אוחזים בגרזן וגודעים את האילן עצמו, ואחר־כך יושבים להם בהרחבה אל מפלתו ואוכלים את הפירות בכל פה, בחפזון לקבל" (ר' היינה „לוטציה").

תנועת העבודה לא שללה את זכותה של היזמה הפרטית. אדרבא, יבואו בעלי ההון וישתתפו בבנין הארץ (אם במישרין, ואם בשותפות חלקית). מה טעם להעשיר יהודים, שיבואו אל המוכן, ויוסיפו להעמקת הפער המעמדי. אילולא חלקם הניכר (כדי 40 אחוז) של המיגזרים הממלכתיים, הציבוריים השיתופיים, המיוסדים על שילוב הרווחיות והאחריות הלאומית־החברתית, מצבנו היה רע לאין ערוך. אראו היינו נתונים במדה יתירה לשבטם ולחסדם של בעלים פרטיים, שאינם נכונים ואולי גם אינם מסוגלים להקפיד על שילוב הריווח והאחריות הלאומית. אילו השתת המשק על יזמה רכושנית בלבד, לא היתה מתגשמת הציונות (החלוצית מיסודה), והיה מתרחב הפער הסוציאלי והעדתי, בדומה למתרחש בארצות הקולוניאליות, המסוכסכות, המתמוטטות, עקב לחצים פנימיים.

לגבי תנועת העבודה השאלה היא עקרונית, ואין להמירה באופורטוניזם של חיי שעה. הליברלים טוענים, כי הבעלות הפרטית על אמצעי הייצור מבטיחה יותר עצמאות לאזרח, יותר רווחיות ופחות ביורוקרטיה. אך כיצד תבטיח שיטה זו עצמאות למעוטי־היכולת, ואת צמצום הפער (בארץ של קיבוץ גלויות)? כיצד יימנע אותו מצב לא־תקין, מבחינה דמוקרטית, המעניק למיעוט בעם רכוש רב מדי והשפעה פוליטית יתירה על חשבון רוב העם?

מפעלים תעשייתיים גדולים, הכפופים לבעלות פרטית, אינם מבטיחים רווחיות גדולה יותר, כפי שהוכיחו פשיטות־הרגל הרבות, ולא רק בזמן האחרון. לא שכחנו, כי חברת החשמל חברת האשלג הועברו בזמנו לבעלות ציבורית, כי הבעלות הפרטית לא היתה מסוגלת לקיימן ולפתחן. ואשר לייעילות ולטכנוקרטיה: במפעלים תעשייתיים רכושניים גדולים, נעלם הקשר הבלתי־אמצעי בין הבעלות לבין תהליך העבודה, שהרי בעלי המניות מפוזרים ברחבי הארץ ואינם משגיחים על מפעליהם, המנוהלים, בדומה למפעלים ממלכתיים, על ידי מנהלים מקבלי שכר. מה עדיפותם של מנהלים הכפופים לבעלי־ההון ממנהלים הנתונים לפיקוח ציבורי, או שיתופי?

לפי החלטת הכנסת מלפני „המהפך" מצווים מפעלים ממלכתיים לשתף את נציגי העובדים בהנהלה. העברת מפעלים ממלכתיים לבעלות פרטית תמנע את מימושו של השיתוף הזה. כלום זו הדרך להפיכת „הפירמידה" הגלותית ולטיפוח שכבות עובדים עברים זקופי קומה, שלא ירגישו נחיתות במעמדם „הפרולטרי"?

זאת ועוד. העברת מפעלים ממלכתיים חיוניים לידי חברות־הון איננה סגולה לחזוק הדמוקרטיה. בארצות העולם כבר הוכח, די והותר, כי בעתות משבר הן עלולות לסייע לדמגוגים ריאקציוניים החותרים למיגור המשטר הדמוקרטי.

הליברליזם (מהטיפוס הישן), המתנער ממעורבות המדינה במשק (פרט למקרים שזה מכוון נגד מעמד הפועלים, כגון: שחיקת השכר, הלאמת קופת חולים וכד') בא לידי ביטוי גם ביחסו של שר האוצר לחקלאות הישראלית (השיתופית ברובה), שהיא לא רק נכס כלכלי, אלא גם ערך לאומי וחברתי ממדרגה ראשונה. ראה זה פלא: שני בתי הקונגרס בוואשינגטון אישרו הבטחת סיוע לחמש השנים הקרובות בסך יותר מ־150 מילארד דולר לאיכרי ארצות הברית השרויים במשבר. אך חקלאי ישראל הנתונים כיום במשבר (ולאו דווקא באשמתם) ומבקשים כי יפרסו חובותיהם (בסך 90 מליון דולר) למספר שנים אינם זוכים למענה הדחוף הדרוש, שהם ראויים לו – מבחינה משקית ולאומית.

★

ב) תנועת העבודה רואה ב„וואלפר־סטייט" (מדינת סעד־רווחה) שלב מחוייב־המציאות – בדרך לחברה סוציאליסטית, אל־מעמדית. יש שהמטרה הסוציאליסטית נראית להם רחוקה יותר ומסתפקים במדינה סוציאלית לאלתר. בין בשלטון ובין בקואליציה אין תנועת העבודה יכולה לוותר על תכנית מינימום זו. לצערנו, מסתמנת בממשלת „האחדות" הנטיה לקצץ,

(המשך בעמוד הבא)

מכתבים למערכת דבר

לא נבחרו – למה? כובע!

הרצון, המוצדק בהחלט, לצמצם את מספר חברי הוועדה המרכזת פגע לא מעט בשלושה חברים שלעניות דעתנו חשוב מאוד שייצגו חלקי ציבור בעלי משקל ב"ממשלת ההסתדרות" – הוועדה המרכזת, שבהפרש קולות זעיר (לאחד מהם חסרו 17 קולות) לא נבחרו בשיטה הסטטוטית החדשה במרכז מפלגת העבודה.

כוונתנו לאוריאל אברמוביץ – נציג מושלק ומנהיג של ציבור הגימלאים הגדול, למנחם ארמוני – החודש להשכלת והפעלת ועדי עובדים בכל מיגזרי ההסתדרות, וליצחק גלעדי, המייצג את הסרבל בכחול והידיים המיובלות של פועלי ייצור ותעשיה.

אי־בחירתם אינה פוגעת, לא בהם אישית, ולא בוועדה המרכזת שנבחרה כדין, אך נשאר משקע מריר לגופים שהם מייצגים.

הצעתנו, שמזכיר ההסתד־רות, ייזום הצעה לאשר את צירופם לוועדה המרכזת, ולו בזכות דעה מייעצת, או בכל צורה אחרת, שבוודאי תאושר גם על ידי מרכז מפלגת העבודה.

סביב בחירתם או אי־בחירתם יכולים להיות עשרה דיבורות בעד ונגד, אך שלמות הוועדה המרכזת לא רק שלא תיפגע, אלא תחוזק עם צירופם.

ד"ר אברהם וולפנזון
שלמה סלע

לא מסיבות דתיות

במאמרכם ביום 8.12 על השתלת כבד הותיר בציבור רושם מוטעה באשר לסיבת מניעת אישור מטעם משרד הבריאות להשתלות כבד בארץ. כותרת המאמר תלתה את הקולר ב"התנגדות החוגים הדתיים" ובכך תרמה להחמרת הקיטוב בין הציבור החילוני והדתי ללא הצדקה.

כחבר בוועדת הלסינקי העליונה המייעצת למנכ"ל משרד הבריאות, השתתפתי בדיון על הנושא וכל "הבעיות ההלכתיות" אם כי הן קיימות, לא זכו אפילו לאיזכור. גם לא הבעיות הכלכליות או "חוסר המודעות לעובדה שהש־תלות כבד אינן עוד בגדר ניסוי". כל אלו הן השערות בלתי־מבוססות. הוועדה החליטה פה אחד לדחות את ההשתלות בשום שהיתה הרגשה שבתנאי מצוקת כוח אדם, ציוד, תרופות ומיטות הקיימים, הכנסת ניתוח מסובך ומורכב תגרום לירידה ברמת השירותים הגבוליים הניתנים כיום בביה"ח בארץ. ניתוח כזה יהווה נטל על בנק הדם, על חדרי ניתוח, על צוות בית־החולים ורק יאריך עוד יותר את התורים לניתוחים ויפגע בחולים.

לצערי ד"ר שפירא ברצונו המובן ללחוץ בנידון (כזו היא זכותו) לא היה מודע לקיום הוועדה ולנימוקיה. הוא הציע השערות שהאחרונה ביניהן היתה "אולי בעיות הלכתיות". דנקה הרגיש כבר הרחיבה את הרעיון וכתבה "הרושם הוא שהבעיות ההלכתיות הן הן המכריעות", ולקראת סוף מאמרה עוד הרחיקה לכת עם "הרצון לא לבוא לכלל עימות עם הדתיים", "אם הממשלה אין לה אומץ להתגבר על ההגבלות שמטילה ההלכה", "אינוסים פוליטיים" ועוד. וכותב הכותרת סתם את הגולל בפיסקה הסופית שלו שהמניעה היא "בעיקר בגלל התנגדות החוגים הדתיים" וככה נולד עוד מקור "מוסמך" להכפשת הציבור הדתי.

באווירה השוררת בחלק גדול של כלי התקשורת, לדאבוננו מתקיימת אימרה חדשה לגבי היהדות הנורנית זו "הרי זה כל יהודי דתי לכף חובה".

פרופ. ש. גליק
מנהל מחלקה פנימית ג, המרכז הרפואי סורוקה

יהושע שגיא, הימין ו"אל המקור"

ב"דבר" ביום 27 בדצמבר 1985 כתב אמנון דנקנר, שיהושע שגיא לא נתקבל כחבר בחוג בן־גוריון וב"אל המקור", שהם לדבריו "השוליים הימניים הסהרוריים של מפלגת העבודה".

עלי להעיר כדלקמן:

א. "אל המקור" איננו חוג של מפלגת העבודה, אלא של "התחיה".

ב. יהושע שגיא לא היה מועמד לחברות בחוג בן־גוריון, מאחר שיכול להתקבל לחוג בן־גוריון רק מי שנמנה עם חברי מפלגת העבודה.

ג. חוג בן־גוריון איננו "ימני". בנושאים מדיניים הוא דוגל במצע של מפלגת העבודה. ובנושאים חברתיים־כלכליים, בעמדות שבוודאי יותר "שמאליות" מדעותיו של אמנון דנקנר.

עד כאן הדיוק העתונאי. אוסיף עוד הערה אחת. אמנון דנקנר יכול היה לחסוך לעצמו את המונח "סהרורי". אינני חושב שהיה שש לכך, שהיו משייכים אותו ל"שוליים הסהרוריים של העתונות הישראלית". פגיעה לא מוצדקת היא למעשה "גול עצמי".

אשר בן נתן
היו"ר הארצי של חוג בן־גוריון במפלגת העבודה

בעין בוחנת

היינו שישה, ארבעה עולים חדשים מרוסיה ושניים ותיקים, רעייתי ואנוכי. השיחה התגלגלה בנושאים שונים, גם על הבדיחות ברוסית ואמרות שונות. אחרי שהלכו רשמתי ועיברתי את האמרות.

● חברות ותה חזק טובים אם הם חמים ותוקים אך לא יותר מדי מתוקים.
● התרופה הטובה נגד חוסר שינה בלילה – לישון.
● גם מחלת סוכרת לא מתוקה.
● סיפור טוב צריך להיות קצר, לא טוב יותר מדי קצר.
● היד הימנית שלו לא ידעה מה עושה השמאלית – אך השמאלית לקחה שוחד.
● אופטיקאי טען, כי אצל הלקוח העיניים לא מתאימות לנוגיות.
● אם אינך מאמין לעיניך תאמין למשקפיים.
● אמרה האשה הנכבדה: הסבא ישן עם משקפיים, כנראה שהוא רואה חלומות יותר טוב.
● היה לו מזל: הוא נפל תחת אוטובוס של עזרה מהירה.
● לזקנים נדמה שבזמן צעירותם המדרגות לא היו כל כך תלולות.
● חכמים ורופאי שיניים מסתכלים בשורש.
● האמצעי הטוב ביותר נגד שער שיבה הוא קרחת.

ישראל קרגמן

ביטוח תלמידים

עקב ריבוי הידיעות לאחרונה בנושא התוספת לביטוח התלמידים ומאחר שארגון ההורים הארצי הוא צד להסכם ברצוננו להעמיד דברים על דיוקם כדי למנוע מכשלה ברבים.

1. החובות הביטוחית האמורה מוטלת על פי החוק ועל פי ההסכם על "ענבל" כחברת ביטוח וכקרן לסיכוני הממשלה. ארגון ההורים היה יוזם ההסדר הביטוחי והוא צד להסכם עם ענבל אולם אין בכך כדי להחיל עליו חבות ביטוחית כל שהיא.

2. התלמיד ייחשב כמבוטח רק במידה והרשות בה הוא לומד הצטרפה להסדר זה ולאחר שמולאו הדרישות הבסיסיות שכל תלמיד נדרש למלא בנושא זה.

3. לגבי רשויות בהן נעשה הסכם נפרד לא יחולו ההסדרים הנ"ל.

4. כאמור ביטוח זה הוא לשנת תשמ"ו בלבד.

ש. אולמן, עו"ד
יו"ר הוועדה לנושא ביטוח התלמידים, מטעם ארגון ההורים הארצי

לתשומת לב הנוגעים בדבר

בעקבות הדיונים על הקמת ועדת החקירה לבדיקת האסון בהבונים רציתי להביא לידיעת הקוראים מקרה שקרה לי.

שבוע ימים לאחר התאונה הנ"ל ב־18.6 הלכתי ברח' ז'בוטינסקי לכיוון רח' הירקון כדי להגיע למלון "הילטון". בין הקונסוליה הקנדית ובלון "שלום" עמדו כ־5־6 אוטובוסים של "אגד". זה אירע בין השעות 18.30 – 19.30 בערב. היתה תנועה חזקה ובלתי־רגילה וכאשר חציתי את רח' הירקון, נזכרתי שמתקיימת ועידה עולמית של אחים ואחיות שהגיעו למלון "הילטון" ובסיום הוועידה חצו האנשים את הכביש כדי לעלות לאוטובוסים שהמתינו בצידי הכביש הסואן. נזכרתי בתאונה המחרידה שקרתה ליד קיבוץ הבונים. הייתי מודאג שלא תקרה שנית תאונה קטלנית המונית. על כן עצרתי את התנועה על הכביש בשני הכיוונים כיוון שהנהגים ישבו להם בצד ללא נקיטת פעולה. עזרתי להעביר כ־1.500 איש לאוטובוסים במשך קרוב לשעה.

כאשר סיימתי, רצה אחרי מורת הדרך של הקבוצה והודתה לי בשם האנשים שלחצו עליה להודות לי.

לאחר יומיים ב־20.6 כאשר עברתי שוב באותה שעה ראיתי שהנהלת "אגד" הציבה אדם שביצע את התפקיד שאני ביצעתי יומיים לפני כן.

גד רוזנברג
תל־אביב

מצרים – ויתור גורר ויתור

בראיון ל"קול ישראל" ששודר לאחרונה אמר שר הבטחון – יצחק רבין – שאם נתחכם עכשיו ונערום קשיים בעניין "טאבה" נגרום לכך שהשלום עם מצרים יילך ויתדרדר.

אך כל אחד יודע, שוויתור למצרים בעניין "טאבה" יגרור ויתורים נוספים וכל סחיטה מצרית תזמין סחיטות נוספות, בבחינת עבירה גוררת עבירה.

על אף הריסת היישובים ופינויים בחבל ימית וחרף הנסיגה מכל סיני, ומסירת שדות הנפט לידיים מצריות, ממשיכים המצרים לתעתע בנו, והראיה לכך שעד עצם היום הזה מצרים מיוצגת בישראל באמצעות פקיד מיופה כוח (מר בסיוני) וגם זה כג'סטה אישית כלפי ראש הממשלה – שמעון פרס.

שר הבטחון בדעה שאם שרי הליכוד יתעקשו הפעם בעניין "טאבה" קיימת סכנה לעצם הסכם השלום.

עד כמה מדהימה התופעה ששרי המערך הנלהים אליהם חיים בתקות שווא שהעברת "טאבה" או חלקים ממנה לידיים מצריות אכן תביא לרגיעה, תשפר את האווירה, ותהדק את השלום עם מצרים.

הרצח המתועב בראס בורקה והתבטאויותיו השחצניות של נשיא מצרים מובארק, רק מבליטים את הגירסה, שהשלום עם מצרים עומד על כרעי תרנגולת והסכם קמפ־דייוויד הפך לפיסת־נייר.

מרדכי אופד
ירושלים

עם הליכוד כמו בליכוד

(המשך מעמוד 7)

לחסל את ההישגים בתחום שירותי הרווחה, שלדעת הימין הם חורגים מיכולתה הכלכלית של המדינה. כן נוטים הם להתגבר על המצוקה הכלכלית בשיטה הקלאסית של הקפיטליזם (מלפני קיינס) – בדרך המחזורית של מיתון, המביא לצמיחה, וצמיחה המסתיימת במשבר; ובין מיתון לצמיחה "מבריאים" את המשק באמצעות אבטלה ופילנטרופיה לנזקקים ביותר.

לאחרונה הסתבר, כי אפילו משק רכושני־מפותח אי־אפשר עוד לרפא בדרך זו. האבטלה הגדולה והמכושכת השוררת במדינות שנקטו שיטה זו – תוכיח. בישראל עלולה שיטה זו להנחית מכה אנושה לציונות, שהרי זה אמצעי בדוק ומנוסה למניעת עליה ולהגברת הירידה. שלא כארצות המפותחות, העשויות אולי לשוב לאיתנן אחר משבר, הרי פגיעה במהותה הציונית והסוציאלית של ישראל היא בכיה לדור, או לדורות.

אין להשהות את הצמיחה לאחר "ההבראה" המשקית, אלא יש להקדים את הצמיחה להבראה, או לפחות לפעול ברזמנית לצמיחה ולהבראה. הא בהא תליא. נקל לשער, מה תהיה התוצאה של מדיניות כלכלית בלתי־מאוזנת על מצבה החברתי ומעמדה הבטחוני של המדינה. "שומר הגלם" היחידי שברשותה הוא האדם העובד, הבריא, המשכיל: העשק העיקרי שלה – החייל, שלא יראה עצמו ומשפחתו מקופחים, ויהיה מוכן להגן על המדינה בחירוף נפש.

בשנה הראשונה לקיומה הגיעה הממשלה להישג החשוב של ריסון האינפלציה. שום בר־דעת לא יציע לפרוץ את המחסום ולמלא את משאלותינו על ידי הדפסת כסף, אשר שווי לא יהיה רב מזה של הנייר שעליו יודפס. אולם מצויים בידי חלק ניכר של העם (ולא רק בידי המולטי־מליונרים) נכסים פיננסיים למכביד (יש מעריכים שוויים ב־50 מילארד דולר ויותר). הם גורמים למצב פארדוכסלי של מדינה עניה, שחלק ניכר מאזרחיה עשירים. יש טוענים, כי על האזרח הישראלי הממוצע (מי זה?) מוטלים בלאו הכי מסים כבדים, ועל כן יש להירתע מנטל נוסף שיוליש את הרצון לעבודה.

ברם, בשוודיה, למשל, המס גבוה יותר, והוא לא מנע את תנופת הייצור של מדינה מפותחת זו. רוב הפיננסים שהצטברו בידי הישראלים אינם פרי עבודה. מכל מקום, לא יבולע לבעלי הון, ואפילו לחסכונותיהם של שכירים מבוססים ושל שכבות הביניים – אם יוטל מילווה־חובה פרוגרסיבי לצרכי־צמיחה והבטחת מקורות תעסוקה למובטלים ולמועדים לאבטלה.

ההסתדרות הרגישה לבעיות האבטלה והמצוקה של השכבות החלשות, ראתה מחובתה להקים קרן צמיחה, כביטוי לחובת הסולידריות של המוני העמלים, אך לא די בגילוי חלונטרי זה. צרכי הפיתוח (לרבות העזרה למפעלים כושלים, להקמת קואופרטיבים יצרניים ועוד) מחייבים גיוס הון רב באורח ממלכתי.

יש חוששים, כי נטל המס (אפילו מילווה?) ירתיע משקיעים. אך הרתעת עולים וירידת המוני עובדים (לרבות טכנאים ומדענים) הן סכנה גדולה יותר לעתידנו. בלאו הכי לא יבואו משקיעים אלא בעקבות ההשקעות של ההון ציבורי וממלכתי, שיפלסו דרך ליוזמה פרטית, קואופרטיבית ושיתופית.

תזכורת צפונית/ הגי

(המשך מעמ' 7)

בא הצלם דוד רובינגר, מוותיקי ומסובי צלמי העתונות בארצנו. מצלם הפעם למען ה"ניו־יורק טיימס", אם אינני טועה. כל העולם יראה את פרופסר אורן בהפגנת היהוד שלו. יהסר־ציבור הם חלק מחיינו. למען קריית־שמונה לא אושה אתה נציג "חירות", נכון?

אין אצלנו מריבות כעת, כולנו יחד (תורם את חלקו לאחדות־ישראל הוא מוסיף ואומר לי): מה שיצחק רבין עושה בשכלו מעודד ביותר. הוא אתי ואני אתו. רבין מחזק בעיני כאחד השרים המעולים בממשלת ישראל. זו הרגשתם של כל התושבים. הוא ענייני, עושה דברים בצורה פראקטית, ממלכתית.

★

פתאום חשתי צורך לנסוע לשם ולדבר אם אנשים. פעם, לפני שנים רבות, היתה סיסמה בארץ: "כל הארץ לנו תל־חי". איך עושים משהו כזה לקריית־שמונה אם אכן תשוב להיות עיר מותקפת? איך עושים עמידה ולא נטישה? איך אומרים אמת קשה של המקומיים בלי להיחשף יתר על המידה לתולשה מתבקשת? איך עוזר הכלל לחלק?

פרופסור אורן אומר לי, כי אם אבוא עד ה־10 בחודש, אמצא אותו שם. אחר־כך הוא נוסע לעשרים יום לארה"ב, בעניין "פרוייקט שיקום השכונות". הוא מרומז לשם על־ידי קהילת יהודי סן־פרנציסקו. גם קהילת יהודי ריצ'מונד נכנסת כעת לתמונה. ישוב בסוף ינואר.

מי יתן ולא תתחדש האש על העיר הקטנה, למען לא תועמד ישראל בפני ברירה שאינה נענית לפתרונות קלים. כי שהבטיחו להם כי לא תיפול על ראשיהם אף קטיושה, שיקר להם ולא רק לזום. סיפור הארץ היה תמיד כך וכך בטחון וכך "בדמיך חיי". אין תרופות אליל. אך הם זכאים לכל האחווה, לכל השותפות ולכל העזרה.

בלכתי צייד אותי אלכרם אודרי, מנהל האגף הסכבי בעיריה בניירות המכילים את כל תביעותיה של העיה, הכלולות במברק לראש הממשלה. מיליוני דולרים (על אף האיסור לפי סכומי כסף במטבע זר). השד יודע מאין יילקח הכסף הזה ל"סולם העדיפויות". אך הופעתו של אורן בירושלים היתה בבחינת תזכורת צפונית שקשה להתעלם ממנה.

אחד מראשי הערים הקטנות. הם עוברים "טסא" רציני אותנו עוד נשמע עליה.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
בנו – דיזנגוף 174 – 222386.
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142.
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191.
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288.
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271.
בני־ברק – רמת־גן
קופת חולים כללית – הגיבור 25 – 782537.
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854.
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153.

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 433300־03, 433500־03.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב ברכוכבא 49 תל־אביב – 284649־03 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערבי חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.

חיפה:
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 525366־04
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס לכל המשפחה!

מודיעין

טלויזיה

5.30 "פסטיבל 85" – "ברודווי על הכרמל" (א) מנחים: גדי יגיל, אבי קושניר ו"רובוס". משתתפים: יגאל בשן, אבי טולדאנו, אלון אולארצ'יק, צוות המופע "כמו צועני", דיקי גל, אילנה אביטל, רבקה זהר, להקת "ברוש", קורין אלאל ומאיר בנאי. תאטרון סולן, מיקי פלד הפיק את המופע.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 אלגרו. – משתתפים: חמישה מתמודדים, התזמורת הסימפונית ירושלים רשות־השידור בניצוחו של יצחק שטיינר, השחקן שלמה וישינסקי, הזמר יהודה אליאס, רביעיית הסקסופונים של אלברט פיאמנטה והמנחה יצחק שמעוני. התכנית הוקלטה בתאטרון ירושלים.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "הילדיי" – פרק שני: מתוך כוונה טובה לעזור ללין, השכן שלה, הילדי מוסיפה להביא על עצמה עוד בלבול ומבוכה.
10.00 זה הזמן – תכנית אירוח. מנחה רם עברון.
10.50 "בולמן" – שם הפרק: "שם המשחק". אלמנתו הצעירה של פושע חותרת לנקום בשוטר שהרג את בעלה. השוטר המודאג פונה לעזרתם של בולמן ולוסי, כדי למנוע שפיכות דמים בולמן משתף פעולה עם אנשי הפשע המאורגן.
11.40 חדשות.

טלויזיה לימודית

08.15 אורחות (חט"ב): מה זאת אומרת, בב"צ.
08.40 בלי סודות: שוא 3.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': חזקות.
10.05 ארץ מולדת: אל מחוץ לגדר.
10.30 רגע עם דודלי: לקרוא ולכתוב.
11.00 ערבית מדוברת: יום עמל ויום בטל.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 מדעי הטבע ד"י"ב: השועל.
12.00 תלמוד, שניים אוחזין: ודמיונם, חלק 2.
12.25 אנגלית ז'.
12.45 צרפתית: העשרה.
1.00 אנגלית ח'.
2.00 רגע עם דודלי: גם אני יכול.
2.25 יפן: חקלאות חי"ב.
2.50 קורס באנגלית מדוברת למבוגרים.
3.05 קסם קסם: לסוס.
3.30 קלידגול, פרק 50: שלום לך אמריקה.
3.45 בלי סודות: בניים 4.
4.05 בהטאן: הדרך אל העמק המלכותי. חלק שני.
5.00 ערב חדש – מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

7.30 שחרית מוסיקלית – רוסיני: סונטה מס' 5, במי במול מג'ור, לכלי־קשת (הסולנים מונטו / ק' שימונה); הופמייסטר: קונצ'רטו בסי במול מג'ור, לקלרנית ותז' (ד' קלקר / תז' "הקונצ'רטו מאמסטרדם / י' שרודר); מוצרט: רביעית כלי־קשת ברה מג'ור, ק' 499 (רביעית מלוס); צ'ייקובסקי: קונצ'רטו ברה מג'ור, לכנור ותז' אופ' 35 (א' שטרן / התז' הסימפ' הלאומית / מ' רוסטרופוביץ'); פרוקופייב: "מדורת חורף", סוויטה למקהלת נערים ותז' אופ' 122 (התז' ומקה' הילדים של רדיו פראג / א' קלימה).
9.30 קונצרט בוקר – מילו: סונטה לחליל, אבוב, קלרנית ופסנתר (1918) (א' ניקולה / ה' הולינגר / א' ברונר / א' מייסנברג); קלמנטי: סונטה בסי במול מג'ור, אופ' 47, מס' 2 "חליל הקסם" (ו' הקיל, פסנתר); פגניני: סונטה "נפוליאון" לכנור ותז' (ס' אקרדו / התז' הפיל' הלונדונית / ש' דיטואה); ברהמס: סונטה מס' 2, בפה מג'ור, אופ' 99 לצ'לו ופסנתר (ל' רוז / י' ברנר); שומאן: סימפוניה מס' 3 במי במול מג'ור, אופ' 97 "הריינית" (תז' הגוונדהאוז מלייפציג / פ' קונביצ'ני).
12.05 מאוצר הסרטיה – שוברט: מחרוזת שירים (מ' פורטר, קונטראלט / י' זק, פסנתר).
13.00 קונצרט צהריים – היידן: קונצ'רטו בדו מג'ור, לאבוב ותז' (ו' וויקנס / התז' הפיל' המלכותית / א' הווארת); ברהמס: סונטה במי מינור לצ'לו ופסנתר (א' פלמינג, צ'לו / ג' פרסונס, פסנתר); מוצרט: קונצ'רטו בלה מג'ור, ק' 488, לפסנתר ותז' (מ' פוליני / הפיל' הוינאית / ק' בהם); ברהמס: שירי עם גרמניים (פ' שרייר, טנור / ד' דונקל, פסנתר); בטהובן: סימפוניה מס' 2, ברה מג'ור (התז' הסימפ' מלונדון / א' יוכום).
15.05 "מוסיקה ויהד" – תכנית מיצירות ב'אסינטו שלסי – ארקאנגלו לנבל, סם סם
וקונטרבס (ס' קלקה / ר' היינג / י' קוהארה / ה' גיטבג); "קבריגיוזגרי" לקל סולו (ס' פון אוסטן, סופרן); "אולהה" לקל סולו (ס' פון אוסטן, סופרן); "גהור" לצ'לו סולו (פ' מרי אירטיג); "פראבאם 1" לסופרן, 12 כלים, סרט מגנטי (ס' פון אוסטן, סופרן / קלגיום אינסטרומנטלה מקלן / ה' גיטבג).
16.00 קונצרט מנחה – מוצרט: דיברטימנטו במי במול מג'ור, ק' 563 (א' שטרן, כנור / פ' צוקרמן, ויולה / ל' רוז, צ'לו); שומאן: "אהבת המשורר", מחזור שירים (ד' פישר־דיסקאו, בריטון / ו' הורוביץ, פסנתר); גריג: קונצ'רטו בלה מינור, לפסנתר ותז' אופ' 16 (פ' זלצמן / תז' סימפ' ים רשה"ש / ע' רודליך); ברהמס: סימפוניה מס' 3, בפה מג'ור, אופ' 90 (תז' פילהרמונית / ק' מריה ג'וליני); באך: פוגה בלה מינור (ס' סאבטום, גיטרה).
18.30 קונצרט מהקלטות הסימפ' ירושלים רשה"ש – מנצח: אורי סגל / סולנים: גרשון דמבינסקי, קלרנית / אלן סטרנפילד, פסנתר – היידן: סימפוניה מס' 95, בדו מינור; מלכולם ארנולד: קונצ'רטו לקלרנית וכלי קשת; סזאר פרנק: וריאציות סימפוניות לפסנתר ותז'; דביסי: "איבריה".
20.05 ערב טוב – באך: 3 פרלודים ופוגות מתוך הספר הראשון של "הפסנתר המשוכלל" (ר' תורזמפה, צ'מבלו).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התז' הסימפ' של רדיו ברלין / מנצח: כריסטוף אשנבאך – שומאן: הפתיחה ל"כלה ממסינה", אופ' 100; ברהמס: קונצ'רטו מס' 2, בסי במול מג'ור, אופ' 83, לפסנתר ותז' (כ' צימרמן, פסנתר); שומאן: סימפוניה מס' 2 בדו מג'ור, אופ' 61.
22.30 "מן המקורות".
23.00 דפי פסנתר – באך: פנטזיה ופוגה בסגנון צרפתי (א' וייסנברג, פסנתר); היידן: אריאטה וואריאציות בלה מג'ור (נ' ריינברגר); מוצרט: אדאג'ו בסי מינור, ק' 540 (ר' קלין).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – גרונטולוגיה.
14.06 תוכניות לילדים – "קיקי הבקיקי" מאת טובה הרשקוביץ; "הפטריה" מאת מרגלית הלפרט; "מוליקים של כסף" מאת מרי מייסטדודג'; "החוקתי עפיפון והנה חלום" מאת צביקה דרור.
15.00 "בארץ הלמה" – חידון.
15.25 ספורט לנוער.
16.05 רדיודרמה – "פיתויו של פילוקטטס" מאת מאיר ויזלטיר ש.ש.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – הטלאי הצהוב: היישוב היהודי בארץ־ישראל בתקופת השואה.
19.05 עיונים בפרשת השבוע "וארא".
22.05 שליחות חולים לחו"ל (ש.ש.).

רשת ב'

10.05 בענייני תחבורה ותיירות.
15.05 בענייני מדע וטכנולוגיה.
18.06 שעה חפשית.
18.45 היום בספורט.
19.35 דין ודברים – בענייני חוק ומשפט.
22.05 פינת הג'אז.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים?
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

6.30 אוניברסיטה משודרת – יסודות הרציונאליזם המודרני בפילוסופיה: דיבורי העולמות האפשריים לפי לייבניץ. מרצה: פרופ' ירמיהו יובל.
6.55 פינה חמה ללילי.
17.30 משהו עולמי.
17.50 יומן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.35 סיבוב הערב.
20.05 "משלנו".
23.05 כל העולם במה.

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: מה ראו עיני החתול 9.30, 7.15
אורלי: חזרה לעתיד 9.30, 7.15,
אלנבי: גואי 9.30, 7.30, 5
בן־יהודה: הבז ואיש השלג 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: רומן הדמים 9.30, 7
גת: הרבה ולא כלום 9.30, 7
דקל: מפרץ אלאמו 9.30, 7.15
[illegible]: המטרה אמריקה 9.30, 7.15
[illegible]
הוד: גולאג 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין: מי מפחד מהשכן ממול 11.45
חן 1: שנת הדרקון 9.40, 7, 4.15
חן 2: סיפורה של מארי 9.45, 7.20
חן 3: בי"ס לאסירים מתחילים 9.40, 7.20, 4.45
חן 4: הגונ'יס 9.40, 7.20, 4.45, 1.30
חן 5: רומן על בטוח 9.45, 7.20, 5
לימור: הכבוד של פריצי 9.30, 7
לב 1: גורל 9.40, 7.30
לב 2: גשר צר מאד 9.40
אמדיאוס 6.30
מוזיאון תל־אביב: נערה תער 9.30, 7.15
מוגרבי: המכה הקטלנית 9.30, 7.15
מקסים: הנינג'ה האמריקאי 9.30, 7.15
סינמה 1: המטרה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: אני יודע שאת יודעת שאני יודע 9.30, 7.15, 4.30
סטודיו: מושלם 9.30, 7.15
פאר: מסע עסקים של אבא 9.30, 7, 4.30
פריז: בירדי 9.30, 7.15
צוותא: נגוע + כמו חלום 8.00
צפון: המפתח 9.30, 7.15
תמוז – רמת־אביב: רכבת תחתית 9.30, 7.15
שחף: שושנת קהיר הסגולה 9.30, 7.15, 4.30
תכלת: אגם הברבורים
תל־אביב: מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15

יפו
התחיה הישראלית: אפוקליפסה עכשיו 11.00

ירושלים
אדיסון: הכבוד של פריצי 9.15, 6.45, 4.15
אוריון: סגור לרגל שיפוצים
אורנע: בי"ס לאסירים מתחילים 9, 7, 4.30
בית אגרון: הקוסם מארץ עוץ 5.30
אלגרו נון טרופו 7.30
האחים בלוז 7
הפרפר 9
האולם הקטן בבנייני האומה: שושנת קהיר הסגולה 9, 7.15
הבירה: רכבת תחתית 9, 7, 4.30
גיל אדה: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 1: הנינג'ה 9, 7
כפיר: חזרה לעתיד 9.15, 7, 4.30
סמדר: ראסטי ג'יימס 9.15, 7
עדן: לילות לבנים 9.15, 6.45, 4.30
רון: חברים 9, 7, 4.30
מיטשל: מסע עסקים של אבא 9.15, 6.45

חיפה
אורה: הבז והאיש השלג 9.15, 6.45, 4
אורלי: הכבוד של פריצי 9, 6.45
אמפיתיאטרון: מאטה הרי 9.15, 7, 4.30
סינמה – בית אבא חושי: עוברת אורח בסאק סיטי 9.15
ארמון: האיש בעל הנעל האדומה 9, 6.45, 4.30
עצמון: רומן הדמים 9.15, 6.45, 4
חן: גורל 9, 6.45, 4.30
פאר: לילות לבנים 9, 6.15
קרן־אור: קאוס 9, 6
רון: חזרה לעתיד 9.15, 6.45, 4
שביט הר הכרמל: שושנת קהיר הסגולה 9, 7
עממי: רמבו 9, 7

קרית־ביאליק
[illegible]
ספיר: מושלם 9.15, 7
[illegible]: שוטר עם כבוד 9.15, 7

קרית־חיים
בית העם: עונה בוערת 9, 6.45

קרית־ים
ציון: רומן שהחל במלחמה 9.15, 7

קרית־מוצקין
אורות: רומן שהחל במלחמה 9.15, 7, 5

אשדוד
אסתר: המטרה אמריקה 9.15, 7
אשדוד: שוטר עם כבוד 9.30, 7

אשקלון
אסתר: תרגיל למרגל מתחיל 9.30, 7.15, 4.30
מאיר: הנינג'ה האמריקאי 9.15, 7.15
רחל: מושלם 9.15, 7

באר־שבע
חן: מכרות המלך שלמה. 9.30, 7.15

בת־ים
אורנים: שוטר עם כבוד 9.30, 7.15
עצמאות: המטרה אמריקה 9.30, 7.15, 4.30

גדרות
בית העם העד ב־8

הרצליה
היכל: מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15, 4.30

חולון
ארמון המחודש: אמריקאית בפריז 9.30 7.15 / רמבו 5.00
מגדל: שלוף... אבל בזהירות 9.30, 7.15
מתנ"ס, קרית שרת: אהבתו של סוואן 9.30, 7.30
2.30 בצבוע שכזה
4.30 חלום גנוב
סביון: חולית 9.30, 7, 4.30
רינה: לילות לבנים 9.30, 7.15

טבריה
אביב: גירושין בהוליווד 9.15, 7.15

טבעון
יכל אורה: אל נורטה 9.15, 7

כפר־סבא
עמל: הנינג'ה האמריקאי 9.15, 7, 5
חן: יער האזמרגד 9.15, 7

לוד
אורלי: מכרות המלך שלמה 9.30, 7.15
בית ויתו: מושלם 9.30, 7.15

נהריה
הוד: נשים בעורף 9.15, 7.15

נתניה
סמדר: ראסטי ג'יימס 9.15, 7
אסתר: מכרות המלך שלמה 9.15, 7
שרון: תלמידה ומחשבלת 9.15, 7, 5

פתח־תקוה
שלום: המטרה אמריקה 9.30, 7.15

קרית־שמונה
שניר: השוטר מגנב פטור 9.15, 7.15

קרית־מלאכי
צמרת: המטרה אמריקה 9.30, 7

ראשון־לציון
נעמן: אמריקאית בפריז 9.15, 7.15
ראשון: המטרה אמריקה 9.30, 7.15

רחובות
בית העם: יער האזמרגד 9.15, 7.15
הדר: בי"ס לעבירות תנועה 9.30, 7.15
חן: הנינג'ה האמריקאי 9.30, 7

רמת־גן וגבעתיים
ארמון: שנת הדרקון 9.30, 6.50
אילנות: אפוקליפסה עכשיו 9.30, 6.45
לילה: הכבוד של פריצי 9.30, 7
הדר: המלט האמיץ פלאטש 9.30, 7.15, 4.30
רבגן 1: הרבה ולא כלום 9.40, 7.10, 4.30
רבגן 2: בירדי 9.45, 7.20, 5
רבגן 3: שוטר עם כבוד 9.45, 7.25, 5
רבגן 4: רומן על בטוח 9.40, 7.30, 5
שביט: הבוזה הגדול 9.30, 7.15

רמת־השרון
כוכב: גירושין בהוליווד 9.30

רעננה
אחוה: גלקס אוהה 8.30

רמלה
אחוה: המטרה אמריקה

"דבר" של היום הוא דבר חדש. המלץ עליו בפני ידידך.

ד"ר נעמי נבו נגד „הסוכנות"

„פרישה מוקדמת כפויה היא לא פריבילגיה אלא אפליה של העובדת", טוענת ד"ר נבו שתובעת את הסוכנות על אי-שוויון בין גברים ונשים בגיל הפרישה לפנסיה ● נשים בגיל 60 נמצאות בשיא הקידום המקצועי שלהן, היא מוסיפה ● הפסדן של הנשים הוא לא רק מקצועי אלא גם כלכלי, אומרת פרופ' ניצה שפירא-ליבאי, יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, חוסר האפשרות לצבור מקסימום שנות ותק פוגע בגובה סכום הפנסיה שלהן ● אם תצליח ד"ר נבו במשפט, יהיה לפסק-הדין היקף של תקדים משפטי שיעזור לכל אשה בכל מקום עבודה במאבקה נגד פרישה מוקדמת ● מקרה-מבחן

מאת ריקה בר

ד"ר נעמי נבו תובעת את הסוכנות היהודית לזכויות פרישה לגימלאות זהות לאלו של הגברים.

לפי חוקת העבודה של הסוכנות, גיל הפרישה לנשים הוא 60 ולגברים 65.

אם תתקבל תביעתה של ד"ר נבו, עשוי פסק הדין להיות תקדים בישראל. ניתן יהיה להביא לשינוי הסכמי עבודה, שבהם גיל הפרישה לנשים וגברים אינו זהה.

ד"ר נעמי נבו, נשואה, אם לשניים, נולדה באנגליה בינואר 1925, סיימה את לימודי ה„בי.אי." באוניברסיטת לונדון, עלתה לארץ ב-1946 ועבדה במחקר סוציולוגי בקיבוצים, ובמקומות אחרים. משנת 1962 היא עובדת הסוכנות, כסוציולוגית. ב-1979 קיבלה נעמי תואר ד"ר בסוציולוגיה מאוניברסיטת ת"א. משנת 1983 היא מרכזת צוות הסוציולוגים בסוכנות.

שנה לפני יציאתה לגימלאות ניסתה ד"ר נבו לבוא בדברים עם נציגי הסוכנות לפנסיה זהה לגברים ונשים. בסוכנות עובדים 6,000 איש, מתוכם 1,700 נשים.

היא פנתה בכתב לאריה דולצין, יו"ר הנהלת הסוכנות, שהעביר את הנושא לטיפולו של יהורם הל, מנכ"ל המנגנון. יהורם הל טוען, ששיקולים תקציביים ותיכנון כח אדם מנע את שינוי גיל הפרישה לנשים. על כן תבעה ד"ר נבו את הסוכנות. בדצמבר 1984 הוציא בית הדין האזורי לעבודה צו נגד הסוכנות, שאין להפסיק את עבודתה של ד"ר נבו למשך שנה, בעת דיוני המשפט. תקפו של הצו פג אתמול, ה-31.12.85. [illegible] לעבודה הוגשה כבה כמה משפטים בנושא של קיפוח/ שוויון האשה.

המשפט הראשון התקיים נגד ביח"ר קריסטל. פועלת תבעה לדין את המפעל כדי להגיע לטבלת שכר שוויונית לפועלים ופועלות, היא זכתה.

לפני עשר שנים תבעה דיילת אל על, עדנה חזן, לדין, את חברת התעופה בטענת קיפוח ואפלייה. לדיון עמד הסכם קיבוצי של חברת אל-על, שקבע מסלולי קידום שונים לדיילים ולדיילות. מסלולי הקידום מנעו מדיילות להגיע לתפקידי „דייל כלכל".

בית הדין האזורי, ואחריו בית הדין הארצי קבעו, כי ההסכם הקיבוצי מפלה ופסלו את ההוראות המפלות. בית הדין מצא לנכון לציין כי שוכנע „שהאפלייה שנתגלתה לא היתה ביוזמתן [illegible], אלא עלתה מגישה מוטעית ומהרגלי חשיבה עמוקי שורש, שרק פעולה עקבית וממושכת תעקרם". בית המשפט החליט כי תנאי קידום שונים לעובד ולעובדת בהסכם קיבוצי, מנוגדים לתקנות הציבור, לכן הם פסולים. נקבעה, איפוא, גישה מהותית לפיה אסור להפלות נשים בעבודה והוראת הסכם עבודה הנוגדת גישה זו, תיפסל.

פרופ' איליך ברמן ופרופ' תרצה כהן, רופאות בכירות בביה"ח „הדסה" בירושלים, תבעו בסוף שנת 1983 את ביה"ח להשוות את זכויות הפרישה שלהן לאלו של הגברים. תביעה זו הסתיימה בפשרה ובית החולים „הדסה" ביטל את היציאה לפנסיה לנשים בגיל 60 והשווה אותן לגיל הגברים 65.

כך שעד היום לא נוצר כל תקדים משפטי לגבי גיל פרישה שווה לנשים וגברים בארץ.

בשעתו, באו כפיית-גיל-פרישה מוקדם יותר על נשים כהגנה עליהן מפני עבודה שוחקת. בתפיסת עולם זו חל שינוי: היום נשים משקיעות שנים לשם הכשרה מקצועית וקידום. כפיית פרישה מוקדמת עליהן פירושה איבוד התקדמות המקצועית, הקשרים החברתיים, תחומי הפעילות. פרישה בכלל היא דבר קשה, אין צורך לעשות זאת חמש שנים יותר קשה לאשה מאשר לגבר.

פרופ' ניצה שפירא ליבאי, יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, מציינת במיוחד את הסטטיסטיקה המראה כי רב מספר הנשים מהגברים, שלא צוברות את הוותק של 30 שנות עבודה – הנותן מאקסימום הפנסיה. נשים העובדות פחות מ-10 שנים אינן זכות לפנסיה כלל. גיל פרישה זהה היה מבטיח לנשים אלה, והן רבות, פנסיה מינימאלית.

גם אם אשה פורשת לאחר 30 שנות עבודה ולזכותה 70% פנסיה, עדיין זו אפלייה. כי במרכיב השכר יש הטבות שלא נכללות בפנסיה. חמש השנים שנגרעות ממנה, נותנות לה שכר הנמוך בהרבה מזה של הגבר.

ולכן, טוענת פרופסור שפירא-ליבאי, כפייה על הנשים לפנסיה מוקדמת היא אפליה על בסיס מיני. ומוסיפה כי מוסדות הטוענים כי עליהם לצמצם מצבת כוח-האדם בשל מצבם הכלכלי, אינם יכולים להפוך את הנשים לקרבן. יש צורך למצוא פתרון לאילוצים ארגוניים בדרך שוויונית לנשים וגברים, מה גם שאין כל מחקר מדעי שמוכיח שאשה בגיל 60–65 פחות כשירה לעבודה מאשר הגבר – ואולי ההיפך הוא הנכון.

כיום נהוג גיל פרישה זהה לנשים וגברים בשירות המדינה, לגבי שופטים, עובדי עיריות ורשויות מקומיות ועובדי קבע בצה"ל. בהסתדרות, המחילה את גיל הפרישה בהדרגה, עומד היום גיל הפרישה לנשים על 64. באפריל 87 יהיה שוויון בגיל הפרישה לנשים וגברים – 65.

כאשר ניתן לד"ר נבו, בדצמבר 1984, פסק דין האוסר על הסוכנות להפסיק את עבודתה במשך שנה – הצו שפורסם בעתונות, פנו אליה שתי נשים, אביבה הגר ומרים שוילי, אחת עובדת בחברת החשמל והשניה בסונול, עם בעיה זהה. הן רצו לתבוע את מעסיקיהן, אך לדבריהן, לא יכלו לעמוד בהוצאות התביעה ויתרה. מדובר בסכום של 8,000 דולר.

שאלתי את מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמת, מה עמדת נעמת ומה יכול הארגון לעזור לנשים כאלה. לובלסקי טוענת כי עד כה לא שמעה על פניה של נשים לנעמת בנושא זה. אם תהיה פניה כזאת בעתיד, הלשכה המשפטית של נעמת תתן את השירותים המשפטיים.

ד"ר נעמי נבו גייסה את רוב הסכום דרך האגודה לשמירת זכויות האזרח.

ד"ר נעמי נבו טוענת בתביעתה את הסוכנות שבתי הדין לעבודה מוסמכים להתערב בתכנם של הסכמי עבודה מפלים, כבמקרה דיילת אל-על עדנה חזן. הזכות לשוויון נמנית עם זכויות האזרח היסודיות במשפט הישראלי, ובאפליה יש פגיעה בטובת הכלל ובסדר הציבורי. הרצאה לפנסיה, כשהאשה במיטב הכוחות הפיסיים והאינטלקטואליים, ובזמן שהגיעה לשיא קידום מקצועי, מהווה אפליה.

מצורף לכתב התביעה תצהיר של מזכ"ל נעמת, בו נאמר כי, „עפ"י תפישת ארגון הנשים העובדות המרכזי בישראל, המצב בסוכנות הוא מפלה ופרישה כפויה אינה זכות ופריבלגיה אלא הפליה של העובדת". מצורפים גם תצהירים של יהורם הל, מנכ"ל מנגנון הסוכנות, עקיבא לוינסקי גזבר המוסד, ויונה בצלאלי יו"ר ארגון עובדי הסוכנות, ומהם עולה כי הנהלת הסוכנות בארץ קיבלה על עצמה, כלפי יו"ר חבר הנאמנים לפעול לתיקון חוקת הפנסיה של הסוכנות, שנקבעה לפני 30 שנה. אך עד היום דבר לא נעשה לתיקון המצב – בגלל שיקולים כלכליים.

ב-27.11.85 נתנה השופטת עדנה גבריאלי פסקדין בעניינה של נעמי נבו בו נאמר:

בית הדין האזורי לעבודה לא קיבל את תביעתה של ד"ר נעמי נבו לפסול הוראה בסעיף 6 לחוקת הפנסיה בחוקת העבודה של הסוכנות, הכופה על אשה פרישה לפנסיה בגיל 60. בית הדין לעבודה קבע כי „מדיניותו תואמת את גישת כל בתי המשפט בישראל כי אין להתערב באוטונומיה של הצדדים בקביעת תוכנם של הסכמי עבודה ביניהם". אולם נאמר: „אנו סבורים כי רצוי שהצדדים להסכמים הוולונטריים יבדקו את עצמם מחדש ויתאימו את עצמם לתפיסות העולם החדשות באשר למעמדה של האשה בשדה התעסוקה, תוך התבססות של מחקרים והמלצות של האמנות הבינלאומיות במשפט העבודה" ובהמלצת הסיכום נאמר: „בית הדין ממליץ בפני הסוכנות היהודית להכנס למשא-ומתן עם נציגות העובדים לשינוי גיל הפנסיה של הנשים". ומנמק: „אנו סבורים כי חובתו של מעביד לחוש את הרוחות הנושבות אצל עובדיו".

נעמי פנתה ל„שדולת הנשים", שהיו"ר שלה היא פרופ' אליס שלוי מירושלים. השדולה שלחה מכתבים לאריה דולצין, לעקיבא לוינסקי וליונה בצלאלי ובהם תמיכה בדרישת ד"ר נבו שהסוכנות תפתח במשא ומתן עם ארגון עובדי הסוכנות לשינוי גיל הפנסיה לנשים, בהתאם להמלצת בית הדין האזורי לעבודה.

ד"ר נבו אומרת, אני לא מוותרת. היא הגישה ערעור לבית הדין הגבוה לעבודה. כבר החליטה הסוכנות לפתוח במשא-ומתן עם ד"ר נבו, שהדיון הראשון שלו נקבע ל-9 בחודש. בינתיים ממשיכה ד"ר נבו לעבוד, עד 31.1.86 – לפחות.

שהלב לא יעלה לראש

מאת ציפי דותן

צרות באות כידוע בשלשות. כל אדם מסודר, שיש לו קבלות על יישוב-הדעת יודע, ברגע שנוחתת עליו צרה אחת, הוא חייב לשבת בשקט ולחכות לעוד שתים. עצם הציפיה והידיעה הברורה שאכן עוד שתיים בדיוק תגענה, מקילה על האיש את ההתמודדות עם הבעיה.

אך מה עושה הבן-אדם שאין לו קבלות של מסודר ופתאום מתחילות לנחות עליו בעיות אחת אחרי השניה והוא מאבד את החשבון? כיצד מתמודדים עם מבול של צרות שמתחיל ואינו נגמר?

ישנן שתי שיטות. הראשונה, שהיא מאוד קלה, היא: להיכנס לדיכאון. לא צריך הכשרה מיוחדת. פשוט עוזבים את הבית, או את מקום העבודה, מתנתקים מהבעיות היומיומיות ומהאחריות והולכים לטיפול נפשי וזהו. יש לך פתק של ערוך נפש. אך מה עושה מישהו, במקרה שלנו אשה, שאינה יכולה להרשות לעצמה את הלוקסוס הזה שנקרא דיכאון? איך יכול דיכאון להסתדר עם ילדים קטנים, או גדולים, שדורשים תשומת-לב? איך מסתדרת בריחה מאחריות עם החובה לתחזק בית, לדאוג לארוחות, לקניות, לכביסות, לסידורים, לתשלומים? איך אפשר לנתק מגע כשהילדים מספרים מה קורה וכשצריך ללכת לעבודה ורצוי להיראות שם בהופעה סבירה? איך אפשר ללכת לטיפול נפשי כשצריך לעזור בשיעורים, לצלצל להורים, ללכת לאסיפות ועוד מיליון דברים קטנים? וזה. דיכאון לא בא בחשבון.

אז איך בכל זאת שומרים על שפיות הדעת בעת צרה? פעולה ראשונה והכרחית היא שמפסיקים לשמוע בקול הלב. לוקחים את כל הצער, הכאב והרצון-הנקמה ומאפסנים בפריזר ומתחילים יום חדש ללא לב, רק עם ראש. מסתכלים על הבעיה באופן רציונאלי וקר, מסדרים סדר עדיפויות שההגיון והשכל הישר הוא מורה הדרך. מתחילים לפעול, צעד צעד, לפי מה שהשכל הישר אומר ורק לפיו.

וכשמגיע הרגע הקשה שיש בו מעט זמן ואין שום דבר להעסיק את המוח והוא מתחיל לגלוש לכיוון הלב, פשוט עוצרים. זה מנסיון, רבותי. מנסיון מר וכואב. לוחצים על כפתור הרדיו או הטלוויזיה, שיהיה רעש ועיסוק לעיניים. נכנסים לשכנה, מצלצלים לאמא או לחברה, העיקר לא לתת ללב לעלות לראש. ובלילה מתכננים את הדקורציה בחדר הילדים, רואים בדמיון איך מנפצים קירות באמבטיה, תופרים שמלה או מנסים איפור חדש. נרדמים מזה באמת. רק לא להיכנע ולו לרגע לכאב.

אליו נגיע מאוחר יותר, הרבה יותר מאוחר, כשהמוח כבר סידר הכל. וכשהתנאים האובייקטיביים שיפרו קצבות, כשהזמן עשה את שלו. אז אפשר לשחרר את הרסן ולהוציא מהפריזר את הרגשות. והנה, כמה קל להתמודד איתם, הכל איבד מעוצמתו. הכאב כבר אינו חד כל-כך. הפחד עבר ודגש הנקמה גם הוא כבה. כל הדברים לא נראים קריטיים יותר והכל תפס פרופורציות נכונות.

ואפשר לעשות זאת. אני עושה זאת כבר שנה, גם אם אף אחד לא מבין איך. אז הנה, ככה. לב בפריזר ומוח עובד. קשה, אבל כדאי.

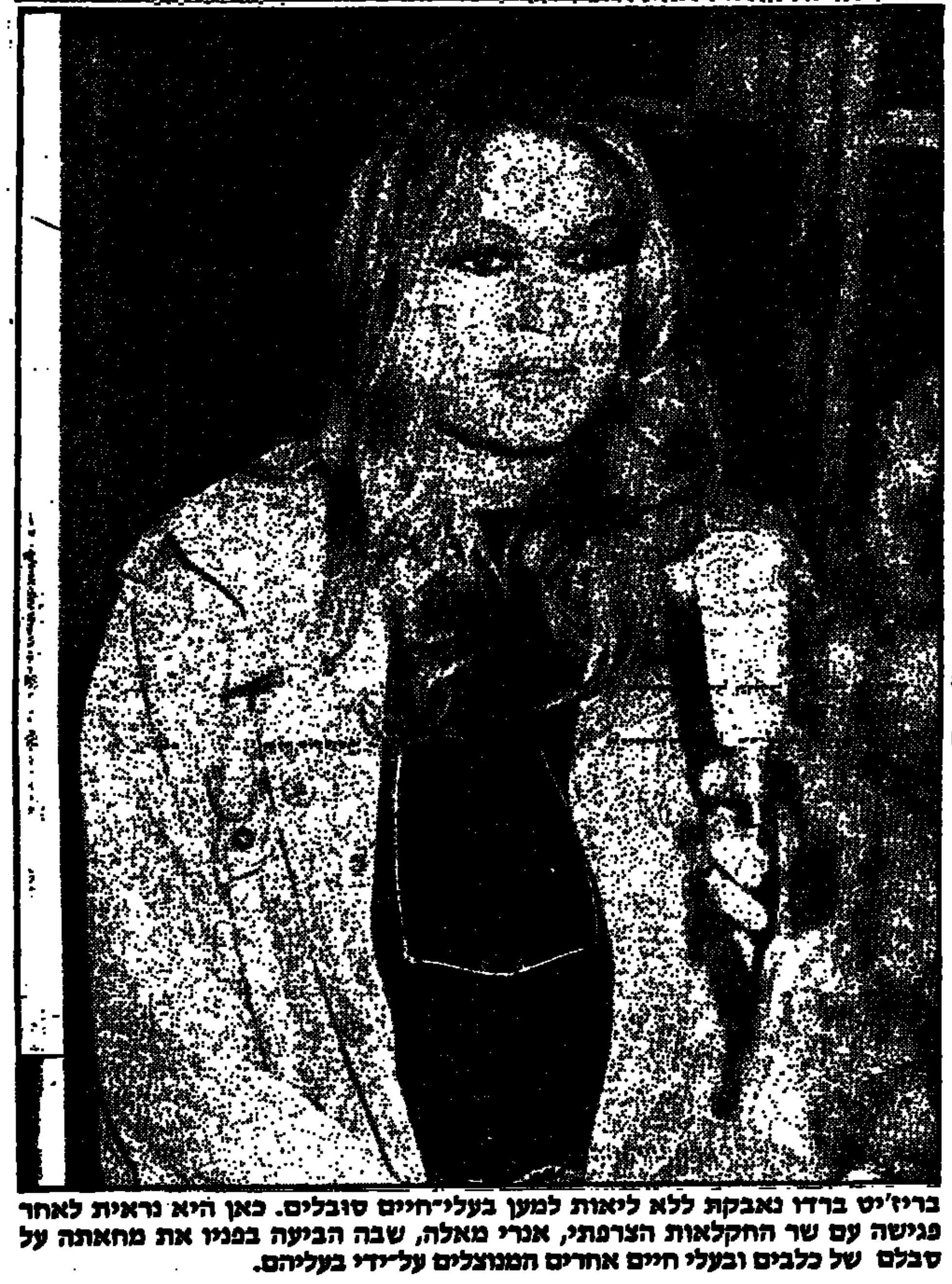

בריז'יט ברדו נאבקת ללא ליאות למען בעלי-חיים סובלים. כאן היא נראית לאחר פגישה עם שר החקלאות הצרפתי, אנרי מאלה, שבה הביעה בפניו את מחאתה על סבלם של כלבים ובעלי חיים אחרים המנוצלים על-ידי בעליהם.

שנה טובה

מאת אהרן גבע

אני יודע: ראש השנה של הגויים מאחורינו, ואני מאחר. אתם בוודאי יודעים מדוע אני מאחר. בליל סילבסטר הלכתי מאוחר לישון וקמתי עם כאב ראש. וכאילו לא די בכאב אחד, בא הרב דרוקמן והוסיף לי כאב שני: כאב לב. הרב דרוקמן כועס כי שתיתי ברנדי בליל סילבסטר והייתי שמח. מדוע, אדוני הרב?

אדוני הרב, ליל סילבסטר איננו חג נוצרי, אלא חג יהודי. ישוע נולד ב-24 בדצמבר. עשה חשבון ותגלה, שב-31 בדצמבר עשו לו ברית מילה. אינך מאמין? זה השם הרשמי בלוחות הנוצריים: יום ברית מילה של האל. נעזוב את האל. ברית מילה הוא עניין יהודי. מכאן אתה למד, שחג ליל סילבסטר הוא לפחות חג חצי יהודי.

אם תרצה אתן לך סימן נוסף: לפני ליל סילבסטר בא חג המולד. ואת מי אנו רואים בחג המולד? את סנטה קלאוס. נכון, סנטה קלאוס נוסע בשבת ומחלק מתנות גם בשבת. אבל יש לו כיפה וזקן לבן. הוא לא יהודי? אם כן, מיהו יהודי?

אז מה מרגיז אותך בליל סילבסטר? מה רע בזה, שגם יהודים שמחים קצת? כלום יש לנו יותר מדי הרמוניות לשמוח? השם מפריע לך? בחיי, עד עכשיו לא ידעתי מי זה סילבסטר. ידעתי רק, שהדואר המרכזי ברומא נמצא בככר סילבסטר. עכשיו פתחתי את האנציקלופדיה וקראתי שסילבסטר זה ריפא כביכול קיסר רומי אחד מצרעת. סילבסטר מת, הקיסר מת, תן להם לנוח. אתה יודע מה? למען שלום בית אני מוכן לשנות את השם. בדקתי ומצאתי שליוסקה מקרית-ארבע עשו ברית מילה ב-31 בדצמבר. אז נקרא את הלילה על שמו: לא ליל סילבסטר, אלא ליל יוסקה מקרית ארבע. עכשיו זה בסדר, הרב דרוקמן?

בליל סילבסטר עוד לא ידענו שהרב דרוקמן כועס עלינו, ולכן אכלנו נקניקיות ובורקס ושתינו ברנדי ושמפניה, והיינו שמחים ועליזים. אולי שתו כמה מהחברים קצת יותר מדי. עובדה, הם החליטו לקום לעזרת האוצר. לאוצר אין כסף לזקוקים, ולכן הוא מבקש 400 אלף דולר לפרסום התכנית הכלכלית. החברים העלו כמה הצעות פרסום, חינם אין כסף.

1) טוב ששחקו את המשכורת של עובדי ציבור עד דק ושחזרו לרמה שמלפני ח"י שנים. עכשיו יצטערו פחות כאשר יפטרו אותם.

2) טוב שמציעים להנהיג תשלום בעד ביקור אצל רופא קופת חולים. מעכשיו יכתינו המבוססים פחות זמן בתור ויוכלו למהר לשקם את המשק.

3) טוב שהעלו את התשלומים במעונות-יום. מחקר אמריקאי הוכיח, שאין כמו חינוך בחיק המשפחה.

היה אחד שלא שתה. זה אמר, שלו הסבירו לנו: חברה, אין ברירה, היינו בולעים הרבה מאוד. אבל כאשר מאכילים אותנו ועוד אומרים לנו שלא לילל, הם מגזימים קצת.

בסוף השנה חגגו איליה יאפארוב ואשתו האטין יאפארוב חג מיוחד מאד משלהם: בני הזוג – הוא בן 119 והיא בת 115 – חגגו 100 (!) שנים של נישואין. לזוג יאפארוב יש למעלה ממאתיים צאצאים וכולם גרים עמם בכפר ינשק שבאזרבידז'אן ברה"מ.

ספרים עכשיו

מאת אבי טנא

הדבר תלוי בנו

התמודדות

אבדן / מאת תמר גרנות / משרד הבטחון ההוצאה לאור / 112 ע'.

„ספר זה כתבתי עבור אנשים שחוו אבדן; אנשים שאיבדו משהו יקר וחשוב, שחשו אבדן קשה וצורב, אבדן שקשה לחזור אחריו לחיים, ליום-יום" – דברי המחברת בפתח הספר. ובהמשך: „ביקשתי ... לתת תיאור שיטתי ופשוט ככל האפשר של החיים לאחר אסון ואבדן ... מתוך תקווה שהקריאה על הדברים אולי תבהיר, אולי תחדש דבר מה, ואולי תפתח חלופות חדשות כיצד לראות את הדברים וכיצד לנהוג". בהתאם לכך יש כאן שלושה חלקים: „תהליך האבל", „האבדן ומעגלי החיים", „ועוד כמה סוגיות מיוחדות" (כמו למשל „מין והאבדן" או „אבדן והומור"). בפרידה מן הקורא נאמר: „מה יקרה לחיינו לאחר האבדן – דבר זה כבר תלוי בנו".

שימוש נבון במחזורים

גוף האדם

ביוריתמוס / מאת פטר ווסט / תרגמה מאנגלית עליזה בר-מוחה / אור-שבע / 111 ע'.

בין קבצי הגוף שלנו, אלה דברי המחבר, יש שלושה מחזורים ברורים (אחד פיזי שאורכו 23 ימים, אחד רגשי שאורכו 28 ימים, ועוד אחד, אינטלקטואלי, שאורכו 33 ימים) הידועים בציבור בשם ביוריתמוס. מחזורים אלה אמורים לפקח על תיפקודינו בכל שלושת התחומים הרלבאנטיים ומכאן שידיעתם ו„שימוש נבון בהם" עשויים לתת בידינו „גישה חיובית יותר לחיים". לאחר הסבר מפורט של המחזורים הללו אנו מוזמנים להתבונן בביוגרמות של כמה וכמה אישים ולמדים, בין השאר, שאדוארד קנדי הסתבך ב„תקרית צ'פקווידיק" הידועה שלו כאשר היה „בנקודה קריטית מבחינה פיזית ואינטלקטואלית". בנוסף מוצגים, משום מה, ימי-הולדת של אנשים מפורסמים.

סודו של הטיס

דיאטות

התחדשות גופנית / מאת לינדה קלרק / תרגמה מאנגלית פאני מאוריבר / אור-שבע / 146 ע'.

לינדה קלרק, כתבת אמריקאית לענייני תזונה ובריאות, ליקטה יחדיו מקצת מאמרים שפירסמה במקומות שונים על אודות גישות חדשות ומפתיעות לבריאות טבעית והנה הם כאן. המעיין בספר ימצא איפוא את תשובות המחברת לשאלות כמו מהי דיאטת ההרזיה הטובה ביותר (יש כזאת), מהי שתית מים בטוחה, למה לאכול יוגורט, מה סודו של הטיס ואילו מזונות יש לאגור לקראת פורענות. המו"ל מקדים המלצה לפנות בכל מקרה גם לעצת רופא או דיאטיקן מוסמך.

נאשוויל כמאונטיין סיטי

נשים באמריקה

אנו ושתי בנותיה / מאת גייל גודווין / תרגמה מאנגלית תמר וולפסון / זמורה ביתן / 423 ע'.

עורך-הדין לאונרד סטריקלנד מת מהתקף לב בשעת נהיגה והותיר אחריו את אשתו גל ואת בנותיו הלא-קטינות קייט ולידיה. השלש מוצאות את עצמן מתבגרות ומתפכחות במציאות האמריקאית של השנים האחרונות. גל נשאת בסופו של דבר למי שהתאלמן מחברותה הטובה. קייט מתעברת בגיל ארבעים ומעלה בעזרתו של איש מקסים אך דוחה את הצעת הנישואין ובוחרת להכרית את ההריון בראשיתו. לידיה, לשעבר ילדה טובה וציתנית, מוצאת לה מאהב. עד להודעה חדשה, הכל פחות או יותר בסדר. ברקע, נאשוויל, צפון קרוליינה, מקום גידולה של המחברת, המוצגת כאן בשם מאונטיין סיטי.

מגירוי עד טיפול

רפואה

על תופעת הכאב / מאת רפאל קרסו / משרד הבטחון – ההוצאה לאור / 118 ע'.

„הכאב הוא הסיבה השכיחה ביותר לביקור אצל הרופא, הוא הסיבה העיקרית לנטילת תרופות – ולמרות זאת, מסיבות שונות, מדע-הרפואה עדיין אינו מצויד די צורכו לפתרון מוצלח של בעיית הכאב. רק עתה מתחילה הרפואה לגלות עניין ולהתקדם במחקר תופעת הכאב ובטיפול בה" – דברי המחבר, מנהל היחידה הנוירולוגית ומרפאת הכאב בבית החולים הלל יפה בחדרה בפתח הספר שאינו אלא רשומות הרצאותיו במסגרת האוניברסיטה המשודרת של גלי צה"ל. כמנהג האוניברסיטה הזאת – והספריה שצמחה ממנה – יש פה 13 פרקים, פרק כנגד כל הרצאה ושמותיהם מדברים בעד עצמם: „גירוי ותגובה, סף וסבילות" דרך „מערכת העצבים המרכזית" ו„משככי כאבים טבעיים" ועד „תופעות מוזרות בכאב" ו„טכניקות לטיפול בכאב". וגם זאת לזכור: „לא לחוש כאב – זה אסון לקיום הגוף, אך כאשר אזעקת הכאב מתחילה ואינה פוסקת – האסון גדול שבעתיים".

להתמודד עם שחיקה ומצבי לחץ

מאת דינה רייס

הרבה מאד משתמשים במושג „שחיקה" בחיינו, בארץ רווית המתח, רבת-התהפוכות ואירועים. ד"ר דב זוהר וגב' מאיה וייל מהמרכז למחקר בטיחות בעבודה והנדסת אנוש בטכניון בחיפה, ערכו מחקר על השחיקה, ראשון וחדש בארץ. ביום עיון מדעי בנושא בטיחות וגיהות בעבודה, שהתקיים לפני כשבוע, בבית לוינשטיין ברעננה, הוצג המחקר לראשונה.

בדברי הקדמה לעבודתו ציין ד"ר זוהר, כי העלות הכלכלית של מחלות ושל היעדרויות הנובעות ישירות מלחצים ושחיקה בעבודה, הינה אדירה. עלות זו מוערכת ב-20 בליון דולאר במשק האמריקאי בלבד, ומחקרים אפידמיולוגיים על תפוצת סימפטומים של לחצים ושחיקה בישראל מצביעים על שכיחות שאינה נופלת מזו של ארצות מערביות אחרות. מטרת המחקר הזה היתה לפתח גישה חדשה למדידת שחיקה, שתאפשר ניבוי התפתחותה. בבחינת: „מועדות" לשחיקה.

שחיקה בעבודה באה לביטוי בעייפות מצטברת עקב עומסים רגשיים ולחצים כרוניים הקשורים במגע אינטנסיבי עם אנשים, קובע ד"ר זוהר. תהליך השחיקה מתפתח עם התמודדות לא אפקטיבית עם הלחצים ההולכים וגוברים, ולאורך זמן מתחילים להיווצר תשישות, דיכאון וחרדה.

תופעות התשישות מתבטאות באובדן אנרגיה, ובסימפטומים פסיכוסומאטיים, העשויים לגרום למחלות ולהעדרויות על רקע סימפטומים אלה: התשישות עשויה לגרום לטעויות ולתאונות.

דיכאון גורם הרגשה של חוסר אונים וחוסר תקווה חרדה גורמת לירידה בדימוי העצמי ולתחושת כשלון. התופעות מדורגות בסדר חריפות עולה: במצב הקרוי „תשישות", שהוא קל יותר מחרדה ודיכאון, עדיין אפשר להתערב ולעזור לאדם משום שעדיין לא אבדה לו המוטיבציה.

תהליך השחיקה, קבעו החוקרים במסקנותיהם, הוא סלקטיבי. כלומר, אדם נשחק בתחום אחד של עיסוקיו ולא בשני. מנהל כוח-אדם במפעל, למשל, נשחק בתחומי שכר, ואינו נשחק בנושא מיון עובדים. עיתונאי עשוי להישחק באיסוף החומר אך לא בתהליך הכתיבה והיצירה.

עבודת מחקר זו בדקה אחיות בבית חולים רמב"ם בחיפה. 45 אחיות מכל המחלקות, בנות כל הגילים ובעלות דרגות ותק שונות, נפגשו עם החוקרים במשך שנה, אחת לשבועיים, ותיארו בפניהם את אירועי הלחץ שעברו עליהן. האירועים נחקרו, נותחו ומוינו. במקצוע זה, מסתבר, יש תשעה תחומי תפקידים בעייתיים: מצב חירום טיפולי, הצורך לגרום כאב בטיפול, התמודדות עם מחלה קשה ומוות, חוסר יכולת לעזור לחולה סובל, התמודדות עם סמכות (רופא, אחות אחראית), עומס עבודה גבוה, לחץ זמן והתמודדות עם בני המשפחה. הממצאים הוכיחו כי התחומים המסויימים שבהם נשחק האדם הם אלו שמצטיינים במירב האירועים, בעוד שכנגדם משולל הוא משאבי התמודדות מתאימים.

בימים אלה מיישמים הלכה למעשה את מימצאי המחקר, ומקימים, עם אותה קבוצת אחיות, סדנאות שמטרתן לעזור להן לשפר את תהליך ההתמודדות שלהן.

על הדשא

בעריכת ארנון מגן

על ניחוח האזוביון ועל בנות כישור החמודות

מאת יצחק מרידור

שתי דרכים מובילות אל קיבוץ כישור שבחבל תפן: האחת, דרך הכפר הערבי דיר אל־אסד שליד כביש עכו־צפת, סמוך לכרמיאל – והשניה ממעלות דרומה. שני המסלולים חוצים נוף הררי יפהפה והנוסע בהם נושם אוויר צח וממלא את ריאותיו בניחוח הגליל. אבל מנה מיוחדת של ניחוח הגליל מצויה בקיבוץ כישור עצמו, שם עוסקות שבע בנות־חן, וכרמל בראשן, בייצור שקיות־ריח מתפרחת האזוביון, הידוע יותר בשמו הלועזי לבנדר, ורואות ברכה בעמלן.

45 צעירות וצעירים הם הגוף האנושי של כישור, קיבוץ „השומר הצעיר" שראשיתו ב־1976, בהיאחזות הנח"ל הראשונה בחבל תפן. אין בכישור אף זוג נשוי אחד, רק „אופציה" לחתונה הראשונה, שתתקיים אי"ה ביולי השנה.

הקיבוץ עשה כבר כותרות בעבר, בשל כמה נסיונות חברתיים יוצאי־דופן, כגון „הקופה הפתוחה" הנהוגה בו, יום עבודה גמיש ועוד. אך לא על אלה באנו לספר הפעם, אלא על האזוביון ועל שקיות הריח (וה"כובע") שובי העין והאף המיוצרים בקיבוץ.

מספרת כרמל בת ה־23, ילידת נהריה, המרכזת את ענף האזוביון: המופקדים על איכלוס הגליל הבינו עוד לפני שנים, שכדי להבטיח מקורות פרנסה למתיישבים על האדמות הטרשיות – והמועטות! – של חבל־ארץ זה יש לחפש אחר פתרונות כלכליים לא־שגרתיים. בחוות הניסיונות החקלאית של משרד החקלאות ב„נווה־יער" חיפשו גידולי הר מקוריים, כגון צמחי תבלין, בושם ומרפא, שיתאימו לאדמות הגליל. הם שתלו שם זעתר, מרווה, קורנית, גרניום, עָר אציל („עלי דפנה") ועוד, וגם ניסו לפתח מיתקן זיקוק מיוחד להפקת השמנים האתריים מן הפרחים.

בעקבות נסיונות אלה שתלו חברי כישור כ־100 דונם מרווה, גרניום ואזוביון, ובמשך כשנתיים אף ניסו להפיק במיתקן שרכשו שמנים אתריים, אך התהליך היה יקר מדי ולא משתלם מבחינה מסחרית.

יש לקיבוץ כישור מדריך חקלאי, מוריס נאמן שמו. מוריס, איש צפת, שהכיר יפה את צמח האזוביון עוד מאירופה, הוא שהציע לכישור לוותר על הפקת השמנים ובמקום זאת לנסות לארוז את התפרחות המיובשות של הצמח בשקיות בד קטנות, „נושמות", מושכות עין, מקושטות ועטורות בסרטי סאטן צבעוניים, ולשווקן דוגמת מוצר דומה המוכר ומקובל באירופה. זה התחיל בנסיון מסחרי קטן, והיום זה סיפור הצלחה.

חשוב לציין: כל התהליך כולו מתבצע בקיבוץ. שם מכינים את השתילים הרכים, שותלים, מגדלים, קוצרים, מייבשים את התפרחות, תופרים – עם הרבה דמיון – את השקיות, אורזים, מעצבים את המוצר – ומשווקים. את השקיות ואת ה„כובע" משווקים בחנויות למתנות, בבתי הארוחה של הקיבוצים, בבתי המלון הגדולים, ברשתות השווק הגדולות, בדוכני דרכים ובתמרוקיות. בתשמ"ה ייצרו בכישור 75,000 שקיות כאלה. לא היה שום קושי במכירה, והשוק היה מוכן לקלוט עוד ועוד. השנה מתכוונים להגדיל את היקף הייצור.

האזוביון מוכר עוד בתקופת המשנה כאחד מצמחי הבושם העיקריים שגדלו בארץ. כבר אז השתמשו בו כבושם לארון בגדים, להברחת העש ועוד. „הכובע" השובב והחינני הממולא אזוביון מתאים, במיוחד, לתלייה במכונית, שם הוא מפיץ את ריחו להנאת הנהג והנוסעים האחרים. חברי קיבוץ כישור משקיעים עתה משאבים רציניים במיכון מתקדם, שיגביר את כושר וקצב הייצור, וגם מנסים לפתח מוצרים חדשים, שבנוסף להיותם מפיצי ריח טוב ואביזרי קישוט יענו גם על צרכים אחרים.

בכישור אין מתפרנסים רק מניחוח האזוביון. יש בקיבוץ הצעיר הזה מפעל מתכת בראשית צעדיו (הברגות בחריטה וייצור מופות מנירוסטה בלחץ), יש דיר עזים לבנות, הגדול בארץ, שני לולים, ארבעה דונמים של עצי פרי סרופים (קיווי) וכוורת. בחנות שבקיבוץ אפשר לקנות מוצרים תוצרת בית: צמר־עזים, מוצרי חלב, וגם שקיות אזוביון ריחניות תפורות בידיהן הזריזות של בנות כישור הנאות.

בנות כישור באסיף האזוביון

שקיות ה„כובעים" צבעוניים, מקושטים, ריחניים

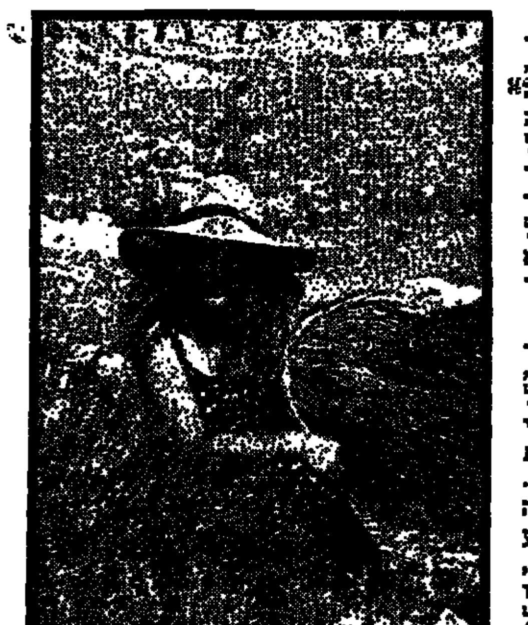

עם הפנים לפרוח ולקוטה

כוחה של הנהלת חשבונות

חוששני שעוברת עלינו רעידת אדמה כלכלית, ואני מתכוון לקיבוץ לביא ולא למדינה, ולא נראה לי שהתגובה שלנו היא בהתאם. אל לנו, חס וחלילה, ללכת לבושי שק או עם חבילת „טישו" לניגוב הדמעות, אלא שצריכה להשתנות הגישה למצב, וזה לא כל־כך ניכר. אין בכוונתי למתוח ביקורת על מישהו באופן אישי. לא זו המטרה, אלא לתת לחברים כיוון מחשבה קצת שונה ממה שהיינו רגילים אליו שנים רבות.

לא צריך להיות חכם גדול כדי לדעת, שבזמנים אלה חשוב איך לא להוציא כסף לא פחות מאשר איך להרוויח אותו. במרכז חשוב מאוד לדעת, אם יש לך הנכסים שאתה חושב שיש לך.

אולם הנקודה העיקרית שלדעתי אנחנו „מפספסים" היא העבודה המשרדית, הביקורת על הוצאת הכסף. מימי החלוצים, כנראה, עדיין נחשבת אצלנו עבודה משרדית לעבודה לא־אטרקטיבית. בחור צעיר שיציעו לו ללמוד הנהלת חשבונות, למשל, יראה בזה בלי ספק פגיעה בגבריותו. האם חשבנו למשל, כמה ממון שהושג בהרבה זיעה הולך לאיבוד במשרד, כאשר אנו משלמים כספים שלא צריכים לשלם או לא מקבלים כספים המגיעים לנו? כל זאת מפני שאין מי שיטפל בהררי הנייר האדירים וחסר כוח מקצועי היודע איך לטפל בהם. מאידך, כמה סובלת עבודתו של מרכז המשק, כשהוא חייב לעבוד על החשבונות ולפקח על הוצאות הענפים?

אינני חושב שהחקלאות פשטה את הרגל. מעבר לצד הכלכלי יש לה גם הרבה ערכים חברתיים, אולם אין ספק שחשיבותה הכלכלית ירדה מסהממה. יש לנו, למשל, ענף כותנה ובו עובדים לפחות ארבעה חברים, שכל אחד מהם יכול לנהל ענף או מפעל בפני עצמו. מצד שני יש ענפי תעשיה המשוועים לכוחות אלה. מה אנו עושים לשינוי מצב זה? כוחו של משק קיבוצי הוא בכושר התאמתו למצבים משתנים: האם אנו מנצלים סגולה זו?

אין לי ספק, שטבע האדם הוא שיש הערכה לענף שמראה על רווחים, הרבה יותר מאשר לענף שירות שמצליח למנוע הוצאות כספים. זה טבע האדם וקשה לשנות את זה. אולם האמינו לי, בשורה התחתונה של המאזן זה היינו־הך, ובמדיניות המיסים המשוגעת שלנו לפעמים השני עדיף. לכן הבה נשקיע עשירית מן המאמץ שאנו משקיעים בהגדלת אמצעי הייצור – בפיקוח על ההוצאות ובהנהלת החשבונות, והתוצאות תהיינה מדהימות.

מתניה, עלון לביא

קץ לנישואין פיקטיביים בסמר

כתב וצילם שמואל תגר

כמעט עשרה קיבוצים יש בערבה הדרומית וכל אחד מהם הוא בעל אופי משלו, אבל הכול יודעים שה„שובב" מכולם הוא סמר, מעין תריג בקבה"א ובתנועה הקיבוצית כולה. לאחרונה עלה קיבוץ זה לכותרות כאשר דווח, שנערכו בו מספר חתונות פיקטיביות לבנות קיבוץ – לאו דווקא מקומיות – שביקשו להשתחרר מחובת השירות בצה"ל.

בכניסה לחדר־האוכל אני פוגש את המזכיר אהוד קוגלר – מוצק, חייכן, בעל זקן עבות ועיניים מרצדות. הוא פותח בשיחה על מזג־האוויר. היה זה יום של שמש אביבית אחרי שני ימי גשם. אבל אני מסיט את השיחה לנושא החתונות, כמובן.

„הרבה מהומה על לא מאומה" – משיב אהוד. „היו מספר מקרים שאין כמעט קשר ביניהם. בת אחת התחתנה עם החבר שלה, אחרי שיצאה איתו שנתיים וכמעט גמרה את שירותה בצבא. בת אחרת, ששירתה בצבא כמעט שנה, החליטה שזה לא בשבילה, אז היא התחתנה – תאמין לי, המקרה הזה היה מוצדק גם לדעתי, היא פשוט לא התאימה לצבא. היא התחתנה במשק וכיום איננה אצלנו. יש מקרה נוסף, שהבחור כאן והבחורה איננה – אולי באה לביקור או משהו כזה. זה לא עניין לקיבוץ, אצלנו יש חופש לפרט, חשוב שאנשים לא ייכנסו זה לזה לנשמה."

ובאמת, קיבוץ סמר ידוע בגישתו ה„ליבראלית" עד כדי קיצוניות. אף־על־פי־כן, לפני כשלושה שבועות החליטה בסמר שיחת קיבוץ ברוב קולות, כי סמר מתנגדת לחתונות פיקטיביות, ומכתב ברוח זו נשלח למזכירות הקבה"א.

אני חוטף שיחה גם עם דודו, הרפתן של סמר, המוזמן למקום על אופניו. לשאלתי על דעתו לגבי החתונות הפיקטיביות הוא נאנח, מעמיד את אופניו בצד ואומר: „אני שמח שהתעורר ויכוח בשאלה זו. מצד אחד, [illegible] במצב נפשי קשה ובאי־התאמה של הבנות למערכת הצבאית. לאנשים כאלה יש לעזור, כדי שלא יוכתמו על־ידי סעיף צבאי שיפגע בהתקדמותם בעתיד. מצד שני יש השאלה, למה אנחנו מתבכים, ומדוע אנו נותנים גיבוי לאנשים אלה. בכל מקרה מדובר במקרים בודדים." ועוד אומר דודו: „אני מחייב שירות של בנות בצבא, ולא נקבל לקיבוץ צעירות שלא שירתו בצה"ל, אבל היו כאן מספר מקרים קיצוניים של בנות שנשחקו ממש בצבא וקשה לי לגנות אותן על שניסו להשתחרר בנישואין פיקטיביים."

חציים של חברי קיבוץ סמר, שהוא כיום בן 9 שנים, באו מקיבוצים ותיקים, והמחצית השניה מורכבת מבני גרעינים עירוניים. בני הגרעין הגדול ביותר הם עכשיו בגיל 26 עד 32 ולהם 15 ילדים.

המדבר המקיף את סמר מכל עבריו יוצר מעין אפקט של חממה, של בידוד ושל חוסר מגע עם ערים שכנות – אם לא להביא בחשבון את אילת, שהיא ממילא עיר מיוחדת במינה, אבל הרי גם שאר קיבוצי הערבה הדרומית מוקפים מדבר, ובכל־זאת סמר שונה מהם, שונה מהם בתכלית.

המזכיר אהוד קוגלר: חופש הפרט

לחזור הביתה

החיים בקיבוץ הם לא מה שחשבת. מסתבר לך מהר מאוד, שהקיבוץ שהיכרת במשך 22 השנים האחרונות הוא אחר. מסתבר לך, שלחיות בקיבוץ כחוזר־צבא זה משהו אחר לגמרי מלהיות ילד, מוסדניק, חייל.

החברים בקיבוץ מאוד נחמדים. במיוחד הזקנים. ניגשים, לוחצים יד, מברכים. אתה מודה להם. אנשים עם כוונות טובות וזה העיקר. כל הכבוד להם על תשומת־הלב. אבל רגע אחרי שמברכים הם פונים איש־איש לדרכו, לעבודתו, למשפחתו, ואתה נשאר עם עצמך, עם בדידותך, עם החדר.

אפשר לומר שאחרי חודשיים אתה כבר בעניינים. בכותנה אתה מקצועי, אחד שאפשר לסמוך עליו, אפילו מתעניין מעבר למה שנדרש. מוטיבאציה מוגברת. כבר חושבים בשבילך על השתלמות חורף של הרדשים ב„רופין". יש תכניות מרחיקות־לכת. זה הקטן – גדול יהיה. אתה שומע ממישהו ששמע ממישהו אחר, שמאוד מרוצים ממך בעבודה. זה מחמיא מאוד.

שעות העבודה מתארכות בהרבה. קמים ב־04.00 ואם יש מזל, עובדים עד החושך. אתה תמיד מתנדב למשימות מיוחדות. אי־שם אתה מרחיק את המחשבה על החזרה לחדר הקטן והריק. זה קצת מפחיד להיות־שוב לבד, עם־עצמך ועם־ארבעת הקירות הלבנים. אתה מגיע לחדר המואר וכל־כך עייף שכבר אין־פעם ללכת לאכול. אתה פשוט נשכב על המיטה ונרדם עד 04.00. יום חדש הגיע, איזה יופי לפגוש שוב את החבר'ה מהענף.

ערבי יום שישי הם הגרועים מכול. אמנם החבר'ה מגיעים ויש עם מי לדבר ולהחליף חוויות. אבל אחר־כך, אחרי הקפה והמסיבה והדיסקוטק, אתה שב חזרה לחדר, למיטה הקרה, לבדידות.

אתה מגיע למסקנה שצריך חברה, אולי אפילו סתם בחורה, לא למטרות רציניות. העיקר שיהיה משהו שאפשר לחבק לפעמים, לצפות, להתלבש יפה בערב, ואולי אפילו להתגעגע. בסך־הכול, את בנות הקיבוץ אתה מכיר זמן רב. אם עד כה לא היתה מישהי, אז למה שתהיה. הגוף האנושי היחיד שמשתנה בקיבוץ הם המתנדבים. חבר'ה נחמדים שרוצים בקשר עם בני הקיבוץ. לפעמים אתה תופס שיחה עם איזו מתנדבת במועדון. מבטיחים להתראות שוב. מחייכים. שיחה מעמיקה ומעניינת. אתה חוזר לחדר מרוצה. שלב אחד קדימה. כל ההתחלות קשות. יש סיכוי. יש תקווה.

ככל שהזמן חולף אתה לומד להכיר את האנשים טוב יותר. הרכילות מגיעה לכל פינות הקיבוץ. רק אז אתה מבין, עד כמה לא היית בעניינים ב־22 השנים האחרונות. אנשים מקבלים לפתע דימוי שונה לחלוטין. המחנך הצעיר מהמוסד מתגלה כאיש בעייתי בעבודה. לא מסתדר במפעל. יום אחד אתה נכנס לקומונה ורואה את המטפלת מהחברה בעיצומו של ריב מילולי קשה עם עובדת קומונה אחרת. מדהים לראות את המטפלת הדואגת, הרכה, הסובלנית, במצב כזה. אף פעם לא האמנת, שאוצר המלים שלה ועוצמת הקול שלה הם כאלה.

אפשר לומר שהתאקלמת. לפחות עכשיו אתה יודע במה מדובר. הלם החזרה הביתה עבר. כבר לא חושבים על הצבא כמו פעם.

המוסדות הם מאה אחוז. פונים אליך בהמון הצעות: הדרכה במוסד, לקחת גרעין, מקשר מתגייסים, ועדת תרבות. כולם מסבירים לך, עד כמה זקוקים בקיבוץ לכוח צעיר ורענן, לראש פתוח, למוטיבאציות חדשות, לרעיונות מהפכניים. מפרטים לך גם את מגוון התחומים השכחים שאפשר לשנות בהם דברים. רק תבוא, תירתם, תשים כתף. אתה מסכים עם כולם.

זה מאוד מחמיא שתולים בך תקוות. אם פונים אליך, סימן שסומכים עליך.

„אתה מרגיש שיש בך פוטנציאל, יש כשרון. האפשרויות הן בלתי־מוגבלות. חסר לך משהו אחר, דבר שקשה להגדיר אותו. אולי הפיזן, אולי התושיה שאינך מספיק שייך, מוטיבאציה נמוכה. אתה מבטיח לכולם שתחשוב. אסור לסגור דברים על המקום. גם את זה כבר למדת. המזכיר נפגש אתך מדי פעם על השביל ומתעניין לשלומך. „איך ההרגשה בבית? יש בעיות?" אתה דוחה את כל הספקות לגבי אי־שביעות רצון. אסור להגיד שלא לגמרי טוב. אז הוא ישאל, מה לא בסדר. יש לך תשובה? אפשר להאשים מישהו?

מרכז ועדת בנים פונה אליך במועדון ומתעניין. הפעם אתה יותר פתוח. מספר שמשעמם לפעמים, שאין חברה, שלפעמים פשוט לא טוב. אתה מקבל סקירה ארוכה ומלומדת על המצב הדמוגראפי בקיבוץ ב־15 השנים האחרונות. נו, אז מה לעשות שדווקא במחזור שלך יש שפל דמוגראפי... בקומונה מתעניינים, אם יש מספיק בגדי עבודה וגרביים. באקונומיה מזכירים לך מדי פעם, שמגיע לך פרי וחלוקה ולמה־לא רואים אותך. בכלל, המושג „מגיע לך" הוא מושג שלא נתקלת בו אף־פעם. בחברה, במוסד ובצבא הכול הגיע לך, הכול קיבלת. עכשיו יש תיקונים, יש החלטות, יש ועדות, אישורים, אפילו פתקים.

פתאום אתה מגלה שגם בקיבוץ יש ביורוקראטיה, רק שעד כה הגננת והמטפלת והאמא דאגו לדברים ועכשיו אתה ניצב לבד אל מול רכז הרכב ובקול הרישי, ספק מצטדק, אתה מבקש אוטו ליום שישי בערב. חייבים לדבר באריכות, בשקט, בלי להתבלבל.

אתה מתחיל לחשוב, שישנם דברים שהם לא בדיוק שלך, או שהם של מישהו אחר, קצת יותר משלך. בסופו של דבר מקבלים הכול. עוד לא קרה שמישהו יבקש דבר שמגיע לו – ולא יקבל. השאלה היא, כמה זמן, מהם התנאים והכי חשוב – באיזה מצב רוח נמצא אותו בעל תפקיד.

יש גם נקודות אור באפלה, רגעי התעלות ושביעות רצון מהמצב. זה יכול לקרות אחרי איזה מבצע מיוחד בעבודה, לפני חג יפה בקיבוץ או באיזו שיחה עם אדם מעניין במועדון. את ההורים אתה לא רואה הרבה. בעצם, מעולם לא היה לך קשר טוב איתם. ככל שאתה מנסה לנתח את המצב שנוצר ביחסים, אתה מעדיף לקבל את העובדות כמו שהן, וזהו. אתה קורקטי, קשוח לפעמים. אולי תוצאה של חינוך סטרילי מדי. פעם חשבו שרק המטפלת והמחנך שנשלחו על־ידי הקיבוץ ללמוד את תורת החינוך הם בני־הסמכא בכל מה שקשור לעיצוב דמותו ואישיותו של בן הקיבוץ.

אתה מתחיל לחשוב על חופש, על חוץ־לארץ, אולי לימודים. אתה כבר יושב הרבה זמן בקיבוץ, חמישה חודשים תמימים. זה נראה כמו שנה לפחות. בנוסף אתה מנסה לרמוז למרכז הענף על המחשבות הנסתרות והוא מבהיר לך חד־משמעית, שאותו לא מעניין התקנונים וההחלטות, כי כשהוא היה צעיר, הוא לא קיבל כלום מהקיבוץ. הוא לא דרש, כי היו דברים חשובים יותר אז. דור הביניים, המשקיסטים המהוללים, עמוד התווך של הכלכלה הקיבוצית. אין מה לדבר, כל הכבוד להם. הסתפקו במועט, התחתנו מהר, בלי ג'וקים. הקימו משפחות והרימו את המשק.

לפעמים, ברגעים הקשים של החדר וארבעת הקירות הלבנים, אתה ניצב בדמיונך מול הקיבוץ הגדול, המגושם, הרב־גילי, המפותח, ואומר לעצמך, שבעצם בשבילם אתה עוד אחד שחזר הביתה, ושבשבילך אתה אחד ויחיד שחזר הביתה וכל מה שאתה רוצה הוא להרגיש טוב, ולא יותר.

יניר א', מעלון איחוד הקיבוצים

אחרי השחרור

כן לבוא למשק? או לא לבוא? ואם כן, אז איפה אעבוד? ואין לי פה חברים. ובכלל, להיות פתאום סגורה במשק, עם המתנק והשיגרה... ומאידך גיסא... אני צריכה כסף. אני צריכה לנוח, ואני צריכה להחליט!

נשמע מוכר?

אחרי הכול החלטתי לבוא ולתת צ'אנס, לי עם המשק ולמשק איתי. חזרתי אחרי הצבא המומה, יודעת שרק ארבעה־חמישה חבר'ה מכל האוכלוסיה פה הם מוכרים מילדות, יודעת שאצטרך לעבוד עם ילדים למרות רצוני, ויודעת שלא יהיה קל, ותמיד עודדתי את עצמי ששנה זה זמן שחולף ובסוף אצא עם 1,800 דולר, לא המון אבל מספיק, ואני יודעת שזה נשמע מגעיל!!

הזמן עובר ונסחפים. פתאום מצאתי את עצמי עמוק בתוך חיי הקיבוץ. דרך העבודה הכרתי אוכלוסיה מסוימת בקיבוץ, הדרך מערכות חברתית – את יתר החבר'ה. הפחד שהיה במשך 20 שנה, להיכנס לבד לחדר־האוכל, נעלם. החשש של „עם מי אשב?" גם הוא נעלם, כי פתאום יש לי המון חברים חדשים.

וזה מדהים. אני חיה כבר 22 שנים בקיבוץ, ורק עכשיו היכרתי אותם.

והנה, נגמרה השנה וכל־כך מהר. לא הספקתי כלום. חושבת לעצמי – מה יהיה עם הילדים שלי מהעבודה, ומה עם החברים החדשים שלי – פשוט אעזוב אותם? ובכלל, מה עכשיו?

על „מה עכשיו" – זו כבר כתבה אחרת, אבל באמת היה לי נהדר!

אתם כולכם החברים החדשים שלי, ואני עוזבת, כי חייבת לעשות עוד דברים. אבל הכי חשוב שיודעים תמיד, שהאופציה לחזור לקיבוץ בעינה עומדת, ולא רק כשלא מסתדרים ורק במקום אחר, אלא מפני שרוצים להיות פה ואוהבים את המקום. אז להתראות באירועים, ותודה על הכול.

רקפת, מעלון איחוד הקיבוצים

מועצה כתחליף (כמעט) לאסיפה הכללית

בקיבוץ נווה־איתן שבעמק בית־שאן בוטלה לאחרונה – לא בפעם הראשונה ולא כ„פטנט" בלבדי של קיבוץ זה – אסיפה כללית של החברים, מפאת חוסר משתתפים.

נראה שאירוע זה הוא הקש ששבר את הגמל אצל חברת הקיבוץ מיריק, והוא שהניע אותה להעלות את ההצעה לצמצם עד למינימום את המוסד הזה, ובמקומו להפקיד את רוב ההחלטות בידי מועצה נבחרת.

מועצות קיימות כיום רק בקיבוצים גדולים מאוד והן פועלות לא כתחליף לשיחת החברים, אלא כמוסד נוסף, כפורום מצומצם יותר שעיקר תפקידו לדון בשאלות בעלות אופי „טכני" בעיקר, ולא עקרוני. אבל המועצה תמנה, לפי הצעתה של מיריק, כ־30 חברים, והחברות בה תהיה מותנית בהשתתפות קבועה, בעוד לאסיפת החברים בנווה־איתן באים היום בממוצע כ־25 חברים, כפי שכותבת מיריק, וההשתתפות באסיפה היא מקרית למדי או אינטרסנטית. מכאן שהמדובר לאו דווקא במוסד מצומצם יותר, ולזכותו גם תעמוד השתתפותם הקבועה של חבריו.

חברי המועצה ייבחרו לשנה אחת. דיוניה יהיו פתוחים לכלל הציבור.

עוד מציעה מיריק, כי לא כל הצעות שיועלו במועצה יוכרעו על־ידי חברי המועצה: חלקן יתקבלו על־ידי הצבעות בקלפי.

מיריק איננה מציעה לבטל כליל את מוסד האסיפה. לפי הצעתה תכנס המועצה את אסיפת החברים שלוש עד ארבע פעמים בשנה, לדיון בנושאים שיש בהם עניין לכל הציבור. המועצה תדאג לעבודת הכנה יסודית לקראת כל אסיפה ואסיפה, בין השאר באמצעות וידיאו.

שביבים ממושבים

מזלו (הרע) של המושב

דן בר־און

לכאורה הכול בסדר במושב, ומבקר־לשעה לא יבחין במשהו מיוחד. הבתים נאים ובנויים לתלפיות, כלומר הבתים הנאים של דור ההורים חוסים בצילם של בתי בניהם הבנויים על־גבי תלפיות ומתרוממים לגובה שלושת המיפלסים הסטנדארטיים. הדשאים ירוקים, ולעתים קרובות זה של השכן ירוק יותר. מרכז המושב הומה מרוב פעילות ושוקק חיים כיאה וכנאה. בקיצור, הכול מעורר רושם של יעילות ועסקים כרגיל. איפה כאן מזלו הרע של המושב?

זה מתרחש פעם בשנה, בימות הסתיו. כאשר התקנון מחייב לערוך בחירות לוועד החדש והוועד היוצא מוסר דין וחשבון על פעולותיו.

כמו כל הדברים, גם המועמדים לכהונת חבר ועד מחולקים לשני סוגים: אלה הרוצים להיבחר ולא כל־כך מעוניינים בהם, ואלה שרוצים לבחור בהם, והם אינם כל־כך מעוניינים, או מעמידים פנים כאילו, כיוון שבלאו־הכי הם יודעים כי אין להם ברירה אלא לקבל את „דין המושב". לגביהם מתנהל מסע שכנוע במטרה להעירם מתרדמתם ולעוררם לפעילות לטובת הציבור – משימה לא קלה ומלאת תסבוכות: חבר א' מעמיד תנאי, שלא ייבחר חבר ב', וחבר ב' מוכן בתנאי שתתקבל באסיפה החלטה, שתחסום את דרכו של חבר ג', הנתמך על־ידי קבוצה בעלת השפעה, להיבחר לוועד, והדברים יגעים ומסובכים. אבן נגולה מלב חברי המושב, כאשר מתפרסמת רשימת המועמדים ונקבע מועד הבחירות המתקיימות כדת וכדין תחת השגחתה המחמירה של ועדת־קלפי נבחרת.

בדרך־כלל מתגשמות ציפיותיהם של כל החוגים בקרב חברי המושב, משום שמתוך שבעת הנבחרים מוצאים מקומם המועמדים העיקריים, ואין מאושרים כחברי המושב בתום ההצבעה. סוף־סוף יש להם ועד המורכב מבני־אדם שפויים, רציניים ואחראים, שאפשר לדבר איתם והם מבינים עניין לאשורו.

אבל חיש מהר מסתבר להם לחברי המושב, שטעו בבחירתם, וכי העניינים אינם מתנהלים כפי שקיוו. לאכזבתם מתגלים חברי הוועד הנבחר ככשלון מוחלט. מתברר להם שהאנשים האלה, שחשבו אותם לנבונים, אינם יודעים מאומה על ניהול מושב: במקום שצריך להחמיר הם גמישים, במקום להרחיב הם מצמצמים, הם אינם מבינים את המצב ואינם קוראים נכונה את המפה של ההתרחשויות בסביבה, בנושאים שהיו אמורים לטפל במרץ הם נרפים, ודווקא בעניין מסוים שטיפלו בו במרץ, מוטב היה לו הניחו ממנו ידם, ומעל הכול הם מתגלים כמי שמבזבזים את כספי הציבור ללא צורך ותועלת. במר־יאושם מרבים חברי המושב להטיח ביקורת נוקבת על חברי ההנהלה, שאך לפני זמן קצר נחשבו כעידית שבחבורתם, ואילו חברי הוועד נעשים אומללים ומתוסכלים על אי־הצדק וחוסר התבונה, לדעתם, שבו הם נשפטים בידי חבריהם.

אכן, תעלומה היא שאין לה פתרון (עדיין). האם קללה רובצת על המושב? כיצד מצליחים אנשי המושב הנבונים לבחור מדי שנה בפחותים שבחבריהם לוועד המושב? כיצד עולה בידם של שבעת הנבחרים להערים מדי שנה בשנה ולהעמיד פנים, כאילו הם אנשי מעשה נבונים, ישרים ואחראיים, דבקים בעקרונות ואמונים על חסכון בכספי הציבור – ובהגיעם לעמדת הכוח מגלים את פרצופם האמיתי? ואיך קורה שחברי המושב, שבמשך אחד־עשר חודשים הם אנשים מנומסים המזהירים לבל יפגעו בזולתם, שקשרי אחווה ורעות קושרים אותם איש אל רעהו, משחיזים לעת כזאת את לשונותיהם בהאשמות חריפות ובביטויים פוגעים? רק דבר אחד יש להגיד לזכותם של חברי הוועד היוצא: לכיסם לא לקחו והרבה מזמנם תרמו, אבל תראו מה עשו מהמושב שלנו!!

אולם, ראה זה פלא: גם השנה נמצאו מועמדים שניאותו, לא בלי קשיים ונפתולים, לשנס מותניהם ומוכנים לקפוץ אל המים האדירים מתוך שאיפה להצליח במה שאחרים לפניהם נכשלו עד כה: להיאבק ולשרוד.

לחברי הוועד הנבחרים – בהצלחה!

הערב, במחזור ה־19 בכדורסל

הפועל חיפה תבחן האלופה לקראת גביע אירופה

מאת יעקב פתאל

משחק הליגה שתקיים האלופה, מכבי ת"א, הערב ביד־אליהו, במסגרת המחזור ה־19 בליגה בכדורסל נגד הפועל חיפה, ישמש מבחן יכולת אחרון לפני הדרבי משחקי בית הגמר בגביע אירופה.

המכבים יבקשו להפגין הערב יכולת טובה מול סגנית הסבלה ולצאת ללימוז' עם מורל גבוה. חיפה תתקשה להוות יריב שקול לאלופה, שלשורותיה חוזר לשחק לי ביננסון.

קבוצת הפועל חולון, שמגלה באחרונה יכולת טובה, תארח באולמה את קבוצת מכבי ר"ג. לחולון יש חשבון עם הרמת־גנים, שהפתיעו בסיבוב הראשון, כאשר ניצחו במשחק הביתי, אותו אירחו בביזה. חולון לא תתקשה לגמול הערב והיא מועמדת להשיג נצחון קל מול קבוצה בינונית כר"ג.

קבוצת בית"ר ת"א תארח הערב בביזה את קבוצת אליצור נתניה. הבית"רים החליטו להעביר את המשחק לביזה כדי לזכות בהכנסה גדולה יותר ולאפשר לקהל הירושלמי לראות בפעולה את כוכבי נתניה. הבית"רים נמצאים במורל גבוה, אחרי שזכו בנצחון חוץ בחיפה במחזור הליגה האחרון. הערב ינסו להפתיע את קבוצת אליצור.

מאידך יבקשו שחקני אליצור לא למעוד פעם נוספת, כדי להמשיך ולהחזיק במקום השני. צפוי מאבק מעניין כאשר לאורחים מנתניה יש יתרון איכותי.

בכפר־בלעדי תארח קבוצת הפועל גליל־עליון את קבוצת אליצור קרית־אונו. שחקני הגליל נמצאים בעליה והם מוצמדים לזכות בנצחון ליגה נוסף, שיבסס את מקומם החמישי.

מאידך ישאפו שחקני אליצור להשיג נצחון מפתיע במאבק נגד הירידה.

המשחק החמישי של המחזור יתקיים באולם ברוממה, שם תארח קבוצת מכבי חיפה את קבוצת הפועל ר"ג. החיפאים זכו באחרונה בשני נצחונות ליגה חשובים, שהבטיחו את השארותם בליגה, דבר המקנה לשחקנים מורל גבוה. ר"ג תמשיך להיאבק על מקומה בליגה.

קבוצת הפועל ת"א, השוהה ביוגוסלאוויה, חופשית.

מזכ"ל הפועל יצא להונגריה

מזכ"ל הפועל ויו"ר הוועד האולימפי, יצחק אופק, עומד לצאת הבוקר לביקור רשמי בהונגריה, עפ"י הזמנת סגן שר הספורט ההונגרי, תומאס אבין.

אבין הוא דמות ידועה בספורט העולמי ומשמש מזכיר כללי של ההתאחדות הבין־לאומית להרמת משקלות וכן סגן הנשיא של הגאייפ — ארגון הגג של התאחדויות הספורט הבין־לאומיות.

זוהי הפעם הראשונה שמזכ"ל הפועל הוזמן לביקור רשמי בהונגריה, דבר המסמן את כוונת הונגריה להדק את קשרי הספורט עם הפועל בישראל.

אופק ידון עם ההונגרים על השתתפותם במשחקי הפועל ב־1987 ואירועי ספורט נוספים בישראל, לרבות שיגור רצים למרתון תל־אביב ה־6, שיתקיים בחודש מארס הקרוב.

מהונגריה יצא אופק לביקור ברומניה, שם ייפגש עם נשיא הוועד האולימפי הרומני, הרלמבי אלקסה.

הפיליפינים — אלופת אסיה בכדורסל

נבחרת הכדורסל של הפיליפינים זכתה אתמול באליפות אסיה ה־13 לאחר שגברה במשחק הגמר על נבחרתה של סין 72:82 (42:58).

דרום קוריאה הוכתרה כסגנית האלופה לאחר נצחון על מאלזיה 72:80 (36:43). סין דורגה שלישית ומאלזיה רביעית.

יפאן גברה על טאיוון 72:79 בקרב על המקומות 5־6. (מקומות 7־8) תאילנד — איראן 77:78; תוצאות נוספות: ירדן — אינדונזיה 57:100; הודו — סינגפור 77:123; הונג־קונג — סרי לנקה 73:86.

החלו ההכנות לארגון משחקי הפועל ה־13

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, המשיכה לדון בקווי היסוד לארגון משחקי הפועל ה־13 שייערכו בין ה־4 ל־11 במאי 1987.

הוחלט שבמשחקי הפועל ה־13 יוגבלו הענפים, בהם יוזמנו ספורטאים בעלי שם מחו"ל. בשנת המשחקים תוגבר הפעילות הספורטיבית בסניפים ותקציב המשחקים לא יפגע בתקציב הרגיל של מרכז הפועל והוא יהיה מושתת על מקורות כספים מיוחדים שיהיו מיועדים למשחקים בלבד.

המזכירות תבחר באחת מהישיבות הקרובות מטה ביצועי מצומצם שעליו יוטל ארגון המשחקים.

בפתיחת הישיבה הודיע אופק לחברי המזכירות, כי במקומו של נחום סגה נבחר יעקב ישי להיות מחזיק תיק הנוער והספורט בועדה המרכזת. אופק הודה לנחום סגה ששימש בתפקידו 8 שנים ואיחל לגיעקב ישי.

ברה"מ למשחקי הכנה בספרד לקראת מקסיקו

נבחרת הכדורגל הסובייטית בהרכב מלא יצאה אתמול ממוסקוה בדרכה לספרד שם תקיים סדרת משחקי הכנה לקראת טורניר גמר הגביע העולמי במקסיקו.

הסגל הסובייטי הכולל 22 שחקנים ישחק מספר משחקים נגד קבוצות מהליגה הראשונה. את הסדרה יסיימו הרוסים במשחק נגד הנבחרת הספרדית ב־12 בינואר.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי — ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תכנית מס' 3452 שינוי מס' 1/84 לתכנית מפורטת מס' 1238 ושינוי מס' 1/84 לתכנית מס' 974.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: ירושלים, אזור תעשיה תלפיות, רח' יד חרוצים גוש 30001 חלקות 48, 49 וחלק מחלקה 100.

שטח בין קואורדינטות אורך 170,635 ו־170,756 ובין קואורדינטות רוחב 128,895 ו־129,030.

הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לאזור תעשיה.

ב. ביטול הוראה בנין הריסת בנין.

ג. קביעת הוראות בנין הריסת גדרות שבתחום שטח פתוח ציבורי ואזור תעשיה.

הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3195 מיום 14.5.85 עמ' 2228.

השינוי האמור בצורה שהועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. ([illegible] רח' הלל 23 ירושלים).

ד. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

הנשים מסתערות על הכדורמים

מאת נ. שרון

הפמיניסטיות יאהבו את זה. לראשונה במשחקים האולימפיים ישחקו נשים כדורמים במסגרת רשמית.

ענף הכדורמים הוא מן הוותיקים ביותר, אבל כמקצוע אולימפי לגברים, הוא ממשחקי 1900. במשחקי סיאול הקרובים ב־1988, ישחקו כבר גם הנשים בענף קשה ומפרך זה.

לכאורה נראה הרעיון של שילוב נשים בכדורמים מוזר ביותר. זהו ספורט הדורש כושר גופני מעולה וכוח רב. אבל הנשים, המנסות מזה זמן רב להוכיח, כי אינן נופלות מהגברים, רמזו כבר בצורה ברורה, כי לא ניתן יהיה לחסום אותן.

כבר השנה יוכיחו הנשים את יכולתן במסגרת אליפות אירופה הראשונה, שתהיה באוסלו, נורווגיה. אליפות העולם תיערך בשנה הבאה.

מסתבר, כי משחקי הנשים, אינם נופלים מאלה של הגברים, הן במתח השורר בהם והן בעניין שהם מעוררים.

עד 1969 נתקלו הנשים, בעיקר בגרמניה, בהתנגדות ביורוקרטית "גבריות" לחדירתן לענף.

אולם מסתבר, כי בארה"ב, הולנד ואוסטרליה משחקות נשים בכדורמים כבר 50 שנה והנבחרות הלאומיות של מדינות אלה הן השולטות בענף.

זה נוער זה?

קפטן נבחרת הנוער של ברה"מ בהוקי קרח, פאבל סורמיב, מניף את צלחת הזכיה באליפות העולם שהסתיימה בהמילטון.

קשטן: חוד השלושה יגרום בעיות להגנות היריבות

מאת ניסן פרידמן

בית"ר ירושלים ביום הצלע הרביעית במרובע הצמרת. בשני נצחונות רצופים חזרה הקבוצה למסלול וכמעט שכחה את שני הפסדיה הקודמים למכבי והפועל ת"א.

48 שעות אחרי שבת

● המאמן דרור קשטן, עברתם את התקופה הקשה?

"לפי הגרלת המשחקים עברנו עד עתה את המשחקים הקשים ביותר מבין קבוצות הצמרת. עד סיום הסיבוב מצפים לנו משחקים נוחים יותר".

מלמיליאן — שחקן גדול ובן־אדם

● נתקלתם שלשום ביריב עיקש?

"כן. הפועל חיפה לוחמת ויש לה שוער מעולה, ביורא אנטמן, שהציל שערים בטוחים, וביניהם בעיטת עונשין נפלאה של אורי מלמיליאן. היו לנו הרבה מצבי הבקעה".

● החוד שלכם חזק ביותר והכל זאת מתקשים להבקיע?

"תהיה בעיה להגנות היריבות. אני משחק עכשיו עם שלושה חלוצים: אלי אוחנה, אבי גולדר וירון כהן".

● ירון דומה בסגנון משחקו לאלי. איך הוא משתלב בהרכב?

"שניהם אמנם "דריבליסטים" אבל לירון יש עוד הרבה מה ללמוד כדי להגיע לרמה של אוחנה. אני מאמין שיהיה שילוב מוצלח".

● למרות הכל אתם עדיין תלויים ביכולת של אורי.

"הוא שחקן גדול ובן אדם. נעים לעבוד איתו. שלשום עלה למגרש עם שפעת, בסך הכל יומיים אחרי שחומו ירד, ושיחק טוב".

● היית מעדיף שבית"ר תשחק במגרש אחר ולא בימק"א?

"זה הבית של בית"ר. שלשום היה מגרש יבש ונוח. כיום לא מתאמנים עליו. למכבי ולהפועל יש מגרשי אימונים, ולכן המשטח בימק"א לא רע. אני מאמין שנוכל לעשות גם קופה טובה בשבוע הבא, במשחק נגד בני־יהודה".

● אם הגענו לבני יהודה, מי לדעתך יישאר במירוץ לאליפות?

"קשה לנבא. אמנם בני יהודה מנצחת כל פעם 0:1, ועלול לבוא סוף לסיפור, אבל זה יכול להמשך זמן רב. זו קבוצה ממושמעת ושאפתנית. הפועל ת"א אינה מלהיבה, אך יודעת לנצח, ומכבי חיפה קבוצה חזקה. יהיה מירוץ צמוד".

● ולסיום, סיפור המאמנים העונה אינו מטריד אותך?

"קשה להסביר למה זה קורה אבל בסך הכל מדובר העונה בשלוש קבוצות לאומיות. יבנה, יפו ונתניה. כך שלמרות הרעש הגדול זה לא כל כך נורא".

בן־שיטרית: בלי קירש יש קשיים

אומרים, כי מכבי שעריים היא שלמה קירש, מיקי בן שטרית ועוד תשעה שחקנים אפורים. כשקירש פצוע ואינו משחק, בן שטרית נשמר צמוד והתוצאות ברורות: שעריים לפני אחרונה עם 8 נקודות. בשבוע הבא שעריים נגד הקבוצה היהודית שמוטה, מכבי יפו: קרב של להיות או לחדול.

● מיקי בן שטרית, לא הולך לשעריים?

"הקבוצה משלמת את מחיר חוסר נסיונה בליגה הלאומית. זו קבוצה שסובלת מקשיי התאקלמות, השחקנים רוצים לשחק פתוח ותתקפי כמו בארצית. שם התרגלו לנצח".

● איך אתה מסביר את חוסר המחץ המשווע של ההתקפה?

"בסך הכל יש חלוץ טוב או שניים, שנסגרים באופן צמוד ע"י מגיני היריב. הקישור אינו מספק לנו כדורים ואינו מבשל מצבי הבקעה".

● הקישור היא הבעיה של שעריים?

"כשיש ארבעה קשרים אפורים, ואף אחד אינו יכול להבריק או להפתיע את היריב, אי־אפשר להצליח. אין לנו מי שיבוא מאחור כדי לסבך את הגנות היריב כמו בהפועל ת"א או מכבי חיפה".

תראה מה בני יהודה עשו רק עם הגנה.

קירש — ההעדרות גרמה לבעיות

"ההגנה היתה בסדר, היום בלי קירש יש בעיות".

● ההגנה שלכם בסדר, ד־

● בשבת הקרובה, אתם נגד יפו, מה אתה אומר?

"שתי קבוצות שצמאות לנצחון. יפו אינה במיטבה, והכל יכול להיות תלוי בנו. אם נדע להשתלט על המשחק — ננצח".

● דווקא שלשום נגד הפועל ת"א כמעט הפתעתם.

"ציפינו לקרב נורא. הפועל לא היו כל כך טובים. אריק אלתר עצר כדור אדיר שלי. יצאה לי בעיטה מושלמת. סבלנו מחוסר מזל ונאיביות".

● אתה מצטער שעברת לשעריים?

"עוד מוקדם לסכם. יש פוטנציאל למקום טוב באמצע הטבלה, ויש כאן קהל חם ואוהד שרוצה לבוא לנצחון".

אנגליה מקווה להיות מעצמת כדורעף בזכות ה"פולנים"

שחום עור בפעולה במדי "פולוניה", סטלורטס פולרטון מנהיג במדי אלופת אנגליה בכדורעף כשלידו סבוצ'ינסקי, שחקן ממוצא פולני המכבב בקבוצה.

מאת נ. שרון

הפולנים משתלטים על הכדורעף האנגלי. במשחקי גביע אירופה לאלופות מייצגת את אנגליה קבוצת "פולוניה", שמרבית שחקניה נושאים שמות פולניים מפורסמים כבקסיביץ, וסטודזיבסקי ויינקובסקי.

פולין היא אחת ממעצמות הכדורעף בעולם ואין ספק ששחקנים שמוצאם מארץ זו יעלו את הרמה באי־הבריטי, שאינו גבוה עם אירית הכדורעף גם במערב־אירופה.

מרבית אוהדיה של קבוצת "פולוניה" הם בני הקהילה הפולנית הגדולה שבלונדון, אשר התיישבו בבירה האנגלית לאחר מלחמת העולם השניה.

מהגרים אלה החלו לשחק כדורעף. כצעד ראשון עשו זאת במועדון הנוער הפולני אחר־כך במסגרת "הצופים" ולבסוף, בתחילת שנות ה־70, במסגרת המועדון של קבוצת "פולוניה".

לאחרונה הצטרף לקבוצה "מרלני אמיתי", ז'דך סורוינסקי, יליד פולין, סטודנט להנדסה אשר הגיע לאנגליה בשנת 1981 כדי ללמוד אנגלית והחליט להשאר בעקבות הנהגת המשטר הצבאי במולדתו.

רודינסקי, שהשתייך בארץ הולדתו לקבוצת מ.צ.ק וארשה, הפך עד מהרה לשחקן מפתח בקבוצה הלונדונית והוליך אותה כאמור לכתר האליפות.

השפה השלטת באימוני ומשחקי הקבוצה הוא כמובן פולנית. זאת למרות שחלק משחקניה אינם במוצא פולנים. אלה למדו במהירות את מילות המפתח בשפה הפולנית והם משתלבים יפה עם חבריהם.

באנגליה קיימות קבוצות רבות המתבססות על ארץ המוצא של שחקניהן. כך יש שם קבוצות ששחקניהן ממוצא רוסי, ליטאי וישנה אפילו קבוצה המורכבת משחקנים סיקים.

הכדורעף הגיע לאנגליה בצורת גולים צ'כים שנחתו באי־הבריטי לאחר מלחמת העולם השניה. אך בני המעמד הבריטי העדיפו כמובן כדורגל על פני כדורעף. ולכן אין זה פלא שבשישיה הראשונה של הנבחרת האנגלית בכדורעף מופיעים ארבעה שחקנים ממוצא פולני — מקבוצת "פולוניה" כמובן.

ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
תיק בנין 2708

ניתנה בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 113 בגוש 7169 רח' מורקרביצקי מס' 5 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש (600/2 מ"ר) — ו־10% מקו־בניין צדדי (צפוני).

החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ב — 1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

רשות ניקוז כנרת — מינהלת הכנרת
בית המועצה האזורית עמק הירדן, טל' 51003, 51676.
מכרז מס' 1/86

מוצע בזה מכרז למכירת מכונית סובארו מגדר שנת ייצור 1980, 1600 4×4. מס' הרכב 80־938־78.

את הרכב ניתן לראות במשרדי מינהלת הכנרת בית מכבי זאוש צמח. כל יום בין השעות 07.00—14.00.

את ההצעות יש להגיש עד 15.1.86 שעה 12.00. צמוד להצעה יש להפקיד שק בנקאי בגובה 5% מערך ההצעה.

השק יוחזר למפקיד לאחר פתיחת המכרז.

צבי אורטנברג
יו"ר מינהלת הכנרת

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תכנית מפורטת מס' 4714 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2735 — להתכנון לשכונת מגורים במנחמיה, שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3083 מיום ד' באב התשמ"ד (5.8.84) עמוד 3035.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:—

גוש 15473, חלקי חלקות 5—7, 12—20, 53, 54.

המטרה: התכנון של שכונת מגורים קיימת וחלוקת מספר המגרשים ליחידות קטנות, למבני ציבור והשטח הציבורי הפתוח. כמו כן שינוי יעוד לאזור מגורים א' לצורך תוספת מגרשים לבניית מגורים והתוויית דרכים.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, הגליל המזרחי, רחוב הגליל טבריה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
תאריך: כ"ג בכסלו התשמ"ו 6.12.1985

511 ניחשו 13 בטוטו

511 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 18, שהתקיים ב־4.1.86 על משחקי הליגה הלאומית וגביע המדינה ארצית, וכל אחד מהם יקבל — 690 ש"ח

9730 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־17.50 ש"ח.

75268 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־2 ש"ח.

למעלה מ־280,000 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות הפרס הרביעי לא יחולק והוא מצטבר לכלל הפרסים במחזור 19.

ההכנסה במחזור 18 היתה — 2,125,602.30 ש"ח ולפרסים הופרשו 892,752.97 ש"ח.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור 19 הוא 420,000 ש"ח (420 מיליון שקלים ישנים), ולכלל הפרסים — 900,000 ש"ח, כולל את סכום ההעברה.

לימוז' ושאלאן ניצחו בליגת הכדורסל בצרפת

יריבתה הבאה של מכבי ת"א בבית גמר גביע אירופה לאלופות בכדורסל, קבוצת לימוז', השיגה נצחון חוץ על וישי 95:98 ומדורגת שלישית (28), אחרי וילארבאן (32) ומונאקו (29).

שאלאן, יריבתה של הפועל ת"א בגביע קוראץ', הביסה את סטאד פרנסה 97:124 ומדורגת שישית (27), אחרי אורתאז (28) ואנטיב (27).

תוצאות נוספות: מונאקו — אנטיב 96:98; ראסינג — אביניון 88:112; וילארבאן — לה מאן 98:109; אורתאז — קאאן 99:128.

סנגאל — נאנט 2:2

35 צופים חזו בדאקאר במשחק התיקו 2:2 בין נבחרת סנגאל וקבוצת הצמרת הצרפתית, נאנט.

סנגאל הוליכה 0:2, משעריהם של אמאדו דיום (35) ובירוף קוסו (53). אולם היוגוסלאווי הבין־לאומי של נאנט, הילהודזיץ' הבקיע צמד תוך 7 דקות (83 ו־90) האחרון בבעיטת עונשין מ־11 מ'.

ועדת הכדורעף החליטה אמש לחדש את ליגת החורף, אשר תופעל כבר בחודש הבא.

בליגה צפויה השתתפותן של 12 הקבוצות הטובות בארץ.

כזכור זכתה אשתקד באליפות החורף קבוצת הפועל גבעת־חיים.

50 גלשנים יזנקו הבוקר באילת לאליפות הבינ"ל

כ־50 גולשים ביניהם שלושה מחו"ל יזנקו הבוקר ב־10 לאליפות הבין־לאומית השניה של אס"א בגלשני מפרש שתערך במפרץ אילת.

בתחרות הפתוחה, בדגם אולימפי, ישתתפו 16 מטובי הגולשים בישראל. עיקר המאבק יהיה בין ה"אולימפי" יהודה אסדרי לבין האלוף הישראלי בדגם קל גד אבירם והבדגם כבד עופר ביצור.

זו הפעם הראשונה שבישראל תערך תחרות בדגם פתוח, כשכל המשקלים יתחרו יחד, כדי להתאים את התחרות לדרישות האולימפיות.

התחרות תתקיים במסלול אולימפי באורך של תשעה ק"מ.

לאלופים הישראלים יהיה זה זינוק בין־לאומי ראשון, לאחר פגרת החורף והוא ישמש הכנה לקראת עונת התחרויות הבין־לאומית.

בתחרות המקבילה לסטודנטים יטלו חלק 15 גולשים. לראשונה ישתתפו גם שבע נשים. אהרן בוצר, יו"ר הוועדה המארגנת של התחרות, ציין אתמול במסיבת עיתונאים, כי זו הפעם הראשונה שכמות כה גדולה של נשים משתתפת בתחרות של גלשני מפרש בישראל.

בוצר הדגיש, כי התנאים באילת לתחרות מעין זו הם בין הטובים בעולם, הבעיה היחידה היא בעיית עומקי מים משתנים.

בין האורחים שני שייטים מקנדה ושייט משוויץ ואנשי אס"א מצפים להרשמות נוספות עד למועד הזינוק הבוקר.

קותי מרוזן, סגן יו"ר אס"א, ציין, כי אס"א מתרגל אירוח של אליפות בקנה מידה גדול בענף זה לקראת הגשת מועמדות אס"א לארח את אליפות העולם לסטודנטים בשנה הבאה, או בעוד שנתיים.

70 טניסאים מחו"ל באליפות בינ"ל

איגוד הטניס פרסם אתמול את תכנית פעילותו לשנת 1986, שהיא השנה ה־40 להקמתו של האיגוד, במסגרתו פעילים כיום כ־111,000 טניסאים בכל רחבי הארץ.

שורת האירועים הבין־לאומיים תפתח כבר בחודש מארס הקרוב, כשתתקיים אליפות בין־לאומית בין ערים בהשתתפות כ־70 אורחים מחוץ־לארץ.

מיד לאחר מכן, באפריל, תהיה האליפות הבין־לאומית לנוער לדירוג עולמי ואחריה תחרות טניס למקצוענים על סך פרסים של 25,000 דולאר.

בחודש יוני־יולי תהיה הנבחרת עסוקה בגביע דייויס, כשבמפגש הראשון ישחקו הישראלים עם המנצחת בין בלגיה ואירלנד.

הנשים תשובצנה השנה במסגרת גביע הפדרציה לתחרויות, שיהיו בפראג, צ'כיה, בחודש יולי הקרוב.

בו זמנית תתקיים בארץ האליפות הבין־לאומית הראשונה "הכל נשאר במשפחה".

הנוער והנערות יטלו חלק בארבעה מפעלים בין־לאומיים, בשבמוקד בקשתה של ישראל לארח את גביע הליאה לנוער עד גיל 20.

● גמר אליפות הפועל בטניס, בזוגות מעורבים תהיה היום אחר־הצהריים על מגרשי הפועל בצפון תל־אביב.

במשחק הגמר יתמודדו אלופת ישראל אילנה ברגר, המשחקת בשיתוף פעולה עם יו"ר איגוד הטניס, דוד הרניק, מול רקפת בנימיני יחד עם דני פוסיבוב.

בוניאק (שנישער) הוביל את רומא לנצחון על אטלנטה–0:4

הפולני זבגנייב בוניאק, היה אתמול הגיבור כשהבקיע צמד בנצחון רומא על אטלנטה (0:4), בפתיחת הסיבוב השני של משחקי הליגה האיטלקית בכדורגל.

בוניאק הבקיע צמד שערים וסייע להבקעת השניים האחרים. במשחק הבית של רומא, שעלתה בעקבות נצחונה למקום השלישי בטבלה.

המוליכה יובנטוס שמטה נקודה במשחק החוץ נגד אוולינו (0:0). שוער אוולינו מרינו קוקציה היה גיבור המשחק, בהצילו כדורים אבודים.

אולם למרות שאיבדה נקודה, שמרה יובנטוס על פער שש הנקודות בינה לבין נאפולי, שכן גם קבוצה זו סיימה משחקה בתיקו (1:1) מול קומו, לא מעט בזכות שער השוויון של דייגו מרדונה שביצע בהצלחה כדור עונשין מ־11 מ' בדקה ה־18.

במשחקה של רומא הבקיע בוניאק לראשונה בדקה ה־44. פעם שניה הבקיע הפולני בדקה ה־60. ג'וזפה ג'יאניני ורוברטו פרוצו השלימו את המפלה של אטלנטה.

אינטר נשרה מהמקום השלישי לשישי, לאחר שספגה הפסד מפתיע (1:0) מקבוצת התחתית פיזה. פאולו בלוחיני הבקיע שער הנצחון בדקה ה־80.

קבוצת תחתית נוספת, לציה, זכתה אף היא בנצחון מפתיע על האלופה ורונה (0:1). הארגנטינאי פדרו פסקואלי הבקיע שער הכבוד השלו בליגה האיטלקית והעניק לקבוצתו את נצחונה השני העונה.

שער עצמי של שוער סמפדוריה, איוונו בורדון (דקה 8) מנע מקבוצתו נצחון והיא נפרדה בתיקו (2:2) עם פיורנטינה, המסוקמת רביעית. ג'ורדנו לורנצו וטרבור פרנסיס הבקיעו לסמפדוריה ומאוריציו אירוו לפיורנטינה.

תוצאות נוספות: מילאן — בארי 0:0; טורינו — אודינזה 0:1.

צמרת הטבלה

1.	יובנטוס	16	26—6	27
2.	נאפולי	16	20—11	21
3.	רומא	16	22—14	20
4.	פיורנטינה	16	19—13	18
5.	טורינו	16	18—13	18
6.	אינטר	16	22—19	18
7.	מילאן	16	13—11	18
8.	ורונה	16	17—22	16

● באנגליה: אברטון ווסטהאם העפילו לסיבוב הרביעי בגביע האנגלי, לאחר נצחונות זהים על קבוצות מליגות נמוכות יותר. אברטון גברה על אקסטר (ליגה רביעית) משער של הבין־לאומי גארי סטיבנס בדקה ה־80, לאחר לחץ רצוף של קבוצתו. המשחק השני, ששודר לראשונה השנה בשידור ישיר בטלוויזיה הבריטית, הוליך טוני קוטי את ווסטהאם לנצחון (0:1) על נציגת הליגה השניה צ'ארלטון אתלטיק. היה זה שערו ה־13 של קוטי העונה.

● בפורטוגל: בנפיקה ופורטו סיימו מפגשן במחזור ה־16 בתיקו אפס. אולם בנפיקה נותרה על מקומה בפיסגה לאחר שגם ספורטינג סיימה משחקה עם סבאריל בתיקו ללא שערים. גימאראש השלישית נפרדה בתיקו (2:2) מאסטוריל.

הטבלה: 1. בנפיקה (25 נקודות); 2. ספורטינג (25); 3. גימאראש (23); 4. פורטו (23).

● בתורכיה: בשיקטאש הגדילה יתרונה בפיסגה לשתי נקודות לאחר שגברה על טראבזונספור 0:1 ונהנתה מתיקו אפס של הפולקת אחריה גלאטסראי שהתמודדה עם סארייר. פנרבחצ'ה שלישית למרות הפסדה (2:1) לדניזליספור.

הטבלה: 1. בשיקטאש (27 מ־18 מש'); 2. גלטסראי (25 מ־17); 3. פנרבחצ'ה (23 מ־18).

● בבלגיה: רק שלושה משחקים נערכו אתמול בליגה הבלגית. האחרים בוטלו בגלל מזג האויר. המוליכה פ.ס. ברוז' הגדילה יתרונה בפיסגה לאחר נצחון חוץ על סרינג 1:2; ברסקוט — ווטרשאי 1:3; ואדנם שארלרואה 0:1.

הטבלה: פ.ס. ברוז' (33 נק' מ־20 מש'); 2. אנדרלכט (28 מ־19); 3. ברסקוט (25 מ־20).

● בספרד: ריאל מדריד בראש ממשיכה לנצח. אתמול גברה על ולנסיה 0:3; תוצאות נוספות: ריאל בטיס — קלטה 2:3; אתלטיקו מדריד — הרקולס 0:0; ריאל סוסיאדד — ספורטינג 1:2.

הטבלה: 1. ריאל מדריד (31); 2. ברצלונה (27); 3. אתלטיקו מדריד (25).

● ביוון: פנאתינייקוס — א.א.ק 0:2; אולימפיאקוס — אפול 1:4; אריס — פאניוניוס 0:1.

הטבלה: פנאתינייקוס (23); 2. אריס (22); אד.א.א.ק. (19).

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה על הכנת שינוי תכנית מפורטת

1) ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א החליטה על הכנת תכנית מס' 1804א' — שינוי מס' 1 לשנת 1983 של תכנית בנין ערים מס' 1804.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:

גושים: 6107, 6108.

חלקות: 104—110, 112, 113, 129

חלקי חלקות: 142, 480, 370 וחלק מחלקה 371.

מקום: דרך חיפה — פינת רחוב ההלכה.

2) ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א החליטה על הכנת תכנית מס' 2230א' שינוי מס' 1 לשנת 1985 של תכנית מפורטות 312, 751, 778, 1025 ושכון צבורי 3/06/13.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:

חלקי גושים: 6982, 6985, 6986, 7065.

מקום: מזרח ודרום מערב קרית שלום.

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
גוש 6162 חלקה 108 רח' שינקין 61 גבעתיים.
תיק בניה מס' 2216

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 4 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה של 6%+5% תכסית ובזו מצלית סה"כ 179%.

בהתאם לתכנית המתאר מותר באזור זה בית מגורים בן 4 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם 168%.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום מיום הפרסום של ההודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

יצחק ירדן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — גבעתיים
תאריך ינואר 86

כוכבים ולילות

קולנוע

גועל נפש

מאת יגאל משיח

„רומן הדמים". קולנוע גורדון

יש סרטים שכל עניינם נובע מהפער בין איילותם לדברים הרציניים שנכתבו עליהם. את „רומן הדמים", אפוס החרבות של הבימאי ההולנדי פול ורהובן, לא התכוונתי לראות, אבל לאחר שבוע פגשה סרבנותי כמה ביקורות כבדות והסתקרנתי. קראתי על אכזריות ריאליסטית, על טיפול אמין במלחמות ימי הביניים ונדמה היה לי שהנה לפנינו סרט אבירים הולנדי שנועד להציג את מלחמות החרבות הפוטוגניות של הוליבוד כפי שהיו במציאות, כלומר כמו חצר השחיטה של בית מטבחיים נחשל שהמלאכה נעשית בו בחרבות וגרזנים. גם בנעורי שנאתי את האבירים המסורקים שהמציאה לנו הוליבוד, והכתבות טפחו בי ציפיה לסרט חדשני, אנטי־מיתולוגי מרוקן מרצונותיו היפה של הג'אנר.

התאכזבתי. „רומן הדמים" מטומטם הרבה יותר מהרפתקאות האבירים (עם טוני קרטיס ודומיו) שניפקו לנו פסי היצור של האולפנים הגדולים כשהיה ג'אנר זה מתחרה טוב למערבון ולסרט הפיראטים. הקלישאות הסיפוריות ותפניות ההרפתקה המוכרות, כולן כאן, ולתיבול הוסיפו ההולנדים הרבה קיטעי אכזריות והתעללות מינית, כנראה כדי להדביק לסיפור המיושן תווית סרט. גיבורי ההרב הרומנטיים של פעם היו לאנסים ולסוטים והסרט כולו נראה במסגרת נוחה לסידרת אונסים, ריטוקי־אברים, דקירות, חניקות וצריבות לטעם המזוכיסט המצוי. ג'אנר האבירים הצטרף אל הפורנוגרפיה, אבל האכזריות על כל צבעוניותה, מעתיקה דפוסי אלימות שכבר התרגלנו אליהם בהרבה ג'אנרים אחרים, בעיקר בסרט הבלהה הפשע. מיתות משונות אלה כבר בשימוש מזמן ובדרכן המעוותות הן מלמדות שוב, כי שימוש היתר באלימות של העשור האחרון לא הביא לריאליזם אלא הוליד קונבנציות חדשות. פעם היו רואים את החרב ניתקעת בחזה, היום רואים אותה גם יוצאת מאחור ומתיזה הרבה קטשופ לקישוט.

לא מצאתי דבר מעניין בסרט זה חוץ מדמיון מוזר לפרשת הסיפתה של פטרישה הרסט בידי המחתרת הסנדיניסטית לפני עשר שנים. גם בסרט זה נחטפת בת טובים (ג'ניפר ג'ייסון לי) בידי כנופיית מהפכנים פסיכוטית והעניין מוצא חן בעיניה מרגע האונס הראשון. „רומן הדמים", כמו הרבה עיתונים במהלך פרשת פטי הרסט, מוכר לנו תאוריה מוכרת על נשים ומשאלת אונס. „איבנהו" של סאגה זו (רוטגר האואר) הוא אנס לא מנומס אבל הבתולה נהנית מאוד. היא בכלל גברת עם תאוות למידה והתנסות בריאה. עוד לא הספקנו לפגוש אותה וכבר היא מצווה על המשרתת שלה לשכב עם אהובה בין השיחים, כדי שהיא תתבונן ותלמד. עוד היא מביטה בעכוז החשוף ולתמונה נכנס האביר הרומנטי שלו הועיד אותה אביה לאישה והשניים יוצאים בדהרה אל אתר אוהבים בנוסח סרט זה: עץ יפה צמרת שעליו מרקיבים שני תלויים.

הבימאי השקיע במימוש הסרט עשר שנים. אבל לי נראה כי בילה את רוב הזמן במרתפי אמסטרדם בחברת קהל חובב עור, אזיקים והצלפות לחוות. עד שעייפתי קיטלגתי: שלושה אונסים (אחד קבוצתי) גוויה ערוטה עקורה בחבלים, שתי התאבדויות, חניקה, שתי הטבעות, תריסר ריצוצי אברים, וסצינת מין באמבטיה, כולה מרצון. גם זה קורה.

יוצאים לאור

כמעט אלוהים

מאת מירי פז

„אגם אמנות ויהדות". הוצ' „כתר", מהדורת גלריית אנגל. 184 עמ'.

כריכה אלבומית מהודרת, תעתיקים ותצלומים משובחים של יצירות יעקב אגם וטקסט דו־לשוני, עברי־אנגלי המקפל את הפילוסופיה האגמית על הקשר בין אמנות ויהדות הם תכולת הספר הזה. כמו ספרי פוסקים חשובים ביהדות וספרי פילוסופיה של חכמי יוון העתיקה הוא ערוך במתכונת שאלות־תשובות. את החכם הראשון אין צורך להציג: הרי השם על כריכת האלבום כבר מרמז שאמנות ויהדות הם אגם. החכם השני, זה היודע לכרוך בשאלותיו גם תשובות וגם את ה„אני מאמין" המורחב שלו, הוא ד"ר רב מנדלבאום, נשיאו לשעבר של הסמינר התיאולוגי־היהודי באמריקה.

בבסיס תורת אגם הקביעה כי הדעת וההבנה מחייבים התבוננות וראיה, קביעה היונקת מדברי בורא עולם בתום כל יום יצירה „וירא כי טוב" ומתיאור מתן תורה שבו „כל העם רואים את הקולות". מתוך אלה ברא אגם את תורותיו ואת נגזרותיהן המגוונות. בחינוך, למשל, ערך תוכנית לפיתוח האינטלקט בגיל צעיר המבוססת על ראיית צורות.

„חובה גדולה היא ביהדות לדעת לראות את המציאות בעיניים יהודיות, להתייחס אליה כאל התהוות מתמדת... לא לעשות ממנה פסל ומסיכה ותמונה", כתב אגם במבוא, כאשר „מציאות אינה מצב סטאטי כמו פסל". כיוון שהשתנות היא הדבר הקבוע ביותר במציאות כמוה כמושג האלוהות, טוען אגם. האם יובן מכאן שיצירותיו הקינטיות של יעקב אגם כמוהן כמושג האלוהות? בצניעות אופיינית אגם רק מרמז לכך ולמאמין ינעם.

הכל הולך

„מין ורגש" מאת ד"ר מיכאל קארדה. עברית: ד"ר עמי שקד. מודן. 461 עמ'.

461 עמודים על ה„איך" וה„מה", אבל גם כאן עוד לא מצאנו הגדרה לאהבה. האיורים המפורשים הכמו־גינקולוגיים הסיטו אותנו מן הערך הזה כליל. מצאנו כאן מידע על שיטות מניעת הריון, בעיות פריון, התנהגות סוטה, סמים ועוד.

חשיבותו של הספר בשתי מעלות עיקריות שהוא מצטיין בהן: מתן לגיטימציה לכל התנהגות בתחום המין בתנאי שזו נעשית בהסכמה ובשיתוף פעולה של המשתתפים בה; כאשר המסר הוא שדבר אינו נעשה בכפיה או בשידול; הפרכת מיתוסים רווחים – ובתחום זה הם רבים, משונים ומגוחכים – והצבתם מול עובדות בדוקות.

לקראת בכורה

בראנקוזי כפול שש

מאת אמיר רותם

פאריס של ראשית המאה. עליות הגג עמוסות משוררים רפויי עור נוטים לשחפת. מקור משיכה לאמנים מכל רחבי אירופה. פיקאסו ביקר בה לראשונה ב־1900 וכעבור זמן לא רב שב על מנת להשתקע בה. בראק ולז'ה הגיעו אליה מן הפרובינציה ואחריהם מרסל דושאן. ארכיפנקו בא ב־1908, קליי ב־1905 ומודיליאני ב־1906. שאגאל נחת בה ב־1910.

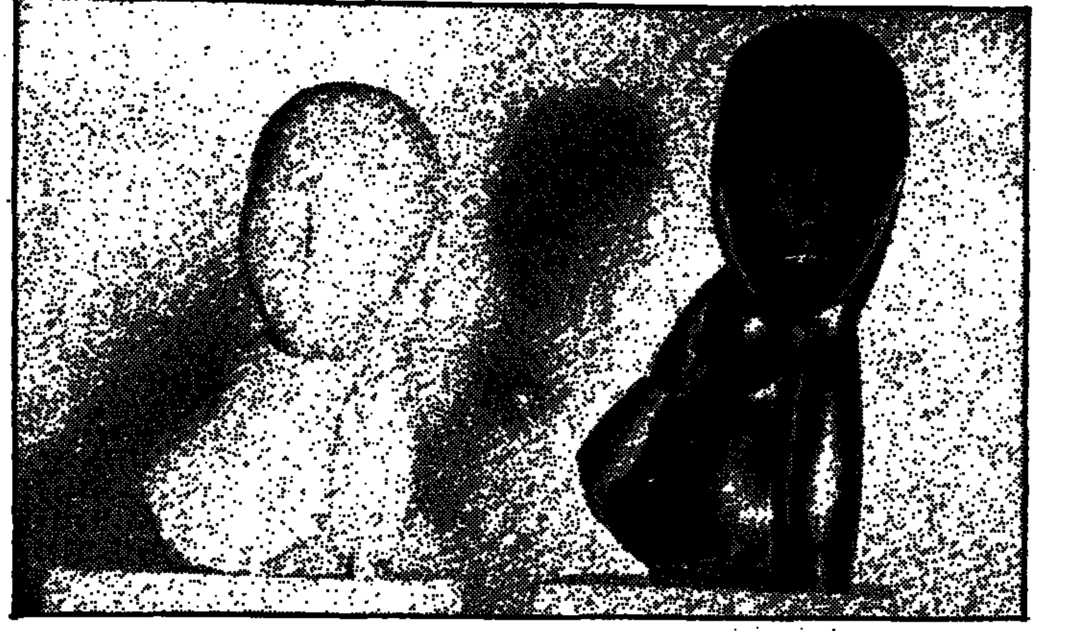

קונסטנטין בראנקוזי עזב את הוביצה, הכפר הקטן בו נולד, ברומניה ונחת בפריס ב־1904 דרך מינכן. הוא היה בן 37, פסל עם כיוון ומטרה. יש שמסווגים את בראנקוזי בזרם הקוביסטי של הפיסול, בעיקר בשל העובדה שהציג לצידם של קוביסטים ב„סלון העצמאים" ב־1912 וב־1913.

בראנקוזי היה פרגמטיסט. הוא השקיע עצמו בעבודה שמטרתה היתה לחשוף את תמצית הנושא בו עסק. היופי הוא היושר המוחלט, אמר המוטו. כשבראנקוזי מפסל טורסו הוא שואף להגיע לצורה שתביע את מוצאו הבראשיתי של האדם. כשהוא מפסל ציפור הוא שואף להביע את רעיון התעופה. את הסטודיו שלו קבע ברנקוזי ב„אמפס רונסן". שם גם פותחת סדרת הטלוויזיה „בראנקוזי" את מסע התחקות אחר תהליכי העבודה של הפסל החשוב, יחד עם תיעוד מרשים של עבודותיו, אלה שבוצעו ואלה שנותרו כתכנון בלבד.

„בראנקוזי" נוצר כסרט קולנוע תיעודי על־ידי הבמאי פאבל קונסטנטינסקו. הסרט צולם ברומניה, צרפת וארה"ב בפורמט של 35 מ"מ (כשל סרטי הקולנוע המוצגים בציבור). קונסטנטינסקו עלה לארץ ב־1972 כשהוא מותיר אחריו את כל עבודתו הקולנועית: סרטי תעודה שנוצרו בשביל האולפנים המרכזיים בבוקרשט והוקרנו בבתי הקולנוע ברומניה באופן סדיר. את סיפורו של קונסטנטינסקו כבר סיפרנו מעל דפים אלו, כאשר סינמטק תל־אביב הקדיש ליצירתו ערב שלם. על כן נקצר ונזכיר רק את העובדה שהיה בין מקימי תעשיית הקולנוע ברומניה, לאחר מלחמת העולם השניה, למד בימוי קולנוע במוסקווה במשך חמש שנים ועסק בסרטיו התיעודיים בנושאי אמנות ובסיפורים אנושיים יוצאי דופן.

מאז עלה לארץ הצליח קונסטנטינסקו (שעיברת את שמו לבן־יוסף) להשיג כמה מן הסרטים שיצר שם. „בראנקוזי" שנרכש כסדרת טלוויזיה בגרמניה, הגיע לידיו בווידאו. תחילה בעותק לא איכותי ולאחר מאמצים נוספים קיבל לאחרונה עותק משביע רצון. שאיפתו של קונסטנטינסקו היא לרכוש את עותק הפילם שיאפשר צפיה בסרט במיטבו, שכן מחשבה רבה הושקעה בצילומי עבודותיו של בראנקוזי כדי שתלת־ממדיותן תבוא לידי ביטוי. לשם רכישת העותק הכספי, עליו לאסוף סכום של כאלף דולארים. קיימת תקווה שנציגי מוסד אמנותי כזה או אחר יצפו בסרט וישתכנעו בכדאיות ההשקעה. הזדמנות טובה תהיה הערב בסינמטק תל־אביב שיקרין את הסרט בוידאו, בהקרנת בכורה ארצית.

הסרט כפי שיוקרן הערב, מפורק לשישה פרקים המצטרפים יחדיו לכשעה. הפתיחה היא בסקירת הסטודיו של האמן בפריס, שאת ריהוטו הוא בנה בעצמו (הסטודיו הוכרז מוזיאון והוא שומר כפי שנעזב עם מותו של הצייר ב־1957 בגיל 90). בהמשך מודק הבמאי שלושה נושאים החוזרים בעבודותיו של הפסל: „הנשיקה", „ציפורים" ו„גברת פוגני". בנוסף מספר הסרט בפרוייקט שלא מומש והוא מקדש מדיטציה שהזמין מהראג'ה ההודי אמיתי מבראנקוזי, ואשר נועד לקדש את זכרה של רעייתו האהובה של המהרג'ה, ממש כמו שאהג'אהן שהזמין את הטאג' מאהאל לזכר אשתו המנוחה מומטז. פרק הסיום מספר באנקדוטה מעניינת: ב־1927 שלח בראנקוזי לאמן האמריקאי אדוארד שטייכן יצירת ברונזה מסדרת הציפורים. הפסל הוקפא במחסני המכס האמריקאי, שסירב להתיר את כניסתו לארה"ב בטענה שמדובר בעבירה על חוק יבוא מתכות יקרות. נערך משפט בו התבקש בית המשפט לקבוע פסק דין עקרוני: מהי יצירת אמנות. בסרט קטעים מפרוטוקול המשפט.

הסדרה דוברת אנגלית. היא תוצג בסינמטק הערב ב־19:00, בנוכחות הבמאי שיענה על שאלות הצופים.

מקבץ הוליוודי

צ'בי צ'ייס, אלברט פיני, סר ריצ'רד אטנבורו, נסטסיה קינסקי

לראשונה מאז עזב צ'בי צ'ייס את תכנית הטלוויזיה הפופולרית „מוצ"ש בשידור חי" כדי לפתוח בקריירה באה בקולנוע נפגש מקצועית עם מי שכיכב איתו באותה מסגרת – דן אייקרויד, הקומיקאי / תסריטאי ש„התאלמן" משותפו ג'ון בלושי. שיתוף הפעולה היה בסרט „מרגלים כמונו". התסריט הוא פרי דמיונו של אייקרויד שייעד אותו, כמובן, לבלושי ולו. מאוחר יותר שוכתב התסריט כדי שיתאים לריצ'רד פריור שחור העור. הפרוייקט הוקפא עד שצ'ייס נכנס לתמונה ויזם את מימושו. אייקרויד סיים כתיבת תסריט אחר בו יככב עם ביל מוריי, באלסקה, ומקווה להשלים את כתיבת „מכסחי השדים 2", לאחר שיקבל את הסכמת כל הצוות שיצר את הסרט הראשון, להשתתף בסרט ההמשך.

★

סרט המשך אחר, מפתיע הרבה יותר, צפוי בהמשך שנה זו. אלברט פיני אמור לשוב לתפקידו הגדול משנת 1963 ב„טום ג'ונס", וזכה האוסקר לאותה שנה ואשר זיכה גם את הבמאי טוני ריצ'רדסון בפרס ל־63'. הבריחה על סרט ההמשך ל"התנ"ך", כבר לא כל כך מצחיקה...

★

למעלה מ־120 שנים אחרי לינקולן, פריצת דרך נוספת לקהילה השחורה בארה"ב: אופרת סבון כל־שחורה ראשונה בהיסטוריה: „לב ונשמה" תיהנה מצוות כותבים שחור, במאי וצוות שחורים והיא מיועדת, כמובן, לקהל שחור. המפיק ראלף אנדרוז, איש טלוויזיה ותיק, התרוצץ עם הרעיון המוזהר בין רשתות שידור רבות ונדחה על ידי כולן עד שנחת ב„קולמביה". הוא גם מצפה לטענות של אפלייה מהכיוון ההפוך למוכר.

נושא הסדרה מקורי להדהים: שתי משפחות עוינות

כשבראש אחת מהן טייקון רשע. לא בתחום הנפט כי אם בתחום הפקת תקליטים. בקרוב בטלוויזיה הירדנית.

★

הגירסה הקולנועית המתבקשת של המחזמר הסופר־מצליח „שורת המקהלה", מופצת בימים אלה ברחבי העולם. לשם כך מנתר הבמאי סר ריצ'ארד אטנבורו („גשר אחר רחוק מדי", „גאנדי") בין בירות תבל. הביקורות בארה"ב מעורבות. אטנבורו נעלב בעיקר מהביקורת שטענה שמה שהוא עושה לא חורג לעולם מהקונבנציה. לחיזוק טיעון הנגד שלו מביא אטנבורו את הפרוייקט הבא שלו. סיפור חייו של סטיבן ביקו שמצא את מותו בכלא הדרום אפריקאי. צילומי סרט זה אמורים להפתח בראשית אפריל באפריקה, לא בדרומה ככל הנראה.

★

ואם בביקורת אנו עוסקים, בחברת „טרי סטאר" זועמים על רשעותם של המבקרים כלפי סרטם „סנטה קלאוס – הסרט". טיעוניו של נשיא החברה נשמעים מוכרים משהו: „אנחנו קוראים כל הזמן על הצורך בסרטים לילדים ולכל המשפחה, כאשר אולפן יוצא מגדרו ומשקיע הון עתק בסרט שכזה, התקשורת מתייחסת אליו כמו אל כל סרט אחר. " הוא אינו דורש אמות מידה שונות לסרטי ילדים, כמובן, אך נשיאנו חש כי איכות היא ענין סובייקטיבי ולהוכחת דבריו מוסיף: „אני, למשל, חושב שהסרט מבריק". השמועות שהפיצו מפיקי הסרט היו שתקציבו עמד על 50 מיליון דולר (!!). הסכום, מסביר דיוויד מטלון הנשיא, מנופח, כפי שנהוג, כדי להעלות את ערכו בשוק העולמי. הטקטיקה הזו לא הוכיחה את עצמה הפעם, שכן המבקרים עסקו בעיקר בהשוואה בין התקציב לתוצאה.

★

הזכרנו כבר בעבר את הכוונה להסריט עיבוד קולנועי לספרו המרתק של בוב וודוורד על חייו ומותו של ג'ון בלושי. העניין עומד להתממש בהפקתם של אד פלדמן וצ'דלס מיקר עם צוות של שחקנים לא ידועים, שיחלו ב־1 במארס, ייערכו באתרים המקוריים בהם התרחשו המאורעות.

★

נסטסיה קינסקי תגלם כוכבת קולנוע אחרת (זוהר האנדרסטייטמנט של השנה) במיני סדרה שתפיק סי.בי.אס על־פי האוטוביוגרפיה שכתבה אינגריד ברגמן. הפרוייקט מוזן בעזרת שלוש בנותיה של ברגמן (אחת מהן, איזבלה רוסליני מופיעה על בדינו ב„לילות לבנים" הזול מהשבוע, הן כספית והן בייעוץ. הצילומים המתוכננים לקיץ הבא ייערכו בשבדיה, לונדון, פריס, ניו־יורק והוליווד. המפיק רוברט האלמי מקווה לגייס את הבמאי אלאן גיבסון למבצע. גיבסון הוא זה שביים את „גולדה", סידרת הטלוויזיה שהיתה מאמץ המשחק האחרון של ברגמן. ספק אם שאיפתה היתה להיזכר לנצח דווקא בתפקידה זה. מצד שני גם את גולדה לא שאלו...

★

המרוץ ל„אוסקר" מתחולל בעצם כבר לקראת סוף השנה האזרחית, כאשר מסתיימת הרכבת רשימת המועמדים לפרס. זקני הוליווד חוששים שמדובר באחת השנים הקשות של התחרות הנכספת. כך או אחרת מדובר כאן בעיקר בכסף, ובהרבה ממנו. זו היתה גם הסיבה העיקרית שאריק סטולץ נפרד מזירת הצילומים של סרטו האחרון בבודפשט („לב ארי", בבימויו של פרנקלין שאפנר), כדי להיות בחג המולד בבית ולקדם את מועמדותו לשחקן המשנה הטוב על תפקידו הקשה ב„מסכה", בו גילם את דמות הנער בעל הפנים המעוותות. מדברים בכבדות גם בסרט עצמו כמועמד. סרט אחר המוזכר לתדהמת אחרים, הוא „קיקר", שביים רון האווארד.

אמיר רותם

בולים

מחאות נגד בול גרמני

מאת אריה לינדנבאום

לא אחת קרה שבול־דואר עורר ויכוח ציבורי או סיכסוך מדיני והיה גם מקרה שממשלה נפלה בשל בול דואר קטן. איני יודע מה עוצמת המחאות של כמה מדינות באירופה נגד הופעתו של בול מערב גרמני המציין מלאות 40 שנה לקליטת הגרמנים שגורשו בסוף מלחמת העולם השניה משטח גרמניה שנקרע מן הרייך השלישי וסופח למזרח גרמניה, צ'כוסלובקיה ופולין. מערב גרמניה קלטה המוני גרמנים מאלה שלא רצו להשאר בשלטון הלא גרמני.

מכל מקום, המדינות המוחות נגד הבול מאיימות להחרים כל דבר־דואר שעליהם הבול החדש, שיש בו לדעתן רמז לכוונת החזרת השטחים לגרמניה המערבית. הבול מראה פסי צבע דמויי חומה של הדגל הגרמני – שחור, אדום וצהוב וכתובת: „40 שנה לקליטת גרמנים מגורשי המולדת". על־פי דברי שר הדואר הגרמני, כל מדינה זכאית לבחור לעצמה נושא לבוליה וכך גם כתוב בחוקת הי.פי.יו. ופרשת הבול הגרמני היא נושא פנים־גרמני. בהופעתו אין כל תעמולה, אלא הנצחת אירוע ואין בו כוונות לסיפוח איזורים אבודים.

לבול הגרמני היתה תחרות קשה. 46 הצעות הוגשו. הבחירה נפלה על הצעתו של קונרד פשווייסליק. בין ההצעות שלא התקבלו, אחת המתארת קטעי חומה שאבניה נחלצו מתוכה. ואחרת המציגה לוח „שבץ־נא" עם יחידות חסרות, וכן אחת המראה ידיים מושטות או קבוצות פליטים. אנו מראים (מימין) הצעה שנתקבלה לבול, ובול אחר שלא נתקבל.

מגן דוד, כיפה אדומה והזאב

הסיפורים הקלאסיים של האחים גרים על „עמי ותמי" (הנזל וגרטל), כיפה אדומה, שלגיה וליכלוכית, הונצחו לא מזמן בבולי שוייץ למען הנוער.

זו הסידרה המסורתית של שוייץ „פרו יובנטוטה" המופיעה שם מדי שנה.

בבול (בערך נקוב של 80 סנט) המתאר את כיפה אדומה ליד ביתה הסבתא בה שוכב הזאב, נראה על המיטה, כמו במתכון, ציור של מגן־דוד...

חזרה אל החיים

במסגרת הנצחת מלאות 40 שנה למלחמת העולם השנייה, הוטבעה בשטוקהולם חותמת זיכרון מיוחדת עם ציון אירוע שנודע בשם „האוטובוס הלבן".

יוסף הופמן משטוקהולם כותב לנו שהחותמת השוודית מראה אמבולנס על רקע חזית בית כנסת. לאמבולנס משמעות מיוחדת, שכן הוא קשור בסיפור הצלתם של 27,000 בני אדם, מתוכם 10,000 יהודים.

כשבועיים לפני כניעתה של גרמניה הנאצית, יצא בזכות התערבותו של המעסה האישי של הימלר, יהודי שוודי בשם פליקס קרסטן נורברג, כנציג הקונגרס היהודי העולמי לפגישה סודית עם הימלר יחד עם הרוזן ברנדוט, אחיינו של מלך שוודיה, בשם הצלב האדום השוודי. כתוצאה מן המפגשים הסודיים האלה, הצליח הצלב האדום השוודי להציל 27,000 עצורים ממחנות ריכוז שנים שהועברו למקום מבטחים באמצעות צי אוטובוסים, שלשם שמירה מהתקפות אוויר של בנות הברית, נצבעו כולם בצבע לבן ועליהם התנוסס צלב אדום והדגל השוודי.

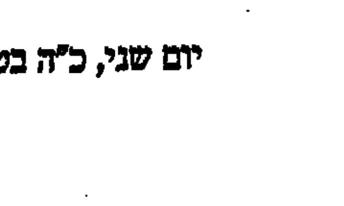

החותמת השוודית מראה את חזית בית־הכנסת הגדול של שטוקהולם (נבנה ב־1870) וליד אחד מן „האוטובוסים הלבנים". המילים בחותמת הן בשוודית – Atertill Livet – שפירושן „חזרה להיים". על ביהכ"נ מופיעה גם המלה „שלום" בעברית.